

Jaarstukken 2023 ●

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Nota van aanbieding	3
ALGEMEEN	5
Leeswijzer	6
Financiële beeld	8
JAARVERSLAG	10
PROGRAMMA VERANTWOORDING	11
Programma 1 Dienstverlenend Oisterwijk	13
Programma 2 Aantrekkelijk, duurzaam, gezond en veilig Oisterwijk	23
Programma 3 Samenredzaam Oisterwijk	39
PARAGRAFEN	48
Paragraaf Bedrijfsvoering	49
Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	55
Paragraaf Financiering	61
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	64
Paragraaf Grondbeleid	67
Paragraaf Verbonden partijen	75
Paragraaf Lokale heffingen	84
Paragraaf Wet open overheid (Woo)	90
Paragraaf Covid-19	92
JAARREKENING	97
BALANS EN TOELICHTING	98
BALANS - ACTIVA	99
BALANS - PASSIVA	100
Toelichting op de balans	101
VASTE ACTIVA	106
VLOTTENDE ACTIVA	111
VASTE PASSIVA	116
VLOTTENDE PASSIVA	122
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	124
OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	126
Overzicht van baten en lasten	127
Incidentele baten en lasten	129
Rechtmatigheidsverantwoording	131
Sisa Verantwoording	132
Overzicht investeringsbudgetten	148
Overzicht langlopende schulden	150
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2023 ..	151
BIJLAGEN	154
EMU saldo	155
Overhevelingsverzoeken - nog te besluiten	156
Door de raad reeds besloten verhevelingsverzoeken op 14 december 2023	163
Raadsinformatiebrief 19 december 2023	174

Nota van aanbieding

Voorspoed en onbehagen

In deze jaarstukken blikken we terug op het jaar 2023. Het was het derde jaar van deze extra lange raadsperiode. 2021 was een coronajaar. 2022 was het jaar waarin Rusland Oekraïne de oorlog verklaarde. 2023 kwam in het teken te staan van het Palestijns-Israëliësch conflict, met als dieptepunten de aanval van Hamas vanuit Gaza en de reactie van Israël naar en in Gaza. In deze drie jaar merkten we regelmatig dat het klimaat verandert. Overstromingen, natuurbranden, hittegolven, stormen komen vaker voor. Deze ontwikkelingen drukten en drukken een stempel op ons gevoel van veiligheid. We beseffen dat de wereld kwetsbaarder is geworden.

Tegelijk verkeren we nog altijd in een situatie van voorspoed. Gemiddeld gaat het ieder van ons goed. Er is werk en inkomen. Er wordt gebouwd en verbouwd. Inwoners en bezoekers weten De Lind goed te vinden voor een leuke vrije dag.

Maar schijn kan bedriegen. Want dat alles is er niet - en ook steeds minder - voor iedereen. Dat is in 2023 tot uitdrukking gekomen in de Tweede Kamerverkiezingen. Hoe hoog het welvaartspeil ook is, er zijn zaken waardoor mensen in het gedrang komen: op de woningmarkt, in de zorg, in het onderwijs. Het onbehagen is toegenomen.

Betrekken en betrokken worden

Als lokale overheid hebben we beperkte invloed op de voorspoed onbehagen. We creëren vooral de omstandigheden waarin onze inwoners hun woon- en leefomgeving vorm kunnen geven. We zien dat als een belangrijke opgave. Participatie is het sleutelwoord. We gaan uit van de ideeën en de mogelijkheden van mensen. Soms geven we een impuls aan het bedenken en uitvoeren van wat inwoners als kansen zien. De in 2023 gestarte wijkregisseurs spelen daarbij een belangrijke rol. Ook de digitale dorpsplatforms helpen om mooie initiatieven verder te brengen. Zo betrekken we mensen bij wat ze samen belangrijk vinden.

Werk in uitvoering

Met veel kompasprojecten uit het bestuursakkoord hebben we opnieuw forse stappen gezet. Er zit muziek in de bestemming van de Kartonnagefabriek. Met de nieuwbouw bij Bienekebolders is gestart. Op Sportpark Stokeind rijden de aangedreven bouwmachines af en aan, de padelpanen bij tennisvereniging Stokeind zijn onlangs al geopend. Ontwikkelkaders voor Haarendael en Hart voor Haaren liggen klaar. Het integraal huisvestingsplan voor het onderwijs is gereed. We zoeken naarstig naar de praktisch en financieel houdbare kansen voor het Staalbergven. We zijn de planvorming voor de Leye aan het afronden. Ook voor Oostelvoortjes II zijn we een heel eind op weg. Passend bij de bouwopgave zijn in 2023 104 nieuwe woningen gebouwd. Ook hebben we een nieuwe cultuurvisie vastgesteld. In alle dorpen zijn er nu spreekuren vanuit het Loket Wegwijs. In het kader van de aanpak van energiearmoede hebben 450 huishoudens advies gekregen van een zgn. energiekussers. We vangen veel ontheemden uit de Oekraïne op. We hebben met de Alzheimerstichting een dementiescan uitgevoerd en gaan kijken welke maatregelen wenselijk zijn voor de doelgroep. Op veiligheidsgebied hebben we diverse controles uitgevoerd op bedrijventerreinen en in het buitengebied. Ook hebben we nieuwe materialen aangeschaft voor een grote ergernis van velen: zwerfafval. Op diverse gemeentelijke gebouwen hebben we zonnepanelen geplaatst.

Zo voeren we uit wat we kunnen. Onze medewerkers doen dat met gedrevenheid en betrokkenheid, vaak ook ondanks het aantal vacatures dat onze organisatie telt.

Berg en ravijn

Deze jaarstukken 2023 laten - meer dan we verwacht en begroot hadden - een positief resultaat van 10,8 miljoen zien. Dat is goed nieuws. Tegelijk is ook duidelijk dat dit als het ware een hoge **berg is vlák voordat het ravijn opdoemt. Een 'berg' met geld die meer dan welkom is als buffer** voor de komende jaren.

Want nu we - parallel aan het opstellen van deze jaarstukken – ook werken aan de Perspectiefnota, krijgen we extra scherp dat elke euro meegenomen is.

Het college van Oisterwijk

28 Mei 2024

Algemeen

Leeswijzer

We gebruiken de jaarrekening om verantwoording af te leggen over de afspraken die in de begroting zijn gemaakt tussen de gemeenteraad en het college over wat we in het begrotingsjaar gaan doen en welke middelen daarvoor beschikbaar zijn.

Deze jaarrekening sluit aan op de begroting 2023 en heeft **3 programma's**. In de begroting 2023 is het aantal thema's per programma beperkt.

De opzet van de jaarstukken sluit aan op de indeling zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Als eerste is het jaarverslag opgenomen met de programmaverantwoording, inclusief de gerealiseerde baten en lasten per programma, en de verplichte paragrafen. Gevolgd door de jaarrekening met de balans en de toelichting op de balans en de overige verplichte onderwerpen.

Opbouw van de **programma's**

Elk programma kent een duidelijke opbouw. Per programma zijn de beleidsdoelstelling en het maatschappelijk effect opgenomen.

Per programma zijn op tactisch niveau de politieke thema's van het college weergegeven. Op sommige thema's willen we meerdere ambities bereiken. Deze zijn apart benoemd.

Per thema worden de volgende vragen beantwoord:

- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we daar voor gedaan?
- Hoe hebben we dat gemeten?
- Per programma wordt de volgende vraag beantwoord:
- Wat heeft het gekost?

Een kanttekening bij 'Hoe is dat gemeten?' is dat bij het opstellen van deze jaarstukken nog niet alle actuele cijfers over 2023 beschikbaar waren. Dan is gekozen voor het laatste jaar dat de cijfers wel beschikbaar waren.

Per programma is een opstelling opgenomen van de belangrijkste verschillen met de begroting 2023 (de verschillen tussen raming en realisatie). De gemeenteraad heeft aangegeven op hoofdlijnen te willen sturen. Daarom is de toelichting is beperkt tot de belangrijkste verschillen en is niet onuitputtelijk. Dat houdt in dat de optelling van de verklaarde verschillen niet overeen hoeft te komen met het totaalverschil tussen raming en realisatie op programmaniveau.

De going-concern activiteiten zijn visueel weergegeven in de infographics per programma.

In de programma's zijn ook de in de BBV verplicht voorgeschreven beleidsindicatoren opgenomen. Deze indicatoren zijn voor alle gemeenten gelijk en op "www.waarstaatjegemeente.nl" raadpleegbaar. **Dat maakt het mogelijk om Oisterwijk op diverse terreinen te vergelijken met andere gemeenten.** De opgenomen indicatoren zijn de stand van maart 2024 en kunnen nog betrekking hebben op oude jaren.

Extra paragraaf

Voor het inzicht in het verloop van het coronaherstelplan is in deze jaarrekening een extra paragraaf Covid-19 toegevoegd. Na 2023 vervalt deze paragraaf.

Tabellen

In dit boekwerk komen veel financiële tabellen voor. In deze tabellen zijn afgeronde bedragen gepresenteerd, hierdoor kan het gepresenteerde saldo afwijken van de opgetelde (afgeronde) bedragen.

Daarnaast mag u een negatief bedrag interpreteren als een last of verslechtering van het jaarrekeningsaldo. Bedragen die positief zijn kunt u interpreteren als een baat of verbetering van het jaarrekeningsaldo. Mocht dit anders zijn, dan is dit bij de tabel vermeld.

Financiële beeld

Het jaar 2023 laat een positief saldo zien van **€ 10,8 mln.** Het beeld is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	Begroting voor wijziging 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Saldo
1 Dienstverlenend	-33.635	-37.909	-36.828	1.081
2 Aantrekkelijk, duurzaam, gezond en veilig	-23.355	-23.062	-21.072	1.990
3 Samen redzaam	-30.542	-40.208	-39.538	670
Totaal lasten	-87.532	-101.179	-97.439	3.740
1 Dienstverlenend	67.679	72.679	76.918	4.239
2 Aantrekkelijk, duurzaam, gezond en veilig	14.760	11.238	11.399	160
3 Samen redzaam	5.844	15.204	15.870	666
Totaal baten	88.283	99.121	104.186	5.065
Saldo van baten en lasten	751	-2.058	6.747	8.805
Mutatie reserves	128	4.521	4.065	-456
Resultaat	879	2.463	10.812	8.349

Verschil realisatie en begroting

Het gerealiseerde resultaat over 2023 is **€ 10,8 mln. voordelig.** Dat is een voordeel van **€ 8,3 mln.** ten opzichte van de begroting.

De begroting 2023, die is vastgesteld door de gemeenteraad in november 2022, laat een **voordeel zien van € 879.000.** Hierbij komt het voordeel van de 1^e Berap 2023 (blz. 3) van **€ 1.463.000** en van de 2^e Berap (blz. 3) van **€ 119.000.** Per saldo is de gewijzigde begroting **€ 2,4 mln. voordelig.**

Opvallende verschillen tussen de begroting en de realisatie zijn:

- **Een voordeel op het gemeentefonds van € 3,1 mln.**
- **Een voordeel op niet uitgegeven budgetten van € 2,9 mln.,** die worden overgeheveld naar 2024.
- Een voordeel op de opvang van Oekraïners **€ 0,8 t.o.v.** de begroting (incl. 0,3 mln. personeelskosten)
- Lagere opbrengsten toeristenbelasting door opvang Oekraïners. **€ 0,35 mln.**
- **Lagere personeelskosten € 0,6 mln.**
- **Lagere rentekosten € 0,4 mln.**
- Voordeel door inzet Gala / IZA middelen **€ 0,3 mln.**
- Voordeel anterieure overeenkomsten **€ 0,25 mln.**
- Voordeel klimaat- en energiebeleid CDOKE **€ 0,2 mln.**
- Voordeel frictiekostenbudget Haaren **€ 0,1 mln.**
- Overschot Covid budget **€ 0,1 mln.**

Resultaat na overhevelingen

Het resultaat van de jaarrekening is **€ 10,8 mln. voordelig.** Na verwerking van de overhevelingsverzoeken van in totaal **€ 2,9 mln.** (in december 2023 **€ 1,304 mln.** en in deze jaarstukken **€ 1,564 mln.**), resulteert een bedrag van **€ 7,9 mln. voordelig.**

Weerstandscapaciteit en ratio

In de paragraaf Weerstandvermogen en Risicobeheersing wordt de weerstandsratio berekend per 31 december 2023. De ratio komt uit op 2,0.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Jaarrekening 2023
Algemene reserve	3.510
Algemene reserve Grondbedrijf	976
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	4.486
Benodigde weerstandscapaciteit	2.208
Weerstandsratio	2,0

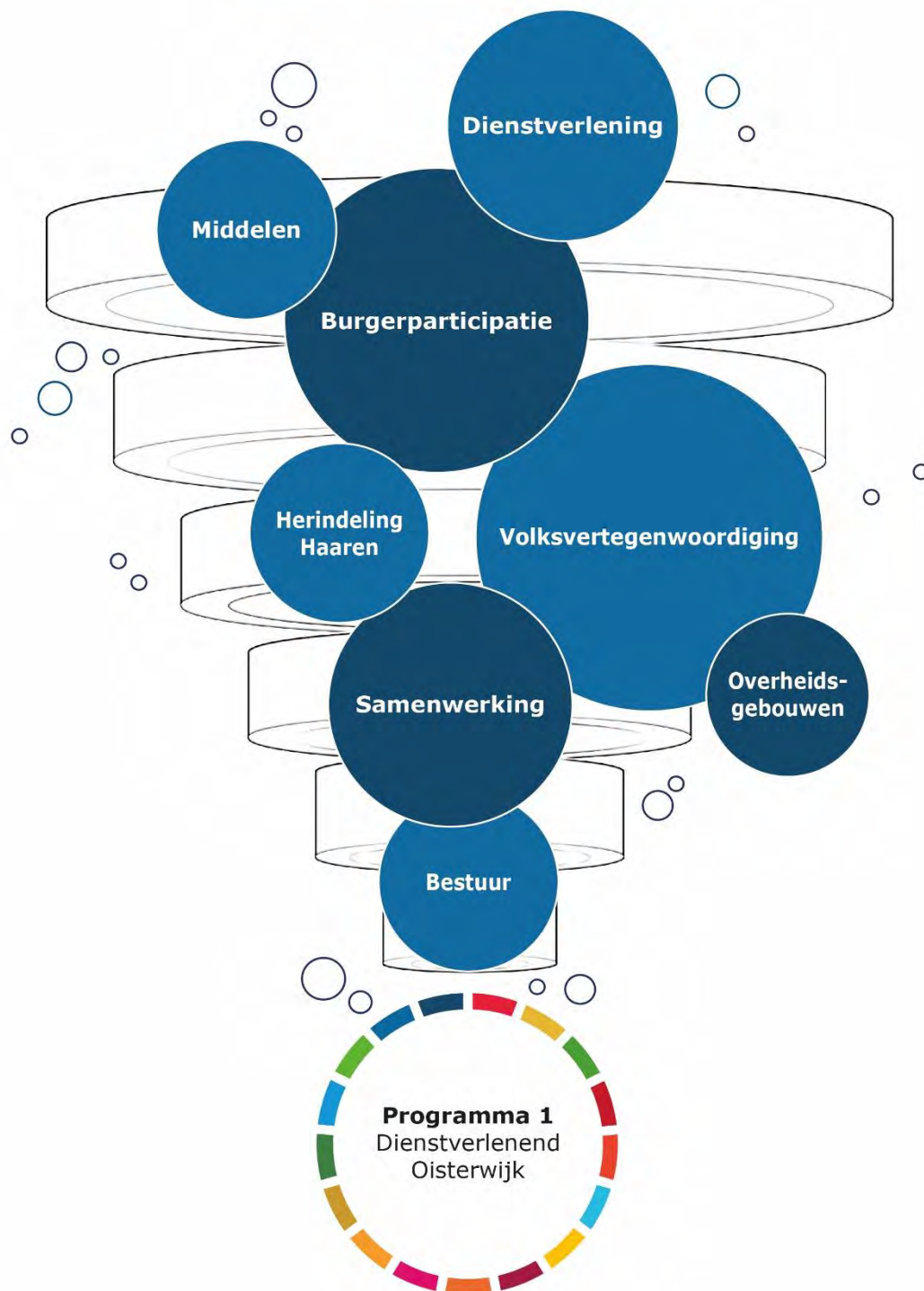
Als het voordelige saldo van deze jaarrekening **van € 7,9 mln.** wordt verwerkt, na overhevelingen, wordt de weerstandsratio 5,6

Jaarverslag

Programmaverantwoording ●

Programma 1 Dienstverlenend Oisterwijk

Algemene beleidsdoelstelling van dit programma

Het programma dienstverlenend Oisterwijk heeft als doel de organisatie gemeente Oisterwijk te besturen en faciliteren vanuit een goede verbinding tussen de Raad en Samenleving. Het college verricht met vooraf vastgestelde kaders de uitvoering binnen de financiële middelen die hiervoor beschikbaar zijn vanuit het gemeentefonds en inkomsten die de gemeente genereert door het heffen van gemeentebelastingen en leges.

Maatschappelijk effect

In dit programma staan de thema's dienstverlening vanuit de gemeentelijke organisatie en bedrijfsvoering. We zien hier een toenemende betrokkenheid van inwoners bij beleidsvoorbereiding en bestuur alsmede een voortschrijdende digitalisering. Daarnaast zien we steeds meer regionale en (boven)lokale samenwerking. De kern Haaren maakt inmiddels onderdeel uit van onze gemeente en de financiële afwikkeling heeft grotendeels plaatsgevonden.

Ambities voor 2023

De ambities voor 2023 waren vertaald in de volgende **thema's**:

- 1.1 We hebben onze dienstverlening aan inwoners en ondernemers op orde
- 1.2 We steken veel energie in samenwerking en inwonersparticipatie
- 1.3 We zetten onze eigendommen optimaal in
- 1.4 We hebben de gemeente goed georganiseerd

Financiën

De baten en lasten van dit programma worden hieronder schematisch weergegeven:

Lasten - € 36.828
Baten € 76.918
Saldo € 40.089

Een toelichting wordt gegeven in de paragraaf "Wat kost het?".

1.1 We hebben onze dienstverlening aan inwoners en ondernemers op orde

Wat wilden we bereiken?

De gemeente Oisterwijk wil een betrouwbare partner zijn voor onze inwoners, ondernemers en organisaties. Een gemeente die zegt wat zij doet en waarmaakt wat zij zegt. Wij blijven investeren in de ontwikkeling van onze dienstverlening en in ondersteunende systemen. Het moet niet uitmaken via welk kanaal een inwoner de gemeente benadert, de informatie moet altijd op orde zijn.

Als ambtelijke organisatie halen we het beste uit onszelf, voor de inwoners, ondernemers en organisaties. Dienstverlening is van ons allemaal. Inwoners weten wat zij van onze gemeente mogen verwachten en andersom.

Hebben we gedaan wat we wilden gaan doen?

Wij blijven onze dienstverlening verder ontwikkelen. Binnen GH0 verband pakten we gezamenlijk bepaalde trajecten voor Dienstverlening op. Deze projecten lopen meerjarig en hebben blijvende aandacht.

De gemeentelijke website is vernieuwd. We monitoren continu via statistieken en periodiek met gebruikersonderzoek om de gebruiksvriendelijkheid en toegankelijkheid van onze online dienstverlening te verbeteren.

De wet WMEBV (wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer) is per 1 januari 2023 ingevoerd. Eerder hebben we met name de wettelijke aspecten geborgd en digitale processen daarop aangepast. In 2023 heeft dit verder doorgang gevonden, om daarmee ook de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren. Daarbij is vooral gekeken dat het niet alleen belangrijk is dat er tijdig geantwoord werd en dat we dat ook konden aantonen, maar vooral naar de inhoud van het antwoord en dat we deden wat we beloofden.

We zijn in 2023 gestart om meer in te zetten op Omni-channeling (hierbij zijn meerdere kanalen ingezet om de klant op een optimale wijze van dienst te zijn). In 2024 zal dit traject verder uitgewerkt en uitgerold worden.

We hebben in 2023 een vervolg gegeven aan het Project Heldere Taal: we herschreven nog meer brieven en hebben ook (nieuwe) medewerkers opgeleid, om te leren eenvoudig te schrijven richting onze inwoners.

Hoe is dat gemeten?

In 2023 hebben we binnen de Hart van Brabant (HvB) samenwerking samengewerkt aan het realiseren van de ambities in de kernagenda. Op het gebied van inkoop van jeugdzorg, de Regionale Klimaat en Energie strategie (REKS) en wonen, ondernemen en verstedelijking in de regio zijn activiteiten opgestart en doorgezet. Zie voor meer inhoudelijke uitwerking hiervan de jaarstukken 2023 van HvB.

In de samenwerking met Goirle en Hilvarenbeek hebben we naast de doorlopende samenwerking op gebied van onder andere veiligheid, informatie, belastingen en meldingen buitenruimte enkele nieuwe activiteiten opgestart. Zo hebben we samen de bewustwording en controle op gebied van ondermijning opgepakt, is de gezamenlijke capaciteit voor datagedreven werken uitgebreid, is

gezamenlijk toezicht WMO en Jeugd in ontwikkeling evenals de samenwerking van gebieds-of wijkregisseurs.

1.2 We steken veel energie in samenwerking en inwonersparticipatie

Wat wilden we bereiken?

Samenwerking is noodzakelijk om grote opgaven binnen en buiten onze gemeentegrenzen te realiseren. Hiervoor werken we samen binnen de gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant (HvB). De gevolgen van de corona pandemie zien we ook in de ambities in de samenwerkingsverbanden. We kiezen daarom niet voor nieuwe ambities, maar zetten in op behalen van de eerder bepaalde doelen. Met ingang van 2022 is de huidige strategische meerjarenagenda vervangen door een kern- en keuzeagenda. In de kernagenda leggen we unaniem, meerjarig commitment voor regionale samenwerking vast. De keuzeagenda maakt het mogelijk om flexibel in te spelen op actualiteit, met variërende en evoluerende coalities in onze regio.

Daarnaast blijven we inzetten op de intergemeentelijke samenwerking met Goirle, Hilvarenbeek en Oisterwijk (GHO).

We werken steeds meer toe naar 'Wijkgericht werken'. De leefbaarheid in én de identiteit van Haaren, Heukelom, Moergestel en Oisterwijk blijven voorop staan. De inwoners weten zelf het beste wat nodig is; als gemeente kijken wij of en hoe we hierin faciliteren. Dit kan per dorp of buurtschap verschillend zijn. Inwoners zijn aan zet, (gemeente) Oisterwijk bouwt! mee.

Hebben we gedaan wat we wilden gaan doen?

Inwonersparticipatie

We hebben in 2023 flinke stappen gezet richting verbetering van inwoners- en overheidsparticipatie. U leest dit ook terug in de Raadsinformatiebrief Verantwoording van het Plan van Aanpakken Participeren doen we samen 2023.

Met de komst van twee (1,8 fte) dorps- oftewel wijkregisseurs creëren we kortere lijnen tussen inwoners en onze organisatie en kunnen we het wijkgericht werken gaan vormgeven.

Elke wijkregisseur heeft haar eigen wijken, waardoor zij in die wijken echt het gezicht van de gemeente is. Hier krijgen we ook erg positieve reacties over, van inwoners en van ketenpartners. Ze begeleiden ook trajecten voor toekomstplannen van Haaren en Moergestel mee. Aan het begeleiden en toekennen van buurtbudgetten zijn we nog niet toegekomen, dat gaat (met terugwerkende kracht voor budgetten 2023) in 2024 opgepakt worden.

We actualiseerden de wijkindeling van gemeente Oisterwijk, die past bij de nieuwe insteek van wijkgericht werken.

In de pilot Westend onderzochten we hoe samenwerking tussen ketenpartners en daarmee gezamenlijke zichtbaarheid in de wijk invloed heeft op de energie in en samenwerking binnen de wijk. Dit werpt zeker zijn vruchten af.

In de dorpen Moergestel en Oisterwijk realiseerden vrijwilligers de nieuwe digitale dorpspleinen www.onsmoergestel.nl en www.allemaaloisterwijk.nl. Samen met het al langer bestaande www.haareneen.nl heeft elk dorp nu zijn eigen platform, voor én door inwoners.

In december 2023 stelde de gemeenteraad de Participatieverordening 2024 vast. Inmiddels is ook de Handreiking participeren doen we samen al gereed. Met het o.a. benoemen van een aantal processtappen in het totale participatieproces, voldoen we aan drie verbeterpunten uit de verbeteragenda 2023, opgesteld naar aanleiding van de Quicksan Lokale Democratie. Het vierde verbeterpunt rondom verbetering samenwerking tussen organisatie, college en raad loopt door. De voortgang hiervan leest u in programma 1.4.

Inwoners delen steeds meer hun eigen ideeën en initiatieven, zeker in grotere trajecten die we met inwoners oppakken. Ook hiervoor spraken we processtappen af, die in de Handreiking zijn terug te vinden.

In de verantwoording van 2023 staat ook vermeld, welke initiatieven in aanmerking kwamen voor de beschikbaar gestelde budgetten voor inwonersinitiatieven.

Hoe is dat gemeten?

- Verantwoording 2023

1.3 We zetten onze eigendommen optimaal in

Wat wilden we bereiken?

We zetten onze vastgoedportefeuille doelmatig in waarbij wordt gestuurd op maatschappelijk effect, kostenbewustzijn en financiële transparantie. Wij borgen daarbij dat de vastgoedportefeuille efficiënt en professioneel wordt beheerd.

We passen een transparante en integrale aanpak toe op de huisvestingsvraagstukken op het gebied van onderwijs, maar ook op het gebied van cultuur, welzijn en sport.

In het landelijke Klimaatakkoord en de gemeentelijke Duurzaamheidsagenda zijn duurzaamheidsdoelen gesteld. Ook maatschappelijke organisaties moeten hun gebouwen verduurzamen om aan deze opgave bij te dragen. In ons meerjarenuitvoeringsplan geven wij hier uitvoering aan. Daar waar we kunnen verduurzamen we in onderhoud, verbouw of nieuwbouw van het gemeentelijk vastgoed.

Hebben we gedaan wat we wilden gaan doen?

Vastgoedportefeuille

We zijn gestart met de herijking van onze vastgoedportefeuille om toe te kunnen werken naar een kernportefeuille die significant bijdraagt aan onze beleidsdoelstellingen en verduurzaamd kan worden. Bij alle gemeentelijke panden wordt gekeken naar potentiële verduurzamingsmaatregelen. Hierbij kijken we naar de technische en financiële haalbaarheid van mogelijke energiebesparende maatregelen, voor de korte en lange termijn. Daarnaast wordt er een conditiemeting per pand uitgevoerd en vindt er een herijking plaats van de meerjaren onderhoudsplannen. Op deze manier krijgen wij inzicht in de haalbaarheid van de gestelde klimaatdoelen voor onze organisatie.

We zijn gestart met het plaatsen van zonnepanelen op alle daarvoor geschikte panden uit de eigen vastgoedportefeuille zodat we een snelle stap kunnen zetten in de verduurzaming van ons vastgoed. Op dit moment zijn er op het wijkgebouw Pannenschuur, het scoutinggebouw Haaren, sporthal Stokeind en bij brandweer Moergestel zonnepanelen geplaatst. De overige gemeentelijke panden (waar plaatsing mogelijk is) zijn in voorbereiding. Tevens hebben we maatregelen uitgevoerd uit de door het Rijk opgestelde **'erkende maatregelen lijst'**.

Voorbeelden hiervan zijn het toepassen van ledverlichting en het vervangen van ketels door energiezuinige ketels.

We zijn gestart met het aanbrengen van monitoringssystemen in alle panden die daarvoor in aanmerking komen. Hierdoor kunnen we pro-actief het energieverbruik monitoren en kunnen we aan de hand daarvan snel en adequaat de gebouwinstallaties bijsturen.

Accommodatiebeleid

Vanwege de diverse personele wisselingen is het accommodatiebeleid nog niet opgesteld. Dit wordt in 2024 opgepakt. Het accommodatiebeleid is de basis voor de integrale aanpak van de diverse actuele huisvestingsvraagstukken op het gebied van onderwijs, sport, cultuur en welzijn

Wel zijn er in 2023 diverse projecten op het gebied van onderwijshuisvesting opgestart. Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) is opgestart in 2022 en begin 2024 vastgesteld. Onderzoek voor de PI De Hondsborg over de exacte plaats van nieuwbouw op het terrein van het schoolbestuur is in voorbereiding. Van de school bij het AZC is het voorlopig ontwerp gereed. Onderhandelingen over een huurovereenkomst lopen. Bij de vaststelling van IHP zijn de investeringsbudgetten voor Kindcentrum/School De Groene Parel en OBS de Kikkenduut opgehoogd zodat de vernieuwing van deze gebouwen in 2024 kan worden afgerond.

Hoe is dat gemeten?

- De doorgevoerde maatregelen moet leiden tot een daling van het energieverbruik in onze panden. Het energieverbruik wordt vanaf 1 januari 2024 gemonitord waarbij energiestromen per pand in kaart worden gebracht. Verder beschikken we over de verbruiken van voorgaande jaren zodat we kunnen vergelijken. Alle genomen **maatregelen dragen bij aan de doelstellingen zoals geformuleerd in het " Plan van Aanpak Verduurzaming Gemeentelijk Vastgoed". Daarin staat het** volgende omschreven:
- De volgende doelen zijn bepaald:
- In 2023 alle als zodanig gewaarmerkte kantoorpanden minimaal energielabel C;
- In 2030 49% CO2 reductie t.o.v. 1990 en alle kantoorpanden minimaal energielabel A;
- In 2050 95% CO2 reductie t.o.v. 1990 en alle panden volledig gasloos.

1.4 We hebben de gemeente goed georganiseerd

Wat wilden we bereiken?

De verbinding en samenwerking tussen gemeente en samenleving wordt versterkt.

Raads-, commissie- en collegeleden werken samen aan integer en weerbaar bestuur, mede op basis van een actuele gedragscode voor politiek ambtsdragers. Raad en college werken samen op basis van duidelijke rollen en heldere afspraken. De Rekenkamer(commissie) ondersteunt de raad bij het uitoefenen van zijn controlerende taak.

We trekken kwalitatief goed personeel aan en behouden dat, zodat de continuïteit van de dienstverlening gewaarborgd is en blijft.

Wij voldoen aan de (wettelijke) ontwikkelingen rondom de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

We zijn een financieel gezonde gemeente. De financiële afwikkeling van de overgang van Haaren naar Oisterwijk komt in een afsluitende fase.

Hebben we gedaan wat we wilden gaan doen?

Raad en college

Het raads- en bestuursinformatiesysteem is gedeeltelijk in gebruik genomen. Het raadsinformatiesysteem wordt gebruikt, maar nog niet alles is afgerond en heeft een laatste test gehad. Zo is de koppeling tussen het zaakstelsel en het informatiesysteem nog niet actief. Het informatiesysteem zit in de testfase. Deze fase vraagt meer tijd in verband met de technische realisatie en koppeling aan andere informatiesystemen. De verwachting is dat dit in de eerste helft van 2024 actief zal zijn en dan ook gekoppeld is aan het raadsinformatiesysteem.

Besloten is tot definitieve invoering van (live) videoverslaglegging van raadsvergaderingen.

Op basis van de Wet versterking decentrale rekenkamers, is de rekenkamercommissie Oisterwijk omgezet in een rekenkamer. Gelijktijdig is de Verordening Rekenkamer gemeente Oisterwijk 2024 geactualiseerd.

Raad en college hebben samenwerkingsafspraken gemaakt over de rollen van de raad en het college bij omvangrijke dossiers. Op deze dossiers heeft de raad een meer proactieve rol in de beeldvormende fase (o.a. inwonersparticipatie) en in de kaderstellende fase. De nieuwe werkwijze wordt regelmatig geëvalueerd en bijgesteld.

De jaarlijkse Oisterwijk Bouwt-dag (februari 2023) stond in het teken van samenwerking tussen raad, college, ambtelijke organisatie en griffie. Mede aan de hand van de resultaten van de Quick Scan Lokale Democratie (2022) is een gesprek gevoerd over de onderlinge samenwerking, structuur en werkprocessen en zijn verbeteracties geformuleerd. Een deel van verbeteracties is in 2023 opgepakt:

- Uitleg over het gemeentebestuur heeft een plek gekregen in het onboardingsprogramma voor nieuwe medewerkers. Daarnaast wordt periodiek een verdiepende training over de gemeenteraad aangeboden.
- Ambtenaren, college en raad komen meer in contact tijdens formele en informele momenten:
  - Ambtenaren gaan mee op werkbezoeken en wijk- of dorpsbezoeken. Ook hebben **enkele ambtenaren deelgenomen aan een workshop "omgaan met agressie en intimidatie" voor de raad en het college;**
  - Informele bijeenkomsten (met gezamenlijke maaltijd) voor raad, college, ambtelijk organisatie en griffie voorafgaand aan de raadsvergaderingen van de PPN en de begroting en na het zomerreces;
  - Ambtenaren zijn bij de behandeling van raadsvoorstellen en dossiers, die zij in behandeling hebben, aanwezig bij de betreffende raadsbijeenkomsten.

Personeel

We hebben bij het invullen van vacatures gebruik van maatwerk bij de werving & selectie. Voor de moeilijk vervulbare vacatures hebben we andere, meer creatieve manieren ingezet van werving.

Rechtmatigheidsverantwoording

In deze jaarstukken is voor het eerst een door het college afgegeven verklaring over de rechtmatigheid gegeven.

Informatiebeveiliging

Wij hebben 25 meldingen met betrekking tot gegevensbeveiliging geregistreerd en geanalyseerd. Hiervan zijn er 9 definitief gemeld bij de autoriteit persoonsgegevens (AP).

Hoe is dat gemeten?

- Respons op de opengestelde vacatures en aantal succesvolle plaatsingen
- Interne registratie van de meldingen gegevensbeveiliging

Reguliere werkzaamheden 2023

Onderstaande infographic geeft een indruk van de werkzaamheden die de gemeente uitvoert voor haar inwoners.

Wat heeft het gekost?

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Saldo
Lasten	-33.635	-4.274	-37.909	-36.828	1.081
Baten	67.679	4.999	72.679	76.918	4.239
Saldo van baten en lasten	34.044	725	34.770	40.089	5.320

Toelichting

Hieronder worden de belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting 2023 benoemd, onderverdeeld in baten en lasten.

Lasten

De belangrijkste twee voordelen zitten in het thema eigendommen. De eerste is de stelpost **energiekosten van € 560.000. Een gedeelte van de kosten is over de overige thema's** uitgegeven. En een voordeel op gebouwenbeheer **van € 345.000** van niet uitgevoerde werkzaamheden waarvan **€ 315.000 wordt** overgeheveld.

Baten

Het voordeel bij de baten komt door onder een voordeel **van het gemeentefonds is € 3,1 mln.** Dit is gemeld in de raadsinformatiebrief van 19 december 2023.

Een voordeel op de rentekosten **door schatkistbankieren van € 375.000.** Een vrijval van de **voorziening van debiteuren van € 235.000.** En door o.a. meer doorbelaste salariskosten en ontvangen vergoedingen voor **personeel van € 240.000** dan begroot.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

In onderstaand overzicht zijn de algemene dekkingsmiddelen opgenomen van de gemeente. Deze bestaan uit de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de belastingen (OZB, parkeren-, precario-, reclame- en toeristenbelasting), die door de gemeente worden geheven.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Saldo
Gemeentefonds	55.415	58.521	3.106
Belastingen	11.353	11.088	-265
Totaal algemene dekkingsmiddelen	66.768	69.609	2.841

Post onvoorzien

Begroot is **€ 50.000.** De uitgaven ten laste van de post Onvoorzien zijn geweest:

Bijdrage aan Aardbeving Turkije en Syrië	25.000
Bijdrage aan VNG Fonds Aardbeving Marokko	25.000

Vennootschapsbelasting (Vpb)

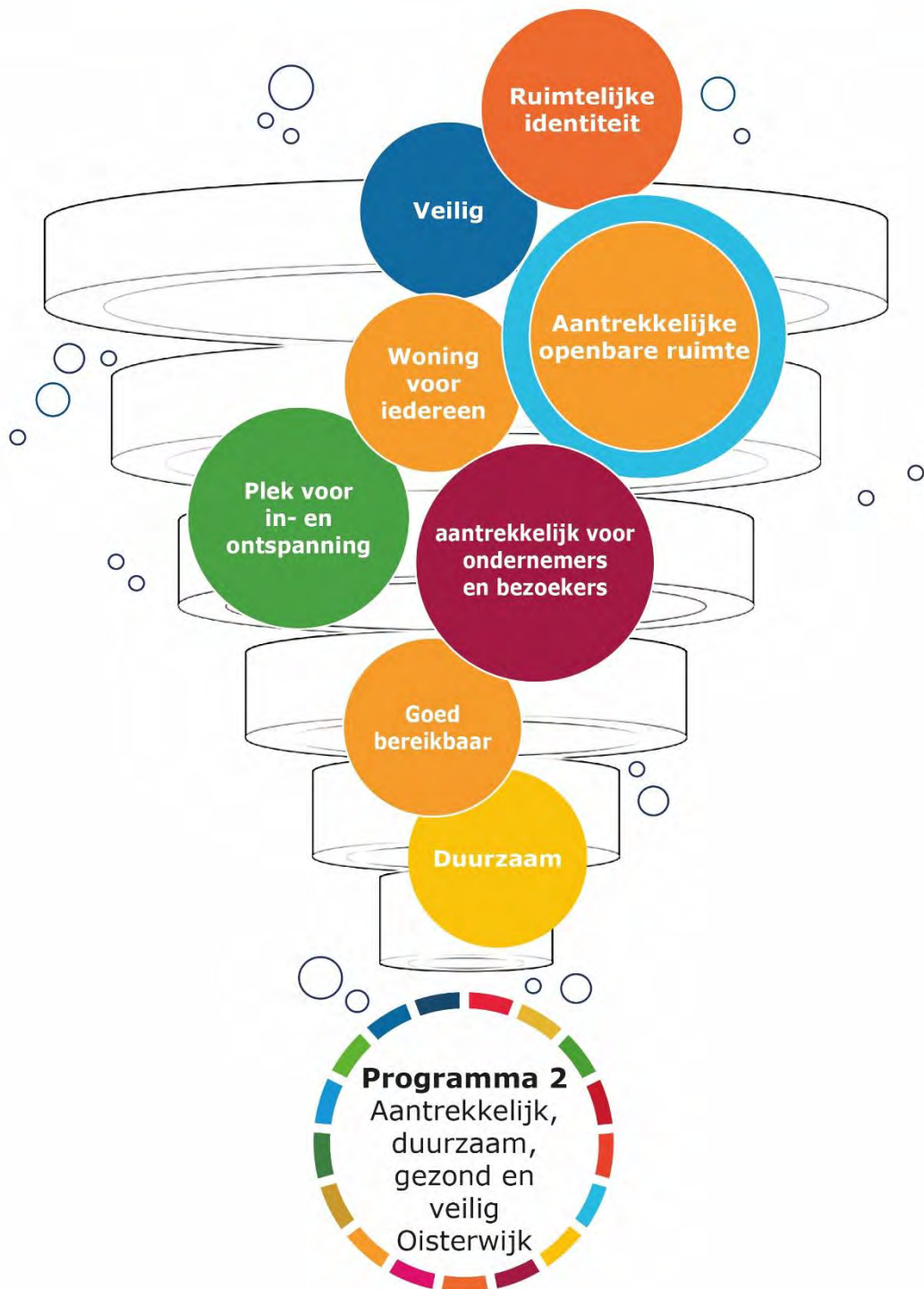
Wij verwachten, uitgaande van de voorlopige Vpb-berekeningen, over 2023 geen vennootschapsbelasting te hoeven betalen over de grondexploitaties.

Verplichte beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Oisterwijk	Nederland
Formatie	fte per 1.000 inwoners	2023	6,9	N.B.
Bezetting	fte per 1.000 inwoners	2023	6,4	N.B.
Apparaatskosten	kosten per inwoner	2023	436	n.v.t.
Externe inhuur	kosten inhuur externen als % van totale loonsom + kosten inhuur externen	2023	18,5%	N.B.
Overhead	% van totale lasten	2023	17,6	n.v.t.
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2023	853	860
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	2023	892	942
Gemiddelde WOZ-waarde woningen	per € 1.000	2023	478	368

Specificatie per thema

	Begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Saldo
<i>(bedragen x € 1.000)</i>					
1.1 Dienstverlening	-1.286	-397	-1.682	-1.590	92
1.2 Samenwerking en participatie	-284	-30	-314	-201	113
1.3 Eigendommen	-5.273	-874	-6.148	-5.256	892
1.4 Bedrijfsvoering	-26.792	-2.973	-29.765	-29.781	-16
Totaal lasten	-33.635	-4.274	-37.909	-36.828	1.081
1.1 Dienstverlening	1.250	450	1.700	1.692	-8
1.3 Eigendommen	1.618	1.195	2.813	2.828	15
1.4 Bedrijfsvoering	64.811	3.354	68.165	72.398	4.233
Totaal baten	67.679	4.999	72.679	76.918	4.239
Saldo van baten en lasten	34.044	725	34.770	40.089	5.320

Programma 2 Aantrekkelijk, duurzaam, gezond en veilig Oisterwijk

Algemene beleidsdoelstelling van dit programma

Het programma Aantrekkelijk, duurzaam, gezond en veilig Oisterwijk heeft als doel de leefomgeving van de gemeente Oisterwijk te beheren, te ontwikkelen en te faciliteren door middel van vastgestelde kaders binnen de daarvoor beschikbare middelen.

Maatschappelijk effect

Oisterwijk is de Parel in 't Groen door de prettige leefomgeving met een veilige, toegankelijke, schone en duurzame openbare ruimte. Voor alle inwoners is voldoende sport- en cultuuraanbod aanwezig. Er is aandacht voor de verschillende woonbehoeften van de inwoners en we stimuleren energieneutraal wonen, ondernemen en denken. De ondernemers zijn positief over het vestigingsklimaat.

Ambities voor 2023

De ambities voor 2023 waren **vertaald in de volgende thema's**:

- 2.1 Versterking van kwaliteit en identiteit van Oisterwijk door ruimtelijke ontwikkelingen
- 2.2 We streven naar een aantrekkelijke en duurzame openbare ruimte
- 2.3 Het is veilig voor onze inwoners
- 2.4 Oisterwijk is aantrekkelijk voor inwoners, ondernemers en bezoekers

Financiën

De baten en lasten van dit programma worden hieronder schematisch weergegeven:

Lasten - € 21.072
Baten € 11.399
Saldo - € 9.673

Een toelichting wordt gegeven in de paragraaf "Wat kost het?".

2.1 Versterking van kwaliteit en identiteit van Oisterwijk door ruimtelijke ontwikkelingen

Wat wilden we bereiken?

In samenwerking met de gemeente Tilburg ontwikkelen we een integrale visie over de duurzame verstedelijking van het gebied Berkel-Enschot, Udenhout, Biezenmortel, Haaren, Oisterwijk, Heukelom en Moergestel (Koersdocument Oostflank). Deze visie vormt de basis voor ontwikkelingen op het gebied van wonen, bedrijven, recreatie en toerisme, natuur, landschap, landbouw en mobiliteit.

Het vormt ook de basis voor onderhandelingen met het Rijk en provincie over onze bijdrage aan nationale doelstellingen. Een concreet voorbeeld is het verhogen van het aantal woningen dat wij mogen bouwen volgens de provinciale prognose om een bijdrage te kunnen leveren aan de nationale woningbouwopgave. Hierbij geven we voorrang aan woningbouwprojecten die een bijdrage leveren aan de gemeentelijke woondoelstellingen. We geven uitvoering aan de afspraken over versneld bouwen.

We willen de ruimtelijke kwaliteit van Oisterwijk versterken en een bijdrage leveren aan de gemeentelijke woningbehoefte. We willen een woningvoorraad die aansluit bij de woningbehoefte van de gemeente Oisterwijk, zowel kwalitatief als kwantitatief. Hieronder vallen ook voldoende betaalbare woningen en huisvesting van bijzondere doelgroepen. We willen daarbij voldoen aan de (versnelde) taakstelling voor huisvesting van vergunninghouders en aan de landelijke eisen op het gebied van woonwagengebeide. Ook willen we de regionaal afgesproken opgave voor de huisvesting van short en midstay arbeidsmigranten realiseren.

Daarnaast willen we een bijdrage leveren aan het realiseren van de regionale woningbehoefte en inzetten op het realiseren van flexwonen. We willen inzicht in de behoefte aan woningen, zowel lokaal als regionaal. We willen ook zicht op de stappen die we zetten om hieraan een bijdrage te leveren door middel van datagestuurd werken.

We zetten in op een toekomstgerichte en duurzame landbouw. Ook zorgen we voor een passende oplossing bij de sloop of herbesteding van voormalige agrarische bedrijfsgebouwen.

Hebben we gedaan wat we wilden gaan doen?

Integrale visie Oostflank

In 2023 is het Koersdocument verder uitgewerkt en werd het vrijgegeven voor participatie met externe partijen en inwoners. Er zijn diverse informatiebijeenkomsten georganiseerd. Daarnaast zijn er vele gesprekken gevoerd, en was het mogelijk om via de email en website te reageren op het Koersdocument. Op basis van de reacties welke we uit de participatie hebben ontvangen is het Koersdocument op onderdelen aangepast. Het besluitvormingstraject wat leidt tot een eindvoorstel en een definitief Koersdocument Oostflank staat voor Q2 2024 gepland.

Omgevingswet

Ondanks opnieuw uitstel van de Omgevingswet bleven we ons in 2023 inzetten om klaar te zijn voor de invoering van de Omgevingswet. We voerden in 2023 de volgende acties (door VNG opgesteld) t.b.v. de invoering van de Omgevingswet uit:

- We hebben in 2023 samen met Equalit gemeenten gewerkt om de systemen technisch gereed te krijgen voor de Omgevingswet. De koppelingen (met o.a. het Digitaal Stelsel Omgevingswet) zijn in 2023 voorbereid en klaargezet.
- We hebben in 2023 in GHO-verband nieuwe processen, sjablonen en brieven in het kader van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) opgesteld.
- Voorafgaand aan de invoering van de Omgevingswet en de Wkb heeft de raad in 2023 de volgende besluiten genomen en verordeningen vastgesteld:
  - Participatieverordening;
  - Erfgoedverordening;
  - Verordening adviescommissie en ruimtelijke kwaliteit;
  - Legesverordening;
  - Technische aanpassing APV i.v.m. inwerkingtreding Omgevingswet;
  - Nota Kostenverhaal
  - Verordening nadeelcompensatie
- We werkten in 2023 verder aan de optimalisatie van de intaketafel (verbetering processen en werkafspraken). Daarnaast hebben we in 2023 meer vorm gegeven aan de regionale omgevingstafel. Hierbij zijn verschillende gemeenten uit de regio Midden- en West-Brabant en ketenpartners betrokken. Met de regionale omgevingstafel borgen we een uniforme werkwijze, die werkbaar is voor ketenpartners en gemeenten (en in GHO-verband). In 2023 is een paar keer geoefend met een regionale omgevingstafel.
- Gedurende 2023 hebben medewerkers verschillende opleidingen, trainingen en sessies gevolgd.
- Het actualiseren van de Omgevingsvisie is nog niet opgepakt in 2023. De Omgevingsvisie zal geactualiseerd worden c.q. dit traject zal opgepakt worden nadat het koersdocument SRBT Oostflank is vastgesteld.

Versnelling woningbouw

We hebben ingezet op de realisatie van grotere én kleinere woningbouwprojecten met gebruikmaking van het afwegingskader woningbouw, waarbij initiatieven en projecten voor woningbouw die een bijdrage leveren aan gemeentelijke doelstellingen voorrang krijgen. Met het Koersdocument Oostflank en het versnellingsteam woningbouw wordt een (extra) bijdrage geleverd aan de ambitie voor de realisatie van 150 woningen per jaar. We hebben ons ingezet voor de voorbereiding van de realisatie van 50 flexwoningen als tijdelijke woonvoorziening op verschillende locaties in de drie kernen van de gemeente. Dit traject zal volgens planning in 2024 worden afgerond, waarna de bouw kan worden gestart. Indien nodig zetten we hiervoor via het grondbedrijf ook eigen grond in.

We hebben uitvoering gegeven aan een aantal opdrachten en acties die zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma van de Woonzorgvisie. Enkele van de initiatieven die we in 2023 hebben afgerond en in voorbereiding zijn genomen zijn:

- We hebben deelgenomen aan het regionale woningbehoefteonderzoek voor Hart van Brabant in opdracht van de provincie. Daarnaast is er in opdracht van de gemeente Oisterwijk een overzicht gemaakt van het woonbehoefteonderzoek voor de vier kernen van de gemeente. Dit onderzoek gebruiken we als (extra) onderlegger voor de onderbouwing van de woningbouw in de kernen.
- We zijn in GHO verband gestart met de voorbereiding van digitaal informatiesysteem op het gebied van wonen met een bijbehorend dashboard.

- Op basis van de meerjarige prestatieafspraken met de corporaties voor 2023-2027 is een prestatieafspraken/jaarschijf voor 2024 opgesteld met afspraken op verschillende **thema's (5) voor 2024**.
- Het lokaal beleid voor woonwagendplaatsen wordt in 2024 opgepakt.
- Doelgroepenverordening: We hebben een doelgroepenverordening opgesteld voor het langere tijd bereikbaar en betaalbaar houden van nieuwbouwwoningen in het sociaal en midden segment (huur- en koop).
- Er is een meerjarig woningbouwprogramma als instrument voor regie en sturing op de woningbouw samengesteld, waarmee enerzijds meer inzicht en anderzijds ook meer sturing op de bouw van betaalbare woningen mogelijk wordt. Daarnaast een woningbouwmonitor, met een aantal indicatoren om de effecten van het ingezette beleid te kunnen volgen en meten.

Buitengebied

Er is een verdere uitwerking gegeven aan de visie op het buitengebied. Op het gebied van boomkwekerij en plantenteelt is de eerste fase van het project Versailles van het Noorden afgerond en is gewerkt aan het Koersdocument Oostflank. Op het gebied van stikstof is dit in het proces van de gebiedsgerichte aanpak Kampina en Oisterwijkse Vennen opgepakt. Daarnaast zijn we deelnemer bij de gebiedsgerichte aanpak Loonse en Drunense duinen en Leemkuilen. Binnen deze gebiedsgerichte aanpakken worden samen met provincie en diverse andere partijen de klimaat-, natuur-, water- en landbouwopgaven integraal opgepakt, omdat deze nauw met elkaar verweven zijn.

Verder is gewerkt aan de ontwikkeling van Ruimte-voor-Ruimte-woningen.

Saneringen en sloop van enkele varkenshouderijen zijn grotendeels afgerond en de procedures voor herbestemming lopen.

Hoe is dat gemeten?

Voor de woningprogrammering en het volgen en meten van de resultaten van het ingezette woonbeleid, is het woningbouwprogramma en de woningbouwmonitor Oisterwijk 2024-2025 opgesteld en vastgesteld. Het programma biedt inzicht in de projecten en initiatieven voor de woningbouw in de gemeente en de resultaten, waaronder de gerealiseerde woningbouw en de planning van de nieuwbouw.

In 2023 zijn volgens de CBS gegevens 104 nieuwe woningen gerealiseerd in de gemeente.

2.2 We streven naar een aantrekkelijke en duurzame openbare ruimte

Wat wilden we bereiken?

Een veilige, toegankelijke, schone, groene en duurzame openbare ruimte voor onze inwoners om te wonen, werken en recreëren. Met oog voor de biodiversiteit en natuurwaarden op het gekozen kwaliteitsniveau.

We leveren – waar mogelijk in samenwerking met de regio Hart van Brabant – een bijdrage aan de doelstellingen uit het Klimaatakkoord en onze lokale Duurzaamheidsagenda. We zetten in op vermindering van de CO₂-uitstoot, onder andere door het verhogen van het aandeel opwekking hernieuwbare energie (zonnepanelen en wind). Om deze doelstellingen te kunnen behalen evalueren en actualiseren we de gemeentelijke Duurzaamheidsagenda.

Gemeente Oisterwijk is een groene en duurzame gemeente, die meewerkt aan de circulaire economie. Hierbij denken wij niet in afval, maar in grondstoffen. De landelijke VANG-doelstellingen zijn herijkt. De nieuwe VANG-doelstelling voor 2025 is het recyclen van 55% van de recyclebare stromen.

Onze inwoners gebruiken voet, fiets en openbaar vervoer voor zoveel mogelijk verplaatsingen. We ontmoedigen doorgaand verkeer door onze woonwijken. De gemeente blijft met de auto wel bereikbaar, inclusief bij de doelgroep passende parkeergelegenheid. We stimuleren het gebruik van duurzame vervoersmiddelen, zoals de fiets (voor verplaatsingen binnen 10 km) en openbaar vervoer ten opzichte van de auto. Daarnaast faciliteren we het gebruik van elektrische vervoermiddelen.

Hebben we gedaan wat we wilden gaan doen?

Duurzaamheidsagenda en REKS

We hebben de Duurzaamheidsagenda in 2023 geactualiseerd en de uitvoering van de Agenda gecontinueerd. Enkele voorbeelden van projecten en acties die in 2023 werden uitgevoerd zijn:

- **De gemeentelijke 'Stimuleringslening duurzaam en levensloopbestendig wonen' werd** door veel inwoners gebruikt om hun woning te verduurzamen. Tot eind 2023 zijn 129 leningen verstrekt voor een totaalbedrag van **€ 1.710.625**.
- **Er werden 2 nieuwe postcoderoosdaken ('zon op andermans dak') gerealiseerd.**
- We hebben het **project 'aanpak energie-armoede'**, als onderdeel van de Transitievisie Warmte, gecontinueerd. In 2023 werden bij ca. 450 huishoudens door zgn. energieklussers van energie-coöperatie DEC Oisterwijk kleine energiemaatregelen uitgevoerd die helpen om de energierekening te verlagen (plaatsen radiatorfolie, tochtstrips, ledlampen, etc.)
- We hebben bij het Rijk de **specifieke uitkering voor de zgn. 'Lokale Aanpak Isolatie'** (voor de aanpak van slecht geïsoleerde woningen) aangevraagd. Deze **uitkering (€ 608.000)** werd door het Rijk toegekend. De aanpak zal in 2024 worden uitgevoerd.
- We zijn gestart met de herijking van onze vastgoedportefeuille waarbij we tevens bij alle gemeentelijke panden onderzoeken welke potentiële verduurzamingsmaatregelen mogelijk zijn.

- **We hebben maatregelen uitgevoerd uit de door het Rijk opgestelde 'erkende maatregelen lijst'. Voorbeelden hiervan zijn het toepassen van ledverlichting en het vervangen van ketels door energiezuinige ketels.**
- Vanuit het Energieloket (in Tiliander) werden in totaal 350 (fysieke en telefonische) vragen van inwoners en ondernemers over het verduurzamen van hun woning of bedrijf beantwoord en werden 95 individuele energiebesparingsadviezen gegeven. Het Energieloket wordt bemenst door DEC Oisterwijk en door ons gefaciliteerd.

In 2023 hebben wij deelgenomen aan diverse projecten uit de Regionale Energie- en Klimaat Strategie (REKS), waaronder de projecten ontwikkeling energiehubbs De Baars en Kattenberg en het project energiebesparing. In juli 2023 heeft het college besloten tot definitieve deelname aan het Publiek Ontwikkelbedrijf REKS BV. Dit bedrijf wordt belast met de ontwikkeling van de energiehubbs die zijn vastgelegd in de REKS.

We zijn aangesloten bij lokale- en regionale overleggen op het gebied van duurzaamheid.

Klimaatadaptatie

In de Visie Openbare Ruimte zijn ambities gesteld die betrekking hebben op klimaatadaptatie. Klimaatadaptatie op het gebied van water en riolering is verwerkt in het beleidsstuk

Programma Water en Riolering. Regels zijn opgenomen in de "Verordening afvoer hemelwater en grondwater".

Jaarlijks wordt door de regio Hart van Brabant de "**Regionale klimaatagenda 2022-2027**" herzien. Dit is een lijst van projecten in de regio Hart van Brabant waarin klimaat adaptieve maatregelen zijn opgenomen waar voor geselecteerde projecten subsidie wordt aangevraagd. Zo is in het kader van het project Beekdalpark subsidie aangevraagd voor aanleg van waterretentie aan de Vloeiweg.

Circulaire economie

In 2023 hebben wij verschillende belanghebbenden gesproken over de nieuwe grondstoffennota en er is een enquête uitgezet. De resultaten van de enquête zijn in januari 2024 gepubliceerd en de Grondstoffennota wordt in Q2-2024 vastgesteld.

We zijn gestart met het Circulair ambachtscollectief door uitbreiding van de samenwerking met kringloopbedrijven en textielinzameling per 1 januari 2024 uit te laten voeren door Het Goed. In het kader van bewustwording hebben we de volgende activiteiten uitgevoerd:

- tijdens Festival Futura op 8 oktober 2023 hebben we het Afvalscheidingspel gespeeld met de bezoekers.
- we hebben verschillende activiteiten georganiseerd met scholen zoals de E-waste race met enkele basisscholen, jaarlijks terugkerende projecten over afval met 2College.
- we hebben opruimmateriaal voor zwerfafval bij o.a. Cello in Haaren beschikbaar gesteld.

De voorbereidingen voor de uitbreiding van de milieustraat Oisterwijk en de realisatie van een tweede weegbrug zijn gestart. De werkzaamheden zullen naar verwachting in Q3-2024 gereed zijn.

We hebben nieuwe materialen aangeschaft voor onze vrijwilligers die zwerfafval bestrijden (**ZAP'ers**). Met deze nieuwe materialen hebben we verbeteringen ingevoerd door bijvoorbeeld **karretjes te kopen met 2 vakken zodat ze tijdens het ZAP'en het afval direct kunnen scheiden**. Daarvoor hebben wij de SUP vergoeding aangesproken.

Infrastructuur

In 2023 stelden we de Visie Openbare Ruimte vast. Dit document dient als kader voor het nieuwe Programma Rood (beleidsnota Wegen, Zandwegen en Kunstwerken). De voorbereidingen van dit programma zijn eind dit jaar gestart. Ook werkten we aan het Handboek Rood, het integrale technische programma van eisen voor de openbare ruimte. De eerste (digitale) druk wordt in het tweede kwartaal van 2024 verwacht.

Openbare Verlichting

In onze gemeente staan ongeveer 8.300 gemeentelijke lichtmasten. Hiermee zorgen we dat weggebruikers zich veilig kunnen verplaatsen en mensen zich sociaal veilig in de openbare ruimte voelen. Ook draagt openbare verlichting bij aan sfeer, leefbaarheid en herkenbaarheid. Het is tevens een voorziening die efficiënt en doelmatig dient te worden ingezet. Openbare verlichting is ongeveer voor 40-50% verantwoordelijk voor de gemeentelijke energielasten. Ook beheerkosten, CO₂ en lichtvervuiling spelen een grote rol in de keuze van een juiste toepassing. Dit jaar is gestart met het inventariseren van de kansen tot het optimaliseren van ons verlichtingsareaal en **met Programma Geel; het beleidsplan voor openbare verlichting. Hoofdthema's hierin zijn** duurzaamheid, verlagen van beheer- en energiekosten, en lichtvervuiling.

Riolering

Het Basis Rioleringsplan (BRP) is een hydraulische beoordeling van alle rioolstelsels met adviezen voor optimalisatie. Deze is nagenoeg afgerond, enkel de beoordeling van waterschap de Dommel dient hierin nog verwerkt te worden. De aanbevelingen hieruit zijn bekend en deels overwogen.

Groen

Voor de duurzame instandhouding van het openbaar groen en de bomen zijn reconstructies noodzakelijk. Dit pakken we integraal aan, samen met andere geplande werken. Zo zijn we in Westend wijkgericht aan de slag gegaan met het wegwerken van achterstanden in onderhoud en renovatie van versleten plantvakken. In de Marijkestraat vindt een grootschalige reconstructie plaats, waarbij het bomenbestand vernieuwd wordt. Verder is voor het Willem van der Aa-park het participatietraject voor renovatie opgepakt en op basis daarvan is aan de slag gegaan met het ontwerp en de voorbereidingen.

Vervoer

We hebben het gebruik van de fiets via een campagne (Trappers) gestimuleerd en een tweetal fietsknelpunten verbeterd (fietspad Sparrendreef en fietspad Heukelomseweg). Bij herinrichtingen van wegen geven we langzaam verkeer prioriteit boven gemotoriseerd verkeer. Het realiseren van het Oisterwijkse deel van de snelfietsroute F58 is doorgeschoven naar 2024.

Overige initiatieven:

Voor de korte termijn maatregelen uit het Verkeersplan Moergestel geldt het volgende:

- Maatregelen snelheid Rootven-Raadhuisstraat: voorbereiding in 2024, uitvoering ook;
- Voetgangersvoorziening Kloosterlaan: gekoppeld aan werkzaamheden Moergestel noord, uitvoering 2024;
- Groot onderhoud Waterhoefstraat incl. fietsvriendelijke berm: is voorbereid, uitvoering in 2024;
- Verbeteren fietsverbinding Waterhoefstraat – Stokeind: uitvoering in 2024;
- Aanpak kruising Akkerweg – Industriebeweg: is uitgevoerd in 2022;

- Onderzoek geluidsreductie Akkerweg/Oisterwijksebaan: in combinatie met groot onderhoud, uitvoering in 2024;
- Convenant bedrijven: verkenning is opgestart in Q1 2024;
- Brommers op de rijbaan: verkenning is opgestart Q1 2024;
- De afsluiting Kerkplein – Begijnhofstraat is na oplevering gemonitord op basis van meldingen. In de eerste weken na de afsluiting is een aantal vragen ontvangen en beantwoord. Een evaluatie van de maatregel kon niet eerder plaatsvinden vanwege bouwwerkzaamheden aan de Poirtersstraat die tot november 2023 hebben geduurd. De evaluatie wordt in het tweede kwartaal van 2024 uitgevoerd. Dat doen op basis van een verkeerstelling in Q1 op de wegen in de directe omgeving. Die gegevens worden vergeleken met tellingen uit 2017 en gegevens uit het verkeersmodel.
- Het vol/vrij systeem voor het parkeerterrein aan de Spoorlaan is nog niet volledig gerealiseerd vanwege vragen omtrent de aanleg van de stroomvoorziening. Daarover is begin 2024 meer duidelijkheid gekomen. In de loop van 2024 ronden we de realisatie af.
- We hebben gezorgd voor meer en een goede spreiding van openbare laadpunten voor elektrisch vervoer (zowel voor auto als fiets). Aanvragen zijn hierin leidend geweest, op basis van bestaande locaties en de omgeving (in relatie tot groen) zijn de meest geschikte locaties in een wijk bepaald.
- We hebben initiatieven op het gebied van duurzaam vervoer gefaciliteerd. Er zijn **inmiddels drie locaties voor deelauto's binnen de gemeentegrenzen**. Als werkgever hebben we reizen per fiets naar het gemeentekantoor gestimuleerd. Daarnaast nemen we deel aan het initiatief Trappers.

Hoe is dat gemeten?

Duurzaamheidsagenda en REKS

- De totale CO₂-uitstoot in de gebouwde omgeving in Oisterwijk is gedaald van 108.100 ton in 2010 naar 65.800 ton in 2022 (Bron: Regionale klimaatmonitor; rapportage CO₂-uitstoot).

Circulaire economie

- Bij de berekening van de jaarcijfers wordt altijd een check gedaan op voorgaande jaren. Uit dit check is gebleken dat de hoeveelheid restafval per inwoner van 2022 hoger ligt dan aangegeven in de jaarstukken 2022. In 2022 komt het totaal restafval op 104 kg per inwoner neer, in plaats van 101. De scheidingspercentage is hiermee ook lager dan aangegeven, 78% in plaats van 79%.
- In 2023 is 104 kg (grof) huishoudelijk afval per inwoner gemeten. Gelijk aan 2022 (na bovenstaande correctie). Hiermee hebben wij het doel van 100 kg per inwoner dat in 2020 gehaald moest worden nog niet gehaald. Ook de scheidingspercentage huishoudelijk afval blijft stabiel op 78%. Hieruit is het duidelijk dat er aanvullende maatregelen nodig zijn om de hoeveelheid recyclebare afvalstromen uit het restafval te halen. Hier wordt bij de vaststelling van de nieuwe grondstoffennota aandacht aan besteed.
- Verkeer/Vervoer
- Op basis van gegevens uit ViaStat kunnen we vaststellen dat in 2023 één dodelijk slachtoffer is gevallen op het gemeentelijk wegennet (nabij rotonde Akkerweg/De Sonman).

2.3 Het is veilig voor onze inwoners

Wat wilden we bereiken?

Oisterwijk heeft de doorlopende ambitie om een gastvrije en gevarieerde gemeente te zijn. Waar het goed wonen, werken en recreëren is. Veiligheid speelt hierin een bepalende rol. Zowel objectieve veiligheid als subjectieve veiligheid. Het streven is een veilig en leefbaar Oisterwijk door minder criminaliteit, overlast en onveiligheidsgevoelens.

Hebben we gedaan wat we wilden gaan doen?

Om verder te bouwen aan een veilig en leefbaar Oisterwijk, hebben we diverse acties uitgevoerd om criminaliteit en overlast te verminderen en het veiligheidsgevoel van onze inwoners te versterken.

Zo hebben we aangekondigde en onaangekondigde controles uitgevoerd op bedrijventerreinen, recreatieparken en in het buitengebied. Deze controles hebben we zelfstandig uitgevoerd, maar ook in samenwerking met partners zoals het Bestuurlijk Interventieteam (BIT) Hart van Brabant, de Politie en de Belastingdienst.

Daarnaast hebben we – zowel intern als extern – ingezet op het bewustzijn en de meldingsbereidheid over georganiseerde criminaliteit. In het kader hiervan hebben we diverse voorlichtingen georganiseerd over het herkennen en melden van georganiseerde criminaliteit. Ook voerden we BIBOB-toetsen uit bij onder andere drank- en horeca- en omgevingsvergunningen, om de integriteit van het openbaar bestuur te waarborgen.

Bij overlast door jongeren en personen met onbegrepen gedrag hebben we ook ingezet op meldingsbereidheid en hebben we onze samenwerkingen versterkt. Zo hebben we aandacht gegeven aan het landelijke Meldpunt Zorgwekkend Gedrag en de ondersteunende rol van de Wijk GGD in onze gemeente, zodat onze inwoners weten waar zij terecht kunnen met hun meldingen.

Binnen onze gemeente hebben we in samenwerking met de beleidsadviseur zorg en veiligheid ingezet om de pilot voor de procesregisseur Zorg en Veiligheid te verlengen, met het verminderen van overlast door personen met onbegrepen gedrag als doel. Deze pilot is verlengd en loopt ook in 2024. Ook vindt er intern samenwerking plaats met de beleidsadviseur van het Sociaal Domein, met wie periodiek strategisch overleg gevoerd wordt. Daarnaast werken wij nauw samen met het Zorg en Veiligheidshuis Midden- en West-Brabant (ZVHMWB). Wij nemen deel aan de gezamenlijke sessie kernteam & ambtelijk overleg en participeren in de ontwikkelingen binnen de regio.

We bespreken de lopende casuïstiek met de Wijk-GGD, het ZVHMWB en ketenzorgpartners, zodat de juiste hulpverlening geboden kan worden.

Door preventief deze samenwerkingen aan te gaan werken wij toe naar het verminderen van overlast, waardoor er ook minder zorg gerelateerde meldingen bij de politie binnenkomen.

Tot slot hebben we de overlastmeldingen die we hebben ontvangen over onze jongeren, in samenwerking met de politie, R-Newt en HALT, opgepakt tijdens onze Jongerentafel. De overlast wordt gemonitord en passende maatregelen worden getroffen, zoals het aangaan van gesprekken met deze jongeren of fysieke maatregelen op overlastlocaties.

Hoe is dat gemeten?

Meldingsbereidheid georganiseerde criminaliteit

De ambitie was om het aantal meldingen bij de gemeente over georganiseerde criminaliteit in 2023 te laten stijgen ten opzichte van 2022.

Dit is gelukt. Het aantal meldingen bij de gemeente over georganiseerde criminaliteit is in 2023 namelijk gestegen naar 23 meldingen ten opzichte van 7 meldingen in 2022. Dit is een aanzienlijke stijging. De ontvangen meldingen hebben we geanalyseerd en daar waar mogelijk opgepakt, zowel zelfstandig als in samenwerking met partners zoals de politie.

Meldingsbereidheid overlast

De politiemeldingen over overlast door jongeren en personen met onbegrepen gedrag wilden we laten dalen. In 2022 hebben we 70 meldingen ontvangen over jeugdoverlast, in 2023 waren dit 76 meldingen. Deze stijging is te verklaren door de aandacht die vanuit de gemeente is besteed aan de meldingsbereidheid en de samenwerking tussen de betrokken partners in de Jongerentafel. In 2022 zijn er 156 meldingen binnen gekomen over overlast door personen met onbegrepen gedrag. In 2023 waren dit er 140. In deze overlastcategorie is dus wel sprake van een daling.

Cijfers overige meldingen

Tot slot hadden we als doel om de politiemeldingen in de categorieën overvallen, ramkraken en diefstallen met geweld, openlijke geweldplegingen, woninginbraken en fietsendiefstallen laten dalen. De cijfers zijn als volgt:

- Overvallen, ramkraken en diefstallen: 8 meldingen in 2022 en 1 melding in 2023;
- Openlijke geweldplegingen: 4 meldingen in 2022 en 3 meldingen in 2023;
- Fietsendiefstallen: 78 meldingen in 2022 en 126 meldingen in 2023.
- Woninginbraken: 82 meldingen in 2022 en 41 meldingen in 2023;

Op de cijfers van overvallen, ramkraken en diefstallen hebben we als gemeente, naast preventie, beperkt invloed. Deze cijfers zullen dus per jaar verschillen.

De daling in cijfers van woninginbraken is mogelijk te verklaren door de witte voeten actie die wij als gemeente hebben gehouden in november 2023, in samenwerking met Handhaving en de politie. tijdens deze avond is er gecontroleerd op bijvoorbeeld openstaande tuindeuren en zijn er folders in de vorm van voeten achter gelaten om de inwoners te attenderen op het inbrekersgevaar.

Voor de stijging van het aantal meldingen in de categorie fietsendiefstallen hebben wij geen directe verklaring. Wel is te benoemen dat **het NS station een zogenaemde "hot spot" is voor fietsendiefstallen**. Als gemeente zetten wij in op een gezamenlijke aanpak met de politie en op cameratoezicht rondom de fietsenstalling.

2.4 Oisterwijk is aantrekkelijk voor inwoners, ondernemers en bezoekers

Wat wilden we bereiken?

Een actieve, culturele, sportieve en gezonde leefstijl voor onze inwoners. We zetten in op stimuleringsprogramma's op het gebied van sport en cultuur, waarbij kwalitatieve sport-, cultuur-, beweeg- en speelvoorzieningen noodzakelijk zijn.

Het behouden van bestaande bedrijven en bezoekers en het aantrekken van nieuwe bedrijven en bezoekers die passen bij het economisch profiel van de gemeente Oisterwijk.

Hebben we gedaan wat we wilden gaan doen?

Cultuur

In 2023 is de nieuwe cultuurvisie vastgesteld. Ook hebben we de eerste stappen gezet in het onderzoeken van de wensen en mogelijkheden voor een bibliotheekvoorziening in Haaren.

Sport en gezondheid

In 2023 is onder de vlag van Natuurlijk Gezond Oisterwijk ingezet op de sport- en beweegdeelname. Dit is gedaan door onder meer deelname aan de Brede Regeling Combinatiefuncties waarbinnen beweegcoaches actief zijn op het gebied van jeugd en senioren, cultuur en aangepast sporten en door kennismakingstrajecten via 'Sjors Sportief'. Daarnaast is het lokaal sportakkoord herijkt naar Sportakkoord II, heeft de gemeente een - door de regeling verplichte - coördinator sport & preventie aangesteld en is op initiatief van verenigingen aan de slag gegaan met het thema 'veilige sportomgeving'. Vanuit het leefstijlakkkoord is actief ingezet op preventie in brede zin. In 2023 is het leefstijlakkkoord opgegaan in het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) waarvoor in 2023 een plan van aanpak is geschreven voor de jaren 2024-2026. Op het gebied van publieke gezondheid heeft de GGD de door gemeente Oisterwijk ingekochte taken uitgevoerd en er is een regionale nota publieke gezondheid 2024-2027 door de raad vastgesteld.

In december 2023 heeft de raad de intentie uitgesproken om te komen tot een revitalisatie van zwembad Staalbergven. Daarbij kiest de raad primair voor verdere uitwerking van het scenario 'volledige revitalisatie' en secundair voor het scenario 'gedeeltelijke revitalisatie' (waarbij het wedstrijdbad met springkuil vervalt), mits uit nader onderzoek blijkt dat het ven in het laatstgenoemde scenario niet extra wordt belast. Naar aanleiding van de besluitvorming in de raad is aan Natuurmonumenten verzocht om uitstel te verlenen van de eerder gestelde uiterste beslisdatum van 31 december 2023 voor definitieve besluitvorming over de toekomst van zwembad Staalbergven.

We zijn begonnen met de herinrichting van sportpark Stokeind.

Economie

Samen met stakeholders is in 2023 de economische visie geactualiseerd. De afronding zal Q1 2024 plaatsvinden waarna de visie in mei voorgelegd wordt aan de raad. In februari 2023 is de nieuwe accountmanager ondernemers gestart waarmee de banden met ondernemers aangehaald zijn. Het verbeteren van de dienstverlening aan ondernemers blijft prioriteit. Bedrijfsbezoeken

zijn hier een onderdeel van geweest. Net als het creëren van meer bekendheid van het Ondernemersloket voor het beantwoorden van vragen en het organiseren van de dag van de techniek 17 juni 2023. Regionaal is een werkagenda economie opgesteld binnen de Regio Hart van Brabant en werken we aan het versterken van het Midden-Brabants vestigingsklimaat, de brede welvaart te vergroten en innovaties voort te brengen.

Toerisme en recreatie

In samenwerking met de vrijetijdssector is in 2023 een nieuw actieplan recreatie en toerisme opgesteld. De afronding heeft in Q1 2024 plaats gevonden. Centraal staan acties die de samenhang tussen de kernen bevorderen, verbeteren van het spreiden van bezoekers in tijd en ruimte, nieuwe initiatieven die bijdragen aan een economisch en maatschappelijk doel (brede welvaart) en (omgevings) kwaliteit én diversiteit van het aanbod boven kwantiteit. Bezoek Oisterwijk, de samenwerkingsorganisatie die zich richt op de positionering van Oisterwijk werpt zijn vruchten af.

In samenwerking met Bezoek Oisterwijk, buitengebiedmanagement en centrummanagement is niet alleen gewerkt aan promotie maar ook aan bestemmingsmanagement. Gerichte marketing op het bereiken van de waardevolle bezoeker en de spreiding van bezoekers in tijd en ruimte.

Ook de balans tussen bezoekers en bewoners kreeg meer aandacht. In 2023 is het merk "O", wat ben je mooi' meer en meer ontplooid, de website vernieuwd en zowel de online als offline marketing gericht aangepakt. Nieuw dit jaar was de gerichte marketing voor de zakelijke gast om in daluren van het aanbod de gaten op te vullen. Ook is toeristische bewegwijzering geïnventariseerd. Deze zal in Q1 2024 uniform vernieuwd worden. De samenwerking met ondernemers is versterkt en diverse evenementen zijn ondersteunt. Regionaal is de werkagenda economie opgesteld binnen de Regio Hart van Brabant en een aantal activiteiten benoemd op het gebied van leisure die in 2024 van start zullen gaan.

Hoe is dat gemeten?

Het totaal aantal bedrijven dat gevestigd is in de gemeente is de laatste jaren licht gestegen net als het totaal aantal banen. Voor 2023 zijn de laatste cijfers nog niet bekend.

Jaar	Aantal bedrijven	Banen totaal	Waarvan R&T
2022	4.400	15.060	1.470 (9.5%)
2021	4.210	14.850	1.460 (9.8%)
2020	4.030	14.980	1.540 (10.3%)

Het aantal banen heeft betrekking op het totaal aantal fulltimers, parttimers en uitzendkrachten.

(Bron: 'LISA')

Reguliere werkzaamheden 2023

Onderstaande infografic geeft een indruk van de werkzaamheden die de gemeente uitvoert voor haar inwoners.

Wat heeft het gekost?

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Begroting 20223	Begrotings wijzigingen 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Saldo
Lasten	-23.355	294	-23.062	-21.072	1.990
Baten	14.760	-3.522	11.238	11.399	160
Saldo van baten en lasten	-8.595	-3.228	-11.823	-9.673	2.150

Toelichting

Hieronder worden de belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting 2023 benoemd, onderverdeeld in baten en lasten.

Lasten

Bij thema 2.2 zijn minder lasten gemaakt voor riool van 330.000 door uitgesteld werk. Er zijn nog geen kosten gemaakt voor de scenariokeuze toekomstbestendige milieustraat van € 280.000. Deze wordt overgeheveld.

Het voordeel op klimaat- en energiebeleid CDOKE **aan de lastenkant is € 695.000. Hiertegenover staat ook nadeel aan de opbrengstenkant van € 480.000.** Zie de batenkant. Per saldo is het voordeel op de klimaat- en energiebeleid CDOKE **€ 215.000.**

Baten

De belangrijkste verschillen zijn:

Thema 2.1 voordeel op anterieure overeenkomsten **van € 365.000**

Thema 2.2. voordeel op de klimaat- en energiebeleid CDOKE 480.000. Zie de lastenkant.

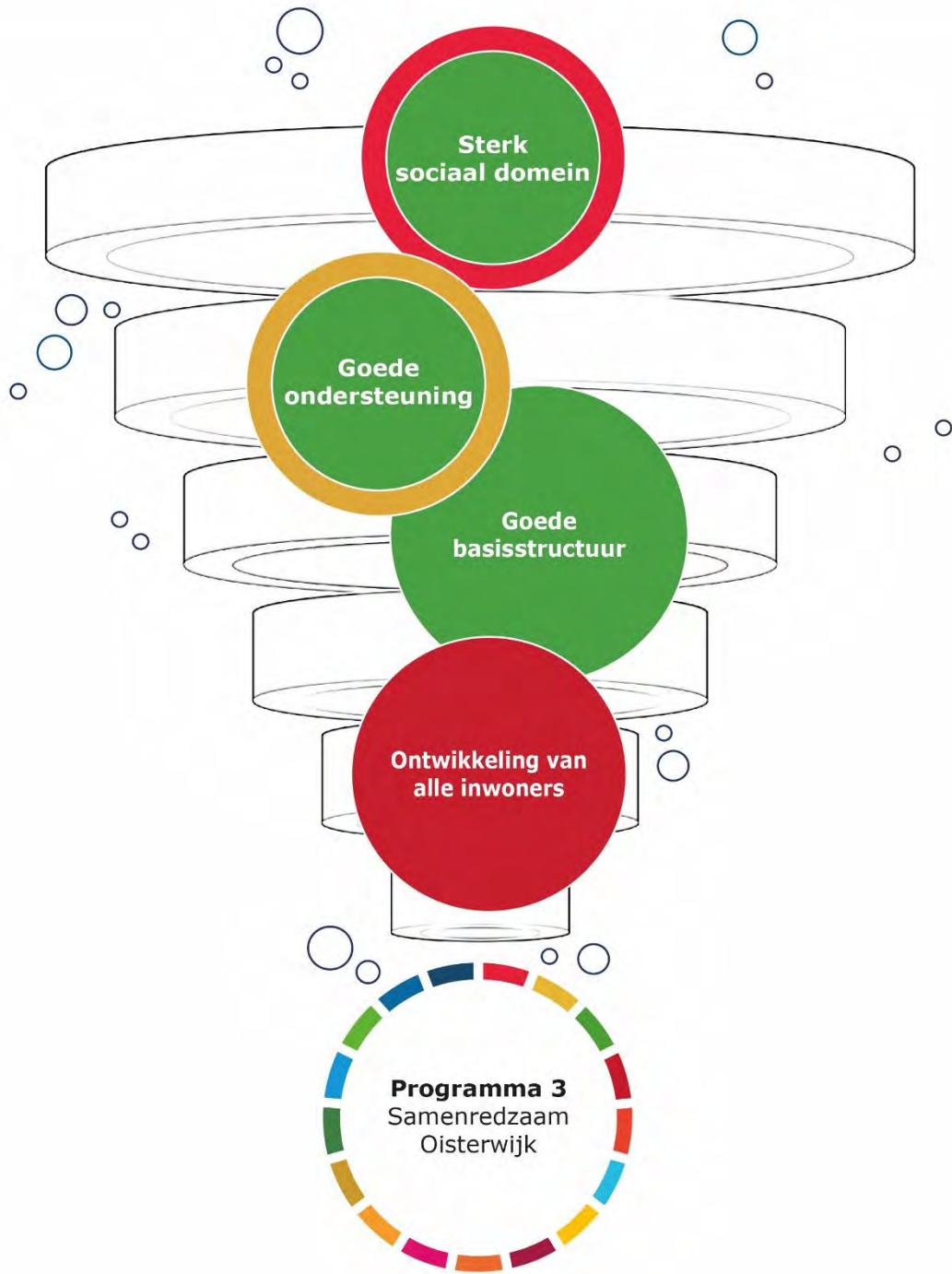
Verplichte beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Oisterwijk	Nederland
Winkeldiefstal	aantal per 1.000 inwoners	2023	1,1	2,5
Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2023	1,8	4,3
Diefstallen uit woning	aantal per 1.000 inwoners	2023	1,2	1,3
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	aantal per 1.000 inwoners	2023	3,8	5,8
Verwijzingen Halt	aantal per 1.000 inwoners 12-17jr	2022	18	8
Jongeren met delict voor rechter	%	2022	1	1
Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	2022	3,9	9,3
Banen	aantal per 1.000 inwoners 15-64jr	2022	761	825
Vestigingen (van bedrijven)	aantal per 1.000 inwoners 15-74jr	2022	225,1	174,1
Functiemenging verhouding banen/wonen	%	2022	51,4	53,8

Indicator	Eenheid	Periode	Oisterwijk	Nederland
Niet-sporters	%	2022	40,3	46,4
Omvang huishoudelijk restafval	aantal kg per inwoner	2022	79	148
Hernieuwbare energie	%	2021	25,3	33,1

Specificatie per thema

	Begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Saldo
<i>(bedragen x € 1.000)</i>					
2.1 Ruimtelijke ontwikkelingen	-349	-1.064	-1.413	-1.371	42
2.2 Openbare ruimte	-10.430	-2.128	-12.557	-11.008	1.549
2.3 Veiligheid	-2.431	-5	-2.436	-2.301	135
2.4 Cultuur, sport en economie	-4.905	-467	-5.372	-5.020	352
2.5 Grondbedrijf	-5.241	3.958	-1.283	-1.372	-88
Totaal lasten	-23.355	294	-23.062	-22.875	-21.072
2.1 Ruimtelijke ontwikkelingen	391	100	491	1.085	595
2.2 Openbare ruimte	7.690	609	8.299	7.776	-523
2.3 Veiligheid	82	0	82	-31	-113
2.4 Cultuur, sport en economie	783	238	1.022	979	-43
2.5 Grondbedrijf	5.814	-4.469	1.345	1.590	244
Totaal baten	14.760	-3.522	11.238	11.108	11.399
Saldo van baten en lasten	-8.595	-3.228	-11.823	-11.767	-9.673

Programma 3 Samenredzaam Oisterwijk

Algemene beleidsdoelstelling van dit programma

Doel van dit programma is een Samenredzaam Oisterwijk. Dat betekent dat inwoners, ondernemers, (zorg)organisaties en de gemeente er samen voor zorgen dat iedereen mee kan doen. Met inwoners waar dit (tijdelijk) niet zo is, zoeken we naar een oplossing, zo licht als mogelijk - zo zwaar als nodig. De zorg moet ook betaalbaar zijn voor de gemeente om zorg, nu en in de toekomst, te garanderen voor wie dat écht nodig heeft. In dit programma geven we aan wat we daar dit jaar concreet voor gaan doen.

Maatschappelijk effect

Inwoners ervaren dat ze worden geholpen op een manier die past bij de 4 bouwstenen van een Samenredzaam Oisterwijk: Oisterwijk is Inclusief, iedereen kan mee doen; Als er een hulpvraag is wordt die laagdrempelig en Dichtbij opgelost; Inwoners weten waar ze terecht kunnen en de communicatie rondom een hulpvraag en de oplossing is Duidelijk & Begrijpelijk. Inwoners met een hulpvraag ervaren dat gemeente en (zorg)organisaties Integraal denken dus vanuit de leefwereld van de inwoner en niet vanuit hokjes en schotten.

Ambities voor 2023

De ambities voor 2023 waren vertaald in de volgende thema's:

- 3.1 We hebben een sterk sociaal domein door een goede basisstructuur
- 3.2 We hebben een sterk sociaal domein met goede ondersteuning
- 3.3 Alle inwoners kunnen zich ontwikkelen

Financiën

De baten en lasten van dit programma worden hieronder schematisch weergegeven:

Lasten - € 39.538
Baten € 15.870
Saldo - € 23.669

Een toelichting wordt gegeven in de paragraaf "Wat kost het?".

3.1 We hebben een sterk sociaal domein door een goede basisstructuur

Wat wilden we bereiken?

We streven ernaar dat iedere inwoner een goede balans en rust heeft in wonen, werken, het privéleven en financiën. Kortom bestaanszekerheid voor iedereen.

We streven naar een samenleving waarin inwoners mee kunnen doen en waarin inwoners omzien naar elkaar. We zetten in op samenredzaamheid en sterke dorpen, wijken en buurten. We ondersteunen inwoners om zichzelf te redden met hulp van mensen uit hun netwerk, buurt of wijk.

Het is voor onze inwoners duidelijk waar zij terecht kunnen met vragen over hulp en ondersteuning. Bij hulpvragen, worden zij adequaat geholpen. Hierbij ligt de nadruk op wat mensen zelf kunnen, met hulp van hun eigen netwerk of met ondersteuning vanuit de basisstructuur.

We stimuleren een gezonde leefstijl van onze inwoners. Het verminderen van eenzaamheid en het vergroten van de fysieke en mentale weerbaarheid en gezondheid is het uitgangspunt. Daarom zetten we ook in op het voorkomen en terugdringen van de psychische problematiek onder inwoners.

Hebben we gedaan wat we wilden gaan doen?

Bestaanszekerheid

De route voor inwoners met een hulpvraag over geldzaken en/of schulden is duidelijk en begrijpelijk. Om mensen te bereiken en in beweging te laten komen maken we gebruik van communicatie via verschillende kanalen en routes. Mensen met problematische schulden worden geholpen met schuldhulpverlening, budgetbeheer of (schulden)bewind.

In 2023 hebben we een onderzoek gedaan naar de inzet van adviesrecht schuldenbewind bij de rechtbank. De gemeente kan in dat geval de rechter adviseren bij een verzoek van een inwoner om schuldenbewind: beschermingsbewind vanwege problematische schulden of verkwisting. De gemeente kan adviseren om een andere vorm van ondersteuning in te zetten dan schuldenbewind. Wij hebben geconcludeerd dat gebruikmaking van het adviesrecht op dit moment voor gemeente Oisterwijk geen toegevoegde waarde heeft, omdat slechts enkele keren per jaar schuldenbewind wordt aangevraagd en het in de meeste gevallen dan ook de beste hulp voor de inwoner is.

Samenredzaamheid

We hebben samen gewerkt aan de **Koers 'Naar een Samenredzaam Oisterwijk'**. Hiervan zijn onder andere de onderstaande initiatieven verder vormgegeven:

- In 2023 hebben we de Dementiescan laten uitvoeren in samenwerking met de Alzheimerstichting. En hebben we deelgenomen aan het landelijke onderzoek houdbaarheid Wmo door het CPB en VNG. Het rapport van dit laatste onderzoek wordt later dan verwacht opgeleverd. We zullen in 2024 de raad alsnog informeren over de resultaten van zowel de dementiescan als het landelijke onderzoek naar de houdbaarheid Wmo.

- In 2023 heeft de gemeenteraad het ontwikkelkader Hart voor Haaren vastgesteld. Hierin staan onder andere uitgangspunten voor de nieuwbouw van het gemeenschapshuis in combinatie met woningen op het Monseigneur Bekkersplein. Dit is het vertrekpunt voor de verdere uitwerking in een concreet plan voor het gebouw en de buitenruimte.
- We hebben wijkgericht werken versterkt door de pilot in Westend. Hierin werkten we samen met partners aan een nieuwe werkwijze om samenredzaamheid in wijken en buurten te stimuleren. Meer over wijkgericht werken is opgenomen in programma 2.
- Eind 2023 is het project koplopergemeente onafhankelijke clientondersteuning afgerond waarbij samen met de werkgroep een nieuwe werkwijze is ontwikkeld die in 2024 wordt uitgevoerd. Daarnaast zijn er inmiddels 4 nieuwe onafhankelijke clientondersteuners geworven die geschoold worden in kwartaal 1 2024.
- We hebben in 2023 de pilot over inzet Buurtgezinnen, waarvoor Oisterwijk pilotgemeente was, geëvalueerd. We concluderen dat we met de inzet van Buurtgezinnen middels een laagdrempelig aanbod rondom informele steun en/of opvoedondersteuning vraag- en aanbodgezinnen aan elkaar koppelen. We investeren hiermee in langdurige en laagdrempelige oplossingen en dit past volledig in de gedachtegang van preventie en normaliseren. We hebben daarom het besluit genomen om Buurtgezinnen vanaf 2024 in te bedden in het aanbod van Oisterwijk.

Er is in 2023, door gebrek aan ambtelijke capaciteit, geen uitvoering gegeven aan het maken van **een uitvoeringsplan voor de Koers 'Naar een Samenredzaam Oisterwijk'**. Dit wordt begin 2024 opgestart. Het herzien van het subsidiebeleid is uitgesteld om de gevolgen van de hervormingsagenda Jeugd, het Gezond en Actief Leven Akkoord en het Integraal Zorg Akkoord te kunnen verwerken.

Ondersteuning door gemeente

We hebben de (fysieke) bereikbaarheid en zichtbaarheid van Loket Wegwijs Oisterwijk in de dorpen verbeterd door de inzet van spreekuren in Moergestel, Haaren en Oisterwijk. Daarnaast is vindbaarheid van Loket Wegwijs Oisterwijk in Tiliander verbeterd door de inzet van bewegwijzering.

Zoals ook in paragraaf 1.2 is terug te vinden is in 2023 de digitale sociale kaart verder ontwikkeld tot drie levendige platformen (Allemaal Oisterwijk, HaarenEen en OnsMoergestel). De buurtverbinders zijn gestart en die zorgen voor betrokkenheid, groei en verbinding op de platformen. De buurtverbinders versterken de wijk- of dorpsgerichte aanpak. Inmiddels is de welzijnswijzer gekoppeld aan deze platformen. De welzijnswijzer biedt een overzicht van activiteiten en organisaties uit onze basisstructuur.

Gezondheid / GGD

Samen met de gemeenten in het werkgebied van GGD Hart voor Brabant is er een Regionale nota Publieke Gezondheid Midden-Brabant voor 2024-2027 opgesteld en deze is door de gemeenteraad vastgesteld.

In 2023 is onder de vlag van Natuurlijk Gezond Oisterwijk ingezet op de sport- en beweegdeelname en preventie in brede zin. Er is samen met partners gewerkt aan doelen in het Leefstijlakkoord en het Sportakkoord, de doelgroep jeugd was hierin veelvuldig een speerpunt binnen de pijlers Natuurlijk Gezond Opgroeien en Natuurlijk Gezond Ontwikkelen. De verdere toelichting rondom sport en gezondheid is te vinden in programma 2.

We hebben in 2023 de programma's Stevig Ouderschap, Nu niet Zwanger en MamaKits uitgevoerd. Hiermee zijn programma's geboden die linken aan de eerste 1000 dagen van een kind. Daarnaast zijn in 2023 voorbereidingen getroffen om een lokale coalitie te vormen in Oisterwijk rondom de eerste 1000 dagen van een kind (Kansrijke start) en is een basis gelegd om dit in 2024 verder vorm te geven.

Inclusie

In 2023 is er een voorlichtingsprogramma gegeven voor de-stigmatisering en inclusie. Dit in de vorm van 'het levende boeken even' en de wekelijkse kiemuren. Hierbij is er extra aandacht besteed aan LHBTIQ+, mensen met een psychische kwetsbaarheid en het tegengaan van racisme.

Opvang ontheemden en vluchtelingen

In juni 2023 is besloten de Gemeentelijke Opvang Ontheemden (GOO) te verlengen tot en met februari 2025. De periode die is overeengekomen met de ministeries is gelijk aan EU-Richtlijn Tijdelijke Bescherming (d.d. juli 2023). In totaal zijn er 437 ontheemden (een deel van) 2023 opgevangen in gemeente Oisterwijk.

Nu de ontheemden langer dan aanvankelijk werd voorzien in Nederland verblijven, neemt de noodzaak en behoefte aan ondersteuning op diverse terreinen toe. De beleidsterreinen welzijn en sport, onderwijs en kinderopvang, taalonderwijs en werk zijn de meest voor de hand liggende. Op die terreinen is extra ondersteunend beleid geformuleerd en uitgevoerd.

Er zijn twee verzoeken van het Ministerie om met spoed het aantal opvangplekken te vergroten, enerzijds voor Ontheemden en anderzijds om de druk te verlichten in Ter Apel voor de opvang van asielzoekers en statushouders. Hieraan is voldaan door per 01-10-2023 binnen het contract met een opvanglocatie voor ontheemden extra plekken te realiseren en door de verlenging van de noodopvang op voormalig camping de Reebok te faciliteren.

Hoe is dat gemeten?

- In 2023 is Geldfit.nl voor laagdrempelige hulp bij schulden 503 keer bezocht in de gemeente Oisterwijk.
- Loket Wegwijs heeft in 2023 2.562 vragen verhelderd voor inwoners en hen op een juiste manier geholpen met inzet van ondersteuning (zelf of door een aanbieder). 40% van deze hulpvragen is opgelost door inzet van onze basisstructuur of eigen regie van de inwoner.
- De drie platformen waarop de welzijnswijzer is te vinden trokken meer dan 33.000 bezoekers. 932 inwoners zijn betrokken (kunnen plaatsen en reageren) en 1.222 organisaties of projecten zijn te vinden via een van de drie platformen.

3.2 We hebben een sterk sociaal domein met goede ondersteuning

Wat wilden we bereiken?

We willen kwalitatieve en betaalbare zorg en ondersteuning zodat iedereen die het echt nodig heeft, nu en in de toekomst, passende zorg krijgt.

Transformatie van het sociaal domein door een meer integrale benadering.

Hebben we gedaan wat we wilden gaan doen?

Kwalitatieve en betaalbare zorg

Per 1 januari 2023 is de nieuwe inkoop Jeugdhulp, Wmo begeleiding en Beschermd Wonen van start gegaan. Deze inkoop en de bijbehorende werkwijze is succesvol geïmplementeerd in Oisterwijk. Inwoners met een nieuwe hulpvragen hebben al gebruik gemaakt van het nieuwe aanbod. Voor inwoners die al hulp ontvingen gebeurt dit stap voor stap.

Parallel aan de nieuwe inkoop hebben we regionaal Toezicht op de Wmo georganiseerd. In 2024 stemmen we dit het Regionale Toezicht op Wmo af op de uitgangspunten van de inkoop Wmo.

Door de implementatie van de Wet uitvoering Breed Offensief hebben we het afgelopen jaar belangrijke verbeteringen doorgevoerd. Loonkostensubsidie is toegankelijker gemaakt voor werkgevers en werknemers. Werknemers kunnen zelf ondersteuning aanvragen voor werkplekaanpassingen. Ook is er meer duidelijkheid over re-integratiemiddelen en is de zoektermijn voor jongeren met een arbeidsbeperking afgeschaft. Verder zijn de kostendelersnorm en de administratie bij ziekmeldingen vereenvoudigd, waardoor we streven naar inclusiviteit en betere ondersteuning op de arbeidsmarkt.

We hebben een evaluatie gedaan van het eerste uitvoeringsjaar Wet Inburgering 2022. De evaluatie hebben wij gedeeld met de raad.

Transformatie

De gemeente Oisterwijk heeft de voorziening Ontwikkelingsgerichte Arbeidsmatige Dagbesteding (OAD) geïmplementeerd die voorziet in het ondersteunen van de verdere ontwikkeling van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit is een nieuwe, ontschot, vorm van ondersteuning die op het snijvlak van de Wmo en de Participatiewet in zit.

Ook in 2023 hebben we stappen gezet in het versterken van de samenwerking tussen het medisch domein en het sociaal domein. De contacten tussen huisartsen en loket Wegwijs Oisterwijk zijn versterkt door de inzet van vaste contactpersonen. Er hebben in 2023 minder verwijzingen vanuit de huisartsen naar specialistische jeugdhulp plaatsgevonden dan in 2022.

We hebben POH-GGZ Jeugd ingezet en zien hierdoor dat laagdrempelige vragen hier worden afgevangen en minder snel in de specialistische jeugdhulp belanden. We hebben een basis gelegd om POH-GGZ Jeugd, ook in het licht van de hervormingsagenda in 2024 uit te breiden en te intensiveren.

Oisterwijk is ook in 2023 pilotgemeente voor de doorlopende pilot 'Aanpak Wachttijden specialistische jeugdhulp 'Nazorg op school'. Deze pilot is in het schooljaar 2023-2024 na de pilotscholen uitgerold op alle scholen voor primair onderwijs. Een belangrijk onderdeel van de pilot is dat jeugdigen, na de inzet van specialistische jeugdhulp, nadien goede nazorg ontvangen binnen onderwijs in samenspraak met de sociale basis. Hierdoor wordt de nieuwe inzet van specialistische jeugdhulp voorkomen. We hebben in 2023 geïnvesteerd in de samenwerking tussen onderwijs, basisstructuur en specialistische jeugdhulp en deze pilot vindt tevens in 2024 doorgang.

Uitvoering sociaal domein

Het afgelopen jaar is vanwege steeds complexer wordende casuïstiek ingezet op enerzijds trainingen voor consulenten zoals de training 'systemisch werken' om kennis/kunde te bevorderen op gebied van complexe casuïstiek en anderzijds is een pilot opgestart om te werken met een veiligheidsadviseur, waar consulenten terecht kunnen met complexe meervoudige problematiek met veiligheidsaspecten. Deze pilot is inmiddels geëvalueerd en verlengd met een jaar.

Hoe is dat gemeten?

- Het aantal unieke cliënten (jeugdigen) dat worden doorverwezen door huisartsen is in 2023 met ruim 25% afgenomen tov 2022. In 2022 was het aantal nieuwe verwijzing via de huisarts 374. In 2023 was dit afgenomen tot 278 nieuwe verwijzingen.
- De clienttevredenheidscijfers Jeugd en Wmo over het jaar 2023 worden in april gemeten. Deze worden dan per raadsinformatiebrief gedeeld.
- **Vijf inwoners hebben in 2023 gebruik gemaakt van Ontwikkelingsgerichte Arbeidsmatige Dagbesteding.**

3.3 Alle inwoners kunnen zich ontwikkelen

Wat wilden we bereiken?

Alle inwoners kunnen zich ontwikkelen naar vermogen.

Hebben we gedaan wat we wilden gaan doen?

We hebben nieuw onderwijskansenbeleid opgesteld voor de periode 2024-2026. We hebben ingezet op vermindering van onderwijsachterstanden samen met onze onderwijsinstellingen en de kinderopvang.

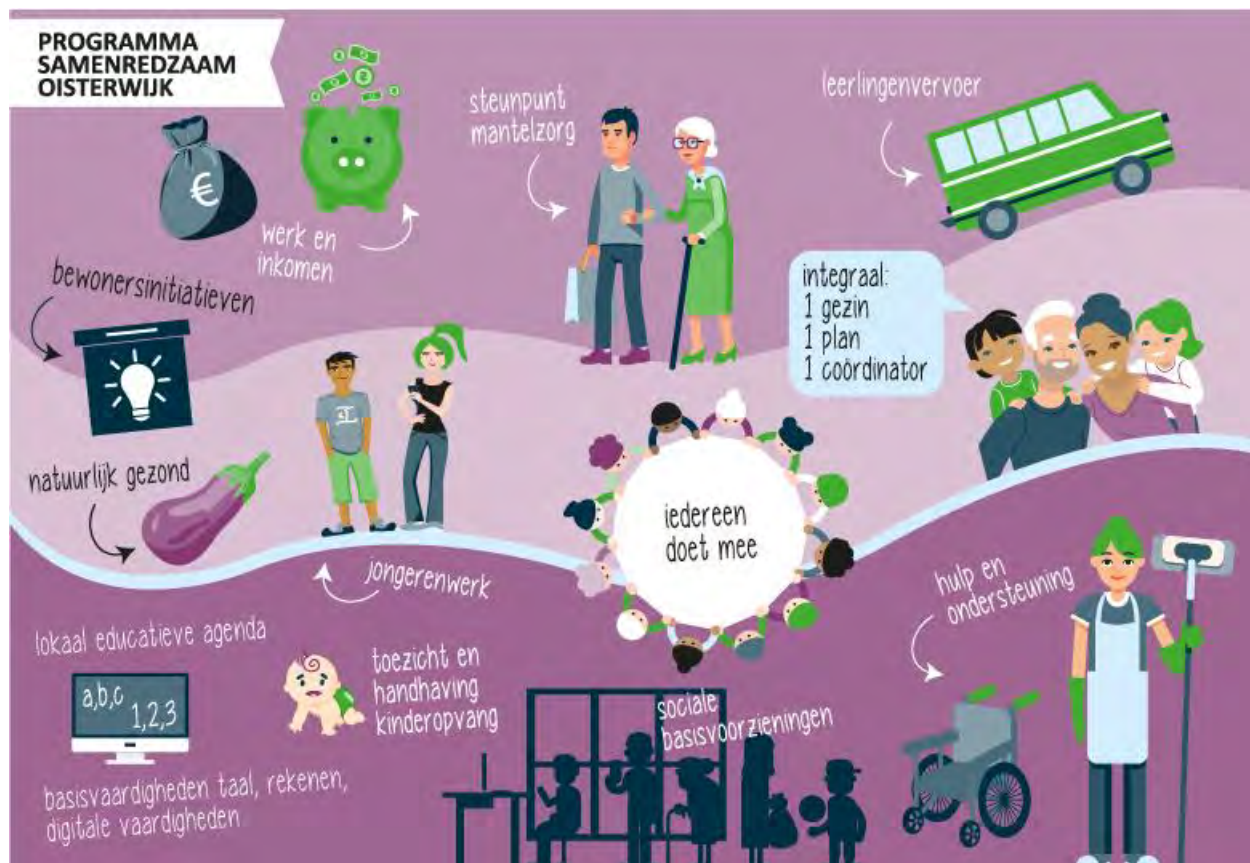
We hebben prestatieafspraken met de GGD gemaakt zodat we in 2023 hebben voldaan aan het nieuwe wettelijk percentage (50%) van te inspecteren bestaande gastouderopvang locaties in Oisterwijk.

Hoe is dat gemeten?

- In 2024 wordt de peutermonitor (resultatenmonitor) gebruikt waardoor gemeten kan worden hoeveel de achterstanden zijn afgenomen door inzet van de maatregelen van het onderwijsachterstandenbeleid. Op dit moment kan alleen globaal worden benoemd dat achterstanden die via het leerlingvolgsysteem zijn gemeten bij instroom naar de kinderopvang zijn afgenomen bij de uitstroom naar de basisschool. En achterstanden die zijn gemeten bij instroom bij groep 1 zijn afgenomen bij uitstroom naar groep 3.

Reguliere werkzaamheden 2023

Onderstaande infographic geeft een indruk van de werkzaamheden die de gemeente uitvoert voor haar inwoners.

Wat heeft het gekost?

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Saldo
Lasten	-30.542	-9.667	-40.208	-39.538	670
Baten	5.844	9.360	15.204	15.870	666
Saldo van baten en lasten	-24.698	-306	-25.004	-23.669	1.335

Toelichting

Hieronder worden de belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting 2023 benoemd, onderverdeeld in baten en lasten.

Lasten

De belangrijkste post op thema 3.1 is het voordeel op minder gemaakte kosten dan begroot van € 540.000 voor de opvang van de Oekraïners.

Baten

De belangrijkste post is op thema 3.1 is een voordeel op meer ontvangsten dan begroot van € 815.000 voor de opvang van de Oekraïners.

Overigens is bij de post van de Oekraïners van belang om te benadrukken dat niet alle kosten die gepaard gaan met deze programmaonderdelen hier verantwoord worden. Bijvoorbeeld personele kosten 'zitten' in programma 1.

Verplichte beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Oisterwijk	Nederland
Demografische druk	%	2023	82,0	70,3
Netto arbeidsparticipatie	%	2023	74,4	73,1
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	2023	162	344,8
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners 15-65 jr	2023	145,3	191,5
Cliënten met maatwerkarrangement WMO	per 10.000 inwoners	2022	650	710
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2022	3	6
Werkloze jongeren	% niet werkende kinderen van 16 t/m 22 jaar	2022	1	1
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2023	9,2	11,1
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2023	0,7	1
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2023	0,2	0,3

Indicator	Eenheid	Periode	Oisterwijk	Nederland
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (Vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2023	1,5	2,4
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2022	16,3	4,2
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2022	20	24

Specificatie per thema

	Begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Saldo
<i>(bedragen x € 1.000)</i>					
3.1 Basisstructuur	-5.840	-8.968	-14.808	-14.609	199
3.2 Goede zorg	-23.405	-157	-23.562	-23.238	324
3.3 Ontwikkelen	-1.297	-542	-1.839	-1.692	146
Totaal lasten	-30.542	-9.667	-40.208	-39.538	670
3.1 Basisstructuur	21	8.222	8.243	9.317	1.074
3.2 Goede zorg	5.534	683	6.217	5.861	-356
3.3 Ontwikkelen	290	455	745	692	-53
Totaal baten	5.844	9.360	15.204	15.870	666
Saldo van baten en lasten	-24.698	-306	-25.004	-23.669	1.335

Paragrafen ●

Paragraaf Bedrijfsvoering

In deze paragraaf leest u over de stand van zaken en de beleidsvoornemens op het gebied van bedrijfsvoering.

Personeelsbeleid

Personele ontwikkelingen

Er was sprake van een toename op tijdelijke inhuur o.a. voor de implementatie van bijvoorbeeld nieuwe wetgeving en projecten. In de gemeente Oisterwijk hebben we een toenemende druk van binnen- en buitenaf ervaren. Door een toename van gemeentelijke taken, eisen vanuit de **samenleving (inwoners en ondernemers), maar ook door landelijke opgaven op majeure thema's** zoals wonen, inburgering, energie en de asielopvang.

We hebben ons personeelsbestand door middel van rapportages uit ons personeelsinformatie systeem geanalyseerd. We hebben geïnvesteerd in ontwikkeling van ons personeel door opleidingen aan te bieden en aandacht te hebben voor loopbaanwensen. Met het doel dat ons personeel beschikt over de juiste competenties en vaardigheden om invulling te geven aan de diverse beleidsterreinen. Daar waar dat niet lukte, hebben we ons netwerk van regiogemeenten en expertisebureaus benut om onze taken uit te voeren en ambities te realiseren.

Arbeidsmarkt in beweging

De ambtelijke capaciteit stond ook nu nog onder druk. Er was meer capaciteit nodig, maar deze benodigde capaciteit was niet altijd op de arbeidsmarkt voorhanden. Het invullen van vacatures ging moeizaam en de doorlooptijd om tot invulling te komen was lang. Het aantal moeilijk te vervullen vacatures blijft een uitdaging. Daar was in vrijwel alle domeinen en taakgebieden sprake van.

Invulling geven aan onze werving vraagt om creatieve oplossingen waarbij we gebruik hebben gemaakt van slimme (digitale) wervingstechniek, samenwerking met wervingsbureaus en het inzetten van ons eigen netwerk van ambassadeurs, de medewerkers.

We hebben geïnvesteerd in trainees en stageplaatsen door de gehele organisatie. Op deze manier creëerden we doorstroom en gezocht naar een goede balans tussen ervaren personeel met veel praktijkervaring en nieuw personeel met actuele theoretische kennis.

Hybride werken en huisvesting

We werkten tijd- en plaatsonafhankelijk. We zijn in 2023 goed gefaciliteerd thuis, op kantoor met ARBO technisch verantwoord meubilair en moderne communicatiemiddelen. Voor onze huisvesting hebben we onderzoeken gericht op toekomstbestendigheid en duurzaamheid. In 2024 verwachten we de resultaten hiervan.

Samenwerken met Goirle en Hilvarenbeek

Op diverse taakgebieden hebben we medewerkers onderling uitgewisseld en zijn we een onderzoek gestart naar verdere samenwerking van teams voor de drie gemeenten samen. **Het op vrijwillige basis uitbouwen van de samenwerking en het verder harmoniseren blijft een constant proces wat de nodige aandacht en begeleiding vraagt.** Met als doel om samen met Goirle en Hilvarenbeek een aantrekkelijke werkomgeving en groeimogelijkheden binnen de drie organisaties te blijven

bieden. Dit gaf kansen voor medewerkers en droeg enigzins bij aan efficiëntie, kennisdeling, kwaliteit en kostenreductie.

Per 1 januari 2023 hebben wij een nieuwe organisatiestructuur ingevoerd.

We werken nu met de drie domeinen Ruimte, Samenleving en Bedrijfsvoering waarbij de werkzaamheden logischer zijn georganiseerd.

Binnen onze organisatie hebben wij verantwoordelijkheden zoveel mogelijk bij de medewerkers zelf neergelegd. Leidinggevend en faciliterende stijl van leidinggeven gehanteerd, zodat medewerkers gestimuleerd werden om initiatief te tonen en hun talenten beter in te zetten.

Planning & Control cyclus

Voor de P&C cyclus hebben we gebruik gemaakt van hetzelfde financieel systeem als Goirle en Hilvarenbeek. We werkten zoveel als mogelijk met een uniform rekeningschema en hebben stappen gezet om de financiële processen te harmoniseren.

Binnen de gemeente Oisterwijk zijn we in 2023 verder gaan werken aan diverse bouwstenen om de organisatie te versterken. Zo ook de bouwsteen **"processen", om zo ook steeds beter te sturen op wat we willen bereiken en de uitgaven die daarmee gemoeid gaan.**

We hebben met een programmastructuur gewerkt, waarbij de raad op thema's stuurde. Per thema zijn de doelstellingen, indicatoren en activiteiten zoveel mogelijk smart geformuleerd. De reguliere taken en activiteiten van de gemeente, de zogenaamde "going concern", waarbij de raad alleen op afwijkingen heeft gestuurd, kwam niet meer tot uitdrukking in de afzonderlijke thema's. Op grond van de motie bij de jaarstukken 2021 werkten we samen met de raad aan een steeds betere opzet om de leesbaarheid van de P&C documenten te verbeteren.

We zijn de mogelijkheden van het digitaliseren van de P&C-documenten aan het onderzoeken.

Interne controle en interne beheersing

De gemeente Oisterwijk wil graag 'in control' zijn. Het 'in control' zijn betekent dat er grip is op de organisatie, zodat we in staat zijn om goed te kunnen (bij)sturen, niet voor verrassingen komen te staan en gestelde doelen worden behaald.

Ook in 2023 is een doorontwikkeling geweest op de interne beheersing. Dat wil zeggen dat het team Kwaliteit niet alleen een controlerende rol achteraf heeft ingevuld, maar vooral aan de voorkant en gedurende de uitvoering van processen de domeinen adviseerde. Hierbij werd gekeken naar een juiste scope, waarbij met name voor de belangrijkste en meest risicovolle processen interne controleplannen zijn opgesteld, bevindingen werden doorgesproken en, door middel van advisering, procesverantwoordelijken ondersteund werden bij het doorvoeren van verbeteringen.

Om hier invulling aan te geven hebben we een Intern Beheersingsplan (IBP) opgesteld dat we jaarlijks actualiseren. Een goed opgezette IBP is een belangrijke pijler waarop de gemeente Oisterwijk in het kader van planning en control heeft kunnen steunen. Niet alleen voor wat betreft het controleren en signaleren van tekortkomingen in de uitvoering, maar zeker ook voor het bijsturen en het afleggen van verantwoording. Met een toereikend IBP werd structuur aan de uitvoering worden gegeven.

Informatiebeveiliging en privacy

De jaarrekening legt verantwoording af over de financiën, volgens een eigen normenkader. Security en privacy hebben op hetzelfde niveau haar eigen normenkaders, waarover middels de ENSIA methode verantwoording wordt afgelegd. De verantwoording wordt door middel van een collegeverklaring vastgesteld door het college van B&W en de gemeenteraad ontvangt hierover jaarlijks een aparte Raadsinformatiebrief (RIB). Daarom hieronder slechts op hoofdlijnen een korte samenvatting.

Beleid

Het beleid voor Informatieveiligheid en Privacy loopt gelijk met de collegeperiode en is vastgesteld voor de periode 2022-2025. Hiermee wordt voldaan aan de BIO (Baseline Informatieveiligheid voor de Overheid) en de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Vanaf 2023 bereiden we ons voor op de komst van de NIS2 (Europese regelgeving voor informatieveiligheid), die veranderingen in de Nederlandse wet- en regelgeving gaat brengen. Eind 2024 moet daar meer duidelijkheid over zijn.

Risico's / PDCA cyclus

Risicomangement staat centraal in de BIO en de AVG. De (eind)verantwoordelijkheid van het bestuur en het management staat verankerd in het strategisch beleid informatieveiligheid en privacy GHO. Er is een risicomangement proces en verbetercyclus ingericht (PDCA cyclus). Voor de periode 2022-2025 is opnieuw een scope vastgesteld voor de PDCA cyclus, namelijk het sociaal domein. In 2023 zijn voor GHO verdiepte risicoanalyses uitgevoerd op de 3 deelgebieden van het sociaal domein: WMO, Jeugd en P-wet. **Voor de risico's zijn maatregelplannen opgesteld**, die in 2024 ten uitvoer worden gebracht. Verder zijn risico analyses uitgevoerd op nieuwe aanschaf van ICT. Daarnaast zijn de GHO gemeenten vrijwel gereed met het actualiseren van hun bedrijfscontinuïteitsplannen, welke ook geoefend gaan worden.

Bewustwording

We werken continu aan bewustwording als essentieel onderdeel om veilig en privacy bewust gedrag te stimuleren. Nieuwe medewerkers krijgen een training, er worden phishing tests gedaan, workshops georganiseerd en regelmatig via intranet onderwerpen onder de aandacht gebracht.

Privacy

Risicovolle processen en nieuwe processen en applicaties worden onderworpen aan uitgebreide privacy toetsen (DPIA's) **met als doel het inzichtelijk maken en mitigeren van risico's. Met het toenemen van de volwassenheid en de bewustwording in de organisaties, zien we ook een toename van het aantal DPIA's, datalekmeldingen en vragen om advies.**

Incidenten, datalekken

De FG en de CISO brengen periodiek verslag uit aan de secretaris en portefeuillehouder over security en privacy. In 2023 heeft zich één noemenswaardig security incident voorgedaan bij **Equalit. Ondanks dat het "loos alarm" bleek te zijn, is uit voorzorg alle internetverbinding afgesloten**, waardoor voor korte tijd de dienstverlening hinder ondervond. Landelijk zien we een toename in het aantal kwetsbaarheden in software en het aantal ransomware aanvallen. Daarom is het goed om incidenten te oefenen.

In Oisterwijk zijn bij de FG dit jaar 24 datalekken gerapporteerd, waarvan er 9 zijn gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

Gegevensmanagement, I-visie en samenwerking op Informatievoorziening

De rijksoverheid stelt hoge eisen aan de digitalisering van gemeentelijke dienstverlening. Om deze gezamenlijke uitdaging het hoofd te bieden en verdergaande digitalisering van informatie en processen voor een betere gemeentelijke dienstverlening en bedrijfsvoering te realiseren, is een strategische agenda opgesteld binnen het samenwerkingsverband Equalit. De strategische agenda die door de deelnemersraad van Equalit is opgesteld, geeft antwoord op de volgende vragen:

- Waarom digitaliseren we samen en waar zetten we op in?
- Hoe digitaliseren we samen?
- Wat hebben we nodig om samen te digitaliseren?

Uitgangspunten die we hierbij hanteren zijn:

- We werken voor onze inwoners, ondernemers en organisaties;
- We werken datagedreven;
- We werken op een moderne en betrouwbare infrastructuur.

We zijn deze uitdaging aangepaan middels de **intentieverklaring "Samen op weg naar een excellente digitale dienstverlening"**, waarin de normen en waarden zijn opgenomen hoe we met elkaar de reis naar de toekomst maken. Met de intentieverklaring slaan de deelnemers de handen ineen voor een volgende fase in de samenwerking. Hierbij staan harmonisatie in uitvoering, applicatielandschap, inrichting en beheer voorop, om zo samen een eigentijdse en excellente digitale gemeentelijke dienstverlening te creëren. De leidende principes zijn het houvast om met elkaar het gesprek aan te gaan en onze organisaties mee te nemen in wat wij belangrijk vinden om stappen te zetten in de gezamenlijke route.

De volgende 6 principes staan centraal in ons denken en handelen:

- Samenwerken vanuit vertrouwen
- Klantvriendelijker
- Slimmer en goedkoper
- Innoveren door harmoniseren
- Resultaatgericht
- Solidair

In 2023 hebben we daarnaast verdere stappen gezet in de GHO samenwerking op het gebied van informatiemanagement en governance. De ontwikkeling van een gezamenlijk GHO Beleids- en uitvoeringsplan is hier een goed voorbeeld van. In 2023 is de basis van dit plan neergezet en deze wordt begin 2024 afgerond en vastgesteld. De personele invulling van het team Informatiemanagement (inclusief het GHO Data team) is compleet, wat de slagkracht van het team vergroot.

Meer specifiek hebben we in 2023 goede voortgang gemaakt in de verdere doorontwikkeling van het nieuwe zaakstelsel OneGov en is het VTH-systeem CLO klaargemaakt voor de invoering van de Omgevingswet. Verder zijn de eerste (verkenkende) stappen gezet in de overgang naar

een betrouwbare, flexibele en hybride moderne werkplek op basis van de services van Microsoft 365. Deze ontwikkeling zal in 2024 voortgezet worden en meer concrete vorm krijgen.

Verantwoording rechtmatigheid door college

Er is een wetswijziging geweest die het college verplicht tot een rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening. Het is daarom aan het college om hier verantwoording over af te leggen. Een randvoorwaarde is dat de verantwoording over de rechtmatigheid efficiënt en effectief werd vormgegeven.

Door het omarmen van procesmanagement en met behulp van het intern beheersingsplan, is hierop geanticipeerd.

Toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening

Voorwaardencriterium	
<p>Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering))</p> <p><u>Verlenging Optisport</u> € 145.341 In 2023 is het contract met 1 jaar verlengd, en niet opnieuw aanbesteed in verband met de ontwikkelingen op het Staalbergven. Er wordt nagedacht over de toekomst van het Staalbergven, waar dit contract mee samenhangt.</p> <p><u>Kringloop B.V.</u> € 196.379 In 2023 zijn scenario's onderzocht en daardoor heeft doorloop plaatsgevonden Vanaf 2024 rechtmatig, de Raad is middels RIB hierover geïnformeerd.</p> <p><u>Inhuur derden</u> € 285.681 In 2023 is er inhuur aanbesteed of verlengd die niet via de DAS-procedure van het raamcontract flex west brabant is gelopen. Alle aangesloten gemeenten bij het raamcontract hebben aangegeven dat gezien de arbeidsmarkt een ander scenario wenselijk zou zijn waarbij flex west brabant met een broker gaat werken en raamcontractanten zodat we altijd rechtmatig handelen. In 2024 wordt hier vorm aan gegeven.</p> <p><u>Schoonmaakbedrijf Oisterwijk</u> € 64.915 EU aanbesteding in voorbereiding, on hold tot eind maart 2024. Betreft een onrechtmatigheid van 2022 die doorloopt naar 2023.</p> <p><u>ABC Olie</u> € 16.598 Betreft 1 op 1 gunning. Een nieuwe aanbesteding is uitgesteld naar Q2, 2023 vanwege markt m.b.t. brandstofprijzen. In verband met prioriteitstelling heeft er nog geen nieuwe aanbesteding plaatsgevonden.</p> <p><u>Nobralux B.V.</u> € 4.679 Aanbesteding openbare verlichting loopt definitieve gunning gepland eind mei 2024.</p>	<p>€ 713.593</p>

M&O criterium	
<p>Bij de bijzondere bijstand bij de draagkrachtberekening is een verkeerde normpremie voor de zorgkosten gebruikt. Er is € 34,- als norm premie toegepast, maar dit had € 3,- moeten zijn. De aanvraag is gedeeltelijk toegekend maar had afgewezen moeten. De nieuwe normen waren pas in maart 2023 bij de consultants bekend. De aanvraag is van januari en in februari 2023 afgehandeld. Het betreft een financiële fout van € 105,84 (€8,82 x 12 maanden). Gezien de geringe omvang hiervan en de grote werkdruk, is besloten hier geen nader onderzoek naar te doen.</p>	<p>€ 106</p>

Aanbevelingen van de rekenkamer uit hun jaarverslag 2023

De rekenkamer heeft voor 2023 één aanbeveling gedaan.

2023 - Samenwerking ambtelijke organisatie – aanbeveling voor de rekenkamer

Beschrijf in de onderzoeksopzet concreet hoe de ambtelijke organisatie wordt meegenomen in het onderzoeksproces.

Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Deze paragraaf geeft inzicht in het weerstandsvermogen van de gemeente en de risicobeheersing door de gemeente. **Het weerstandsvermogen geeft de relatie aan tussen de risico's, waar geen maatregelen voor zijn getroffen en de (weerstands)capaciteit, die een gemeente heeft om onvoorziene uitgaven, voortvloeiende uit de risico's, op te vangen. Het is de bedoeling dat de gemeente ook aangeeft hoe zij denkt deze risico's te beheersen.**

Voor het kunnen beoordelen van het benodigde (minimale) weerstandsvermogen is het gewenst de aanwezige weerstandscapaciteit te analyseren, in samenhang met de omvang en de achtergronden van de risico's.

Beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's

In de in december 2018 vastgestelde Kadernota Risicomanagement worden de doelstellingen en begrippen betreffende het weerstandsvermogen en de risicobeheersing uiteengezet. Er zijn geen landelijke (wettelijke) normen voor de bepaling van de minimale weerstandscapaciteit. Iedere gemeente voor zich bepaalt deze norm. Deze norm staat in relatie tot de risico's die de gemeente loopt. De gemeente maakt gebruik van de normtabel zoals is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente.

We willen risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige investeringen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie.

Inventarisatie van de risico's

Om inzicht in de risico's van de gemeente te kunnen verkrijgen is er een risico-inventarisatie uitgevoerd. Om de risico's van de gemeente in kaart te brengen is in samenwerking met de organisatie een risicoprofiel opgesteld.

Dit risicoprofiel is tot stand gekomen met behulp van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld. Bij de inventarisatie zijn enkele tientallen risico's in beeld gebracht.

In het onderstaande overzicht worden alleen de 10 risico's gepresenteerd met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Nr	Risico	Gevolgen	Maatregelen	Kans	Financieel gevolg
R224	Risico's grondexploitatie	Financieel - Voor nadelige plannen is een voorziening gevormd die jaarlijks beoordeeld wordt. Voor resterende risico wordt verwezen naar de paragraaf grondexploitatie.	Suggestie - jaarlijkse actualiseren grondexploitatie.	100%	max.€ 685.000
R133	Ondernemers / inwoners dienen (planschade)claims in bij de gemeente, omdat zij schade ondervinden.	Financieel - De gemeente heeft financiële schade	Actief - Ondersteuning van goede juristen. We blijven voortdurend in contact met de indieners.	10%	max.€ 9.400.000
R215	Hoge inflatie en hoge energiekosten, die onvoldoende gecompenseerd worden door het Gemeentefonds	Financieel - Geen sluitende begroting	Actief - Ontwikkelingen in circulaire volgen.	30%	max.€ 850.000

Nr	Risico	Gevolgen	Maatregelen	Kans	Financieel gevolg
R218	Sociaal domein: diverse ontwikkelingen, zoals Oekraïense vluchtelingen, Jeugd (HvB), Beschermd wonen, Vergrijzing waarvan onzeker is dat deze door Rijk voldoende gecompenseerd worden	Financieel - Geen sluitende begroting	Actief – Ontwikkelingen in circulaire volgen.	30%	max.€ 750.000
R217	Krapte op de arbeidsmarkt, zowel bij gemeente als bij leveranciers / maatschappelijke partners	Financieel - Moeilijk om dienstverlening op orde te houden. Moeilijk om zorg op orde te houden. Risico op calamiteiten in de zorg, langere wachttijden, verergering problemen en inzet duurdere zorg.	Actief - Inzet op werving & selectie. Benadering inhuurmarkt. Ambities bijstellen.	40%	max.€ 500.000
R187	Toename van mensen in een kwetsbare positie waarvoor ondersteuning door de gemeente nodig is	Financieel - De gemeente is meer geld kwijt aan deze groep mensen dan op voorhand begroot.	Actief - Met Corona herstelplan wordt risico gemitigeerd ; Actief - Inzet diverse preventiemaatregelen, zoals aanpak energiearmoede.	40%	max.€ 400.000
R204	Risico op dumping (drugs)afval in buitengebied	Financieel -	Voor een deel van de kosten kan beroep gedaan worden op de provincie. Zij financieren maximaal 50% van de gemaakte kosten.	50%	max.€ 250.000
R220	VerSaaSing van applicaties. Momenteel hebben we nog veel systemen waarbij het netwerkbeheer bij Equalit ligt. Tegenwoordig gaat er steeds meer in de Cloud en daar brengen leveranciers beheerkosten voor in rekening.	Financieel -	De ontwikkelingen op dit gebied worden in Equalit verband gemonitord.	50%	max.€ 200.000
R53	Weersinvloeden, zoals overstromingen en zware stormen, die enorme schade aan de infrastructuur kunnen veroorzaken.	Financieel - Verhoogde kans op ongevallen, herstel van schade aan infrastructuur en eventueel extra inkoop	Actief - Periodiek worden (onderhouds)plannen bijgesteld en aangepast aan gewijzigde omstandigheden.	20%	max.€ 500.000
R170	De gemeente moet beleid aanpassen als gevolg van jurisprudentie	Financieel - Andere uitvoering en het geven aan de rechterlijke uitspraak leidt tot extra kosten	Actief – De gemeente houdt jurisprudentie goed in de gaten.	20%	max.€ 300.000

Beschikbare weerstandscapaciteit

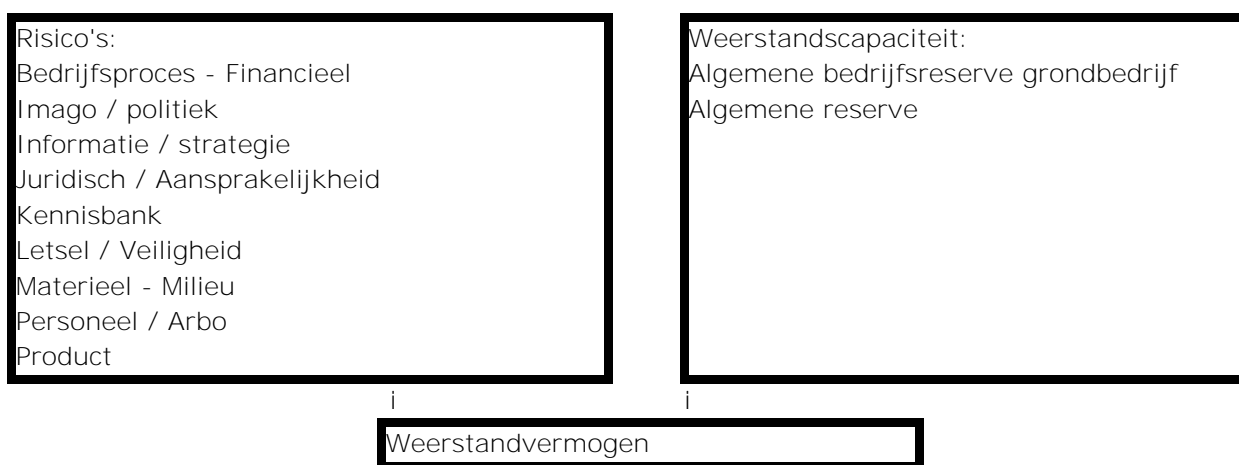
De beschikbare weerstandscapaciteit van Gemeente Oosterwijk bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

	Stand per 31-12-2023
Algemene reserve	3.510.162
Algemene bedrijfsreserve grondbedrijf	976.037
Beschikbare weerstandscapaciteit	4.486.200

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{\text{€ 4.486.200}}{\text{€ 2.208.225}} = 2,03$$

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Waardering	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 – 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 – 1,4	Voldoende
D	0,8 – 1,0	Matig
E	0,6 – 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Het ratio van de gemeente Oisterwijk valt in klasse B. Dit duidt op een ruim voldoende weerstandsvermogen.

Het voorstel van de jaarrekening is om ca € 7,9 miljoen toe te voegen aan de algemene reserve. Hierdoor zal de ratio toenemen tot uitstekend.

Ontwikkelingen

Gemeentefonds

Als gemeente zijn wij voor onze inkomsten grotendeels afhankelijk van het Rijk. Het gemeentefonds is onze grootste inkomstenbron. Met betrekking tot de Rijksbijdragen aan onze begroting bestaan op dit moment veel onzekerheden, met name voor de periode vanaf 2026, het zogenaamde "ravijnjaar".

Ruimte voor ruimte titels (RvR)

Naast de risico's, zoals bij de risico inventarisatie weergegeven, loopt er nog een mogelijk risico voor ruimte voor ruimte titels. Wij hebben een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met **ruimte voor ruimte, waarbij wij € 2,5 miljoen aan lening hebben ontvangen** voor sanering van agrarische bedrijven. Daarvoor in de plaats moesten er 50 titels worden weggezet in bestemmingsplannen vóór 1 december 2023. Binnen het plan Heiligeboom zijn 10 rvr titels opgenomen. Vanuit het bestuurlijk overleg dat is gevoerd met RvR is de termijn vooralsnog verlengd tot 1 juli 2024. De gemeente is in gesprek met RvR over de terugbetaling van het resterend bedrag (gelijk aan 40 rvr titels). Het doel is om nieuwe afspraken te maken over de wijze van terugbetaling van de resterende titels. Als gevolg van de terugbetaling van het resterend bedrag ontvangt de gemeente rvr titels die ingezet moeten worden bij woningbouwontwikkelingen binnen onze gemeente. We schatten de kans op inzet van deze titels voldoende, maar zullen dit wel goed moeten blijven monitoren

Kengetallen

Alle gemeenten moeten een tabel met financiële kengetallen opnemen in de begroting en de jaarstukken. Deze cijfers geven de gemeenteraad een globaal inzicht in de verwachte financiële ontwikkelingen in de gemeente. Ook moet er in de jaarstukken een toelichting worden gegeven op de onderlinge verhouding tussen deze kengetallen en wat dat betekent voor de financiële positie van de gemeente.

Er zijn landelijke waarderingscijfers voor deze kengetallen. De raad kan ook eigen normen stellen voor deze kengetallen en bij belangrijke raadsbesluiten laten opnemen wat het effect is op de financiële kengetallen en de afgesproken normen. Voor de financiële kengetallen geldt, net als voor de weerstandscapaciteit, dat het coalitieakkoord het moment is om daar afspraken over te maken. Op dat moment kan de raad aangeven welk financieel beleid zij voor ogen heeft.

Er zijn berichten zijn er dat er in 2023 een nieuwe paragraaf gaat komen met andere kengetallen.

De kengetallen die nu in de begroting en jaarstukken moeten staan, zijn:

1A. netto schuldquote: Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

1B. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: Dit kengetal wordt zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden, omdat bij leningen onzekerheid bestaat of ze allemaal worden terugbetaald. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte

leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager deze percentages, hoe beter.

2. solvabiliteit: Dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer.

3. structurele exploitatieruimte: Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

4. grondexploitatie: De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitaties is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de **inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee**. Een grondexploitatie van 10% of hoger wordt beschouwd als kwetsbaar.

5. belastingcapaciteit: Dit cijfer geeft inzicht in hoe de gemeentelijke woonlasten zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. Als dit percentage laag ligt, betekent het dat de gemeente mogelijk meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Of dit wel of niet gebeurt, is een beleidskeuze.

	Jaar rekening 2022	Begroting 2023	Jaar rekening 2023
1A netto schuldquote	43%	62%	37%
1B netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	40%	61%	33%
2 solvabiliteitsrisico	25%	24%	26%
3 structurele exploitatieruimte	8,1%	0,9%	6,9%
4 grondexploitatie	3%	5%	4%
5 belastingcapaciteit	110%	109%	106%

Toelichting op de kengetallen:

De netto schuldquote (nr. 1A en 1B) loopt terug ten opzichte van de jaarrekening 2022. Dat komt met name doordat **de deelfactor (de totale baten) met € 15 mln.** is toegenomen en investeringen niet hebben plaatsgevonden.

De structurele exploitatieruimte (nr. 3) komt door een overschot in de jaarrekening 2023.

In de paragraaf Lokale heffingen is voor Oisterwijk een overzicht opgenomen met de woonlasten gesplitst in de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Volgens de BBV-voorschriften dienen de kengetallen voor de komende jaren ook in deze paragraaf te worden opgenomen. Onderstaande tabel is overgenomen uit de begroting 2024.

	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
1A netto schuldquote	65%	65%	69%	72%
1B netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	64%	65%	69%	71%

2	solvabiliteitsrisico	18%	19%	20%	19%
3	structurele exploitatieruimte	0,5%	1,3%	-2,5%	-5,3%
4	grondexploitatie	-1,8%	-3,9%	-3,9%	-1,4%
5	belastingcapaciteit	107%	107%	107%	107%

De netto schuld per inwoner

De geraamde uitstaande schulden eind 2023 **zijn € 67 mln. De vorderingen zijn € 32 mln.**

(inclusief de voorraden en grondbedrijf van € 4 mln.). Per saldo heeft de gemeente **€ 35 mln.** aan schuld.

De netto schuld per inwoner bedraagt eind 2023 **ongeveer € 1.063** (de schuld eind 2023 gedeeld door het aantal inwoners van 32.941).

Paragraaf Financiering

Deze paragraaf vloeit voort uit bepalingen van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). Deze wet beoogt het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid van **decentrale overheden en het beheersen van financiële risico's**. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor dat in ieder geval de beleidsvoornemens van het risicobeheer van de financieringsportefeuille genoemd worden in deze paragraaf. Deze financieringsparagraaf is zowel voor de begroting als voor de programmarekening, in samenhang met de financiële verordening, een belangrijk instrument voor het transparant maken, het sturen, het beheersen en het controleren van de financieringsfunctie.

De rentevisie voor de komende vier jaar

De wet **Financiering decentrale overheden (FIDO)** beoogt de risico's die gemeenten lopen bij financiering te beperken. In Oisterwijk is die materie uitgewerkt in het Treasurystatuut 2021. Belangrijke elementen zijn:

Kasgeldlimiet

Onzekerheid over de toekomstige te betalen rente op de korte termijn brengt een risico met zich mee. In de Wet Fido is een kasgeldlimiet vastgelegd om het renterisico bij decentrale overheden te beheersen door een grens te stellen aan financiering op korte termijn. Dit betekent dat de korte schuld voor gemeenten maximaal 8,5% van het begrotingstotaal mag bedragen. De korte schuld bestaat uit de opgenomen gelden met een oorspronkelijke rente-typische looptijd korter dan één jaar en de schuld in rekening-courant en is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven.

Renterisiconorm

Voor de lange termijn wordt de renteonzekerheid uitgedrukt in het renterisico. In de Wet Fido is een renterisiconorm voor decentrale overheden vastgelegd. Het uitgangspunt van de renterisiconorm is het beheersen **van de renterisico's op langlopende schulden (leningen met een looptijd van langer dan één jaar)**. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Hiermee wordt voorkomen, dat een groot deel van de leningen tegelijk opnieuw moet worden afgesloten, met het risico van snel oplopende rentelasten.

De renterisiconorm is bepaald op 20% van het begrotingstotaal. Dat wil zeggen dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het **begrotingstotaal. Hierbij is een minimumbedrag bepaald van € 2,5 miljoen.**

Visie college

Het college onderschrijft het belang van een adequate beheersing van rentekosten. De bepalingen van de wet FIDO en het treasurystatuut vormen het uitgangspunt van het handelen. De rente vormt een redelijk onberekenbare factor en is nauwelijks te sturen. Daarom staan wij op het standpunt dat we optimaal gebruik moeten maken van de mogelijkheden die de wet FIDO biedt, uiteraard met inachtneming van de hiervoor genoemde limieten. Meer dan het rentepercentage van een moment is voor ons van belang om de gemiddelde rente in de loop van de jaren zo laag en zo stabiel mogelijk te houden.

Kasgeldlimiet

<i>(Bedragen x € 1.000)</i>	2022	2023
Begrotingstotaal (totaal lasten)	84.481	87.532
Percentage regeling	8,5%	8,5%
Kasgeldlimiet	7.181	7.440

Toelichting

De kasgeldlimiet voor de gemeente bedraagt € 7.440.000. Bij het opnemen van kasgeldleningen wordt rekening gehouden met deze limiet.

Gelet op de lage rente beoordelen wij periodiek of herfinanciering van onze leningenportefeuille tot de mogelijkheden behoort. De banken brengen echter boete in rekening bij vervroegde aflossing. Op dit moment is herfinanciering, gelet op de afkoopsommen van de leningen, nog niet interessant.

Renterisiconorm

<i>(Bedragen x € 1.000)</i>	2022	2023	2024	2025	2026
1. Renteherzieningen	0	0	0	0	0
2. Aflossingen	6.574	5.000	5.000	5.000	5.000
3. Renterisico (1 + 2)	6.574	5.000	5.000	5.000	5.000
4a. Begrotingstotaal	84.481	87.532	83.472	84.821	82.925
4b. Percentage regeling	20%	20%	20%	20%	20%
4. Renterisiconorm	16.896	17.506	16.694	16.964	16.585
5a. Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	10.322	12.506	11.694	11.964	11.585
5b. Overschrijding renterisiconorm (3 > 4)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Toelichting

Volgens de huidige prognose zal de gemeente voor het begrotingsjaar 2023 – 2026 onder de renterisiconorm blijven.

Overzicht van opgenomen geldleningen

<i>(Bedragen x € 1.000)</i>	Start jaar	Loop tijd	Rente %	Saldo 01-01-23	Nieuw	Rente kosten	Aflossing	Saldo 31-12-23
BNG (1050)	1999	25	5,360	290	0	16	145	145
NWB (1065)	2013	12	1,914	3.000	0	57	1.000	2.000
BNG (1066)	2013	10	1,899	700	0	13	700	0
BNG (1067)	2014	10	0,885	1.500	0	13	750	750
BNG (1068)	2018	15	0,915	6.233	0	57	567	5.667
NWB (1069)	2018	15	0,970	6.600	0	64	600	6.000
BNG (1070)	2019	30	0,180	13.500	0	24	500	13.000
BNG (1071)	2020	10	0,060	9.600	0	6	1.200	8.400
Haaren BNG	1998	25	5,500	45	0	2	45	0
Haaren BNG	2016	10	1,020	3.500	0	36	0	3.500
BNG (1074)	2022	15	2,464	10.000	0	246	667	9.333
Totaal langlopende geldleningen				54.969	0	535	6.174	48.795

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf treft u een overzicht aan van de beleidsuitgangspunten voor het onderhoud van kapitaalgoederen in de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten. Daarbij is gekozen voor een voldoende onderhoudsniveau en bijbehorend budget om de voorzieningen in stand te kunnen houden.

Het beleid over deze kapitaalgoederen is verwerkt in beheerplannen die voor verschillende kapitaalgoederen zijn opgesteld.

Beleidskaders

In april 2023 is de Integrale Visie Openbare ruimte vastgesteld. Op basis van deze visie is in 2023 gestart met het opstellen van de **'Programma's** Wegen, Openbare verlichting, Wegmeubilair, Civieltechnische kunstwerken en Groen. Daarnaast is in 2023 het Programma Water en Riolering (PWR, ter vervanging van het v-GRP) vastgesteld en zijn beheerplannen op het gebied van Groen en Wegen vastgesteld.

De beheerplannen vormen de basis voor de meerjaren onderhouds- en investeringsplanningen.

Beleid	Jaar Herziening
Integrale Visie Openbare Ruimte	2023
Kadernota Rood (Wegen, Openbare verlichting, Wegmeubilair, Civieltechnische kunstwerken) (start Q3 2023)	2024
Leidraad Toegankelijke Openbare Ruimte Oisterwijk	2024
Programma Groen (start Q3 2023)	2024
Programma Water en Riolering (voorheen V-GRP)	2023
Groenbeheerplan	2023
Beheerplan wegen	2023
Kadernota vastgoed	2025
Nota Rationeel Gebouwenbeheer	2024

Het beleid, zoals in bovenstaande beleidsnota's opgenomen, wordt geactualiseerd indien daar noodzaak is.

Integrale reconstructies en groot onderhoud

Op basis van inspecties en beheervraagstukken is een meerjarige investeringsplanning opgesteld om gestructureerd en efficiënt de noodzakelijke kwaliteitsverbeteringen door te voeren. Dit jaar werkten we onder andere aan de voorbereiding van de reconstructie Prinses Marijkestraat, Stationsstraat, Baerdijk, Oude Baan en het Willem van der Aa-park. Vanwege beschikbare capaciteit en soms uitgebreide participatie zien we dat voorbereidingstrajecten langer duren waardoor uitvoering naar 2024 is doorgeschoven. We realiseerden het groot onderhoud van het Rijpperdapad, Laarakkerweg, fietspad Heukelomsebaan en diverse plantsoenen.

Infrastructuur

De wegen in de gemeente Oisterwijk worden volgens de CROW-schadebeelden systematiek tweejaarlijks geïnspecteerd, voor het laatst in 2022. Door middel van de inspectie wordt de staat van onderhoud op basis van schadebeelden vastgesteld. De percentages C- ('onvoldoende') en D

('slecht')-kwaliteit bepalen de mate van benodigd (groot) onderhoud en de daarbij behorende benodigde budgetten. Het percentage onderhoudsbehoevende schadebeelden bedraagt ca. 10%.

In de jaarrekening 2022 is een verplichte voorziening van ca €3,7 miljoen gevormd om een inhaalslag te maken op de achterstand in onderhoud. Deze middelen worden o.a. gebruikt om grootschaliger in om integrale beheervraagstukken op te lossen. Via inloopmiddagen betrekken we ook omwonenden en belanghebbenden in dit proces. De eerste locaties zijn voorbereid en worden in de loop van 2024 uitgevoerd.

Openbare Verlichting

We hebben een inhaalslag te maken op het gebied van beheer openbare verlichting; het areaal bevat veel oude masten en armaturen. In 2022 is een investeringskrediet beschikbaar gesteld voor het vervangen van de oudste lichtmasten. In de begroting van 2024 stelde de raad extra investeringskrediet beschikbaar voor het vervangen van de resterende niet-energiezuinige straatverlichting naar LED. Voor zowel vervanging van masten als de armaturen stellen we een integraal project op zodat deze kredieten zo efficiënt mogelijk worden ingezet.

We kijken ook kritisch naar verlichting die vooruitlopend op het nieuwe Programma Geel (beleid Openbare Verlichting) al uit of minder kan. Als proeflocatie is het traject Broekzijde – Heizenschedijk voorzien van nieuwe (deels slimme) verlichting. Hierbij saneerden we 50% van de bestaande lichtmasten. Masten die blijven staan plaatsen we op locaties die vanuit veiligheid noodzakelijk zijn. Het resultaat is overwegend positief en geeft een goed voorbeeld aan hoe minder verlichting net zo effectief kan zijn.

Civieltechnische Kunstwerken

Onder civieltechnische kunstwerken vallen ongeveer 48 bruggen, vlonders en geluidscherm. In 2023 werd het eerste jaar Meerjarig Onderhoud Kunstwerken uitgevoerd. In 4 jaar tijd krijgen nagenoeg alle **kunstwerken voor ca. €600.000,-** aan periodiek onderhoud. Twee bruggen aan de Aboomsestraat en Heizenschedijk bleken (ernstige) sporen van bezwijking te vertonen. Hiervoor zijn tijdelijke beperkingen ingericht. In de begroting van 2024 is krediet voor de vervanging van deze bruggen opgenomen.

Groen

De gemeente Oisterwijk heeft circa 40.000 bomen in eigendom en beheer, circa 234.780 m² aan openbaar groen in de vorm van heesters en beplantingen, 42 ha gazon en 200 km bermen en sloten.

De hoofdlijnen van het groenbeleid zijn vastgelegd in de Kadernota Groen en in het Groenprogramma zijn deze beleidslijnen uitgewerkt. **Afgelopen jaar is het Groenbeheerplan "data en financiële consequenties" door de gemeenteraad vastgesteld.** De huidige onderhoudsniveaus zijn als uitgangspunt gehandhaafd: voor de centrumgebieden kwaliteitsniveaus A, de rest van de bebouwde kom niveau B, bosplantsoen en ruig gras op kwaliteitsniveau C. In het kader van het verbeteren van de biodiversiteit zijn beplantingen niet geheel bladvrijgemaakt en is er meer ruimte gecreëerd voor stroken met bloem- en kruidenrijke stroken.

De aanbesteding van het regulier onderhoud van de groenvoorzieningen, gazons, bomen, onkruidbeheersing op verhardingen zijn begin dit jaar in werking getreden. Het bestek bermen en sloten is opnieuw aanbesteed. De financiële consequenties hiervan zijn in de begroting verwerkt.

We concentreerden ons op het wegwerken van de achterstand in onderhoud door meer integraal en wijkgericht te werken en vanuit een investering grootschaliger te vernieuwen. In 2023 zijn

integraal een aantal reconstructies van wegen, riolering en groen voorbereid die deels in 2024 ten uitvoering gebracht worden. Vanwege het zeer natte najaar is een deel van het plantwerk doorgeschoven naar voorjaar 2024.

Riolering en water

Het hebben van een actueel en geldig gemeentelijk rioleringsplan is een wettelijke verplichting vanuit onder andere de Wet Milieubeheer. Sinds 1 januari 2008 heeft de Rijksoverheid de zorgplicht ten aanzien van riolering uitgebreid naar drie zorgplichten:

- Zorgen voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater naar een geschikt lozingspunt.
- Zorgen voor de inzameling, het transport en de verwerking van hemelwater, voor zover dit niet van particulieren kan worden verwacht.
- Zorgen voor het treffen van maatregelen in het openbaar gemeentelijk gebied om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Dit voor zover het treffen van deze maatregelen doelmatig is en niet tot de zorg van het waterschap of de provincie behoort.

Het huidige stelsel bestaat bij benadering uit:

- Hoofdriool incl. putten 208,6 km
- Sloten en duikers 204,1 km
- Huisaansluitingen 12.500 stuks
- Kolken incl. leiding 14.325 stuks
- Hoofdgemalen 19 stuks
- Minigemalen 449 stuks
- Retentievijvers 42 stuks
- Infiltratie voorzieningen - kratten 225 m2
- Infiltratiekelders 5 stuks

Als vervanging van het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (V-GRP 2015-2019, eind 2019 verlengd) is in verband met de omgevingswet het Programma Water en Riolering 2023-2027 door de raad vastgesteld.

Voor gebiedsgerichte aanpak zijn er voor meerdere gebieden "masterplannen" opgesteld waarin een toekomstig stelsel van regenwaterriolering is berekend en ontworpen. Integraal met andere disciplines is een projectplanning met budgetten opgesteld. Conform deze planning zijn diverse vervangingen van riool en aanleg regenwaterriolering in voorbereiding en komen er op korte termijn in uitvoering.

Gebouwen

De gemeente Oisterwijk telt in 2023 ongeveer 55 vastgoedobjecten. Voor de verduurzaming van de vastgoedportefeuille wordt een plan van aanpak opgesteld.

In de meerjarenbegroting zijn per jaar budgetten opgenomen voor drie categorieën: correctief onderhoud, structureel planmatig onderhoud en incidenteel planmatig onderhoud. Nagenoeg alle in de meerjarenbegroting geplande onderhoudswerken zijn uitgevoerd. Alle gebouwen voldoen aan de afgesproken conditieniveaus.

Paragraaf Grondbeleid

Doelstelling

Doelstelling van het grondbeleid is de integrale benadering van gebiedsontwikkelingen. Hiermee wordt aangesloten op de belangrijkste doelen van het coalitieakkoord. Door deze integrale benadering staat het rendement centraal dat de gemeente maatschappelijk wil realiseren door middel van ruimtelijke ontwikkelingen. Dit rendement wordt afgezet tegen het financieel rendement van de ruimtelijke ontwikkeling op de gemeentebegroting. Zo ontstaat er een afwegingskader dat het gemeentebestuur in staat stelt om weloverwogen beslissingen te nemen over verschillende ruimtelijke ontwikkelingen.

De kaders zijn vastgelegd in de kadernota Grondbeleid die in 2019 is vastgesteld door de raad. Integraliteit en flexibiliteit zijn uitgangspunten binnen dit grondbeleid. Daarnaast worden de **komende jaren ook de thema's duurzaamheid, wonen en economie meegenomen**. Dat wil zeggen **dat ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente Oisterwijk in ieder geval op deze drie thema's in beeld moeten brengen op welke wijze ze bijdragen aan de doelen die voor deze onderwerpen gesteld worden**. Afhankelijk van de locatie kan het zijn dat er wordt afgeweken van deze **beleidsthema's, door toevoeging van extra thema's of onttrekking van een thema**. Hierdoor wordt gestreefd naar een integrale benadering van gebiedsontwikkelingen. Dit betekent dat niet alleen naar de financiële gevolgen van een ontwikkeling zal worden gekeken, maar ook naar de maatschappelijke impact.

Tot slot worden de doelstellingen als volgt geformuleerd:

- Invloed uitoefenen op het ruimtegebruik, opdat op diverse beleidsterreinen van de gemeente een gewenst maatschappelijk rendement gerealiseerd kan worden.
- Het realiseren van een zo goed mogelijk integraal resultaat in een ruimtelijke ontwikkeling, dat bestaat uit de optimale mix van maatschappelijk en financieel rendement.
- Een kader scheppen waardoor het gemeentebestuur in staat wordt gesteld om op basis van het integrale resultaat van de ruimtelijke ontwikkeling, keuzes te maken over:
  - De rol die de gemeente zelf wenst aan te nemen om een ontwikkeling gerealiseerd te krijgen.
  - De gewenste maatschappelijke doelen versus de daarmee verband houdende financiële gevolgen voor de gemeente.
  - **De verschillende scenario's om tot ontwikkeling van een locatie/gebied te komen.**
  - Eventueel noodzakelijke prioriteringen voor verschillende ontwikkelmogelijkheden.
- Duidelijkheid verschaffen over processen, spelregels en kaders die de gemeente hanteert in gebiedsontwikkelingen.

Kaders

Hieronder noemen wij kort de kaders zoals deze gelden in de kadernota Grondbeleid 2019:

Inzicht in rendement van gebiedsontwikkelingen

- Grondbeleid geeft inzicht in de gevolgen van een gebiedsontwikkeling. Dit is belangrijk omdat **dit inzicht gebruikt kan worden om verschillende scenario's die mogelijk zijn voor een bepaalde locatie op een goede manier te kunnen beoordelen en om prioriteiten voor een ontwikkeling af te wegen**.
- Grondbeleid geeft een kader voor de verschillende ambities die samen moeten komen in een ontwikkeling door deze met elkaar in verband te brengen en afwegingen daarin mogelijk te maken.

- Doordat de aanleiding van een ontwikkeling als uitgangspunt wordt genomen, kan voorafgaand aan besluitvorming over een ontwikkeling in beeld worden gebracht welke ambities de gemeente Oisterwijk daadwerkelijk hiermee wil realiseren. Dit stelt de gemeente ook in staat om de juiste vragen te stellen aan partijen die willen ontwikkelen en hierdoor een goed overwogen besluit te kunnen nemen.

Situationeel grondbeleid

- Per gebiedsontwikkeling wordt via een afwegingskader tot een advies gekomen voor een door de gemeente aan te nemen rol. Doordat de gemeente per gebiedsontwikkeling een rolkeuze dient te maken voert de gemeente situationeel grondbeleid.

Juridische instrumenten

- Bij voorkeur resultaten op het gebied van grondaankopen bereiken op minnelijke (vrijwillige) basis.
- Wanneer dit niet mogelijk blijkt de publiekrechtelijke instrumenten Wet voorkeursrecht gemeenten en/of de Onteigeningswet inzetten.
- Kostenverhaal eigen projecten via marktconforme verkoopprijzen grond en kostenverhaal bij projecten derden bij voorkeur via een anterieure overeenkomst.
- Wanneer bij projecten derden niet tot overeenstemming kunnen komen dit alsnog afdwingen door vaststellen exploitatieplan.

Bepalingen bij gronduitgifte

- De verkoop/uitgifte van gemeentegrond wordt, waar mogelijk, afgestemd op de gewenste programmering uit het meest actuele woningbehoefteonderzoek (aantallen, soort woningen, planning, doelgroepen).
- Bij de uitgifte wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de prioritaire maatschappelijke **thema's die genoemd zijn in hoofdstuk 4 van deze nota; wonen, duurzaamheid (inclusief groen) en economie. Afhankelijk van de locatie zijn meer/minder thema's mogelijk. Verder wordt rekening gehouden met demografische factoren en veranderingen in de markt.**
- Bij grondverkoop voor woningen voor bijzondere doelgroepen en/of bedrijven wordt het anti-speculatiebeding toegepast (aangegeven in de algemene verkoopvoorwaarden). Het college kan, gemotiveerd, ontheffing hiervoor verlenen.
- Uiteindelijke bestemming van de grond wordt bepaald door afweging van alle opties en prioriteitstelling. Bij de besluitvorming wordt dit aangegeven.

Financiële kaders

- Hanteren van de voorschriften volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).
- Transparant grondbeleid tijdens de planning en control cyclus (PPN, begroting en de jaarrekening).

Grondprijzen

- De gemeente hanteert bij verkoop/uitgifte van grond op het betreffende beleid afgestemde marktconforme grondprijzen.
- Elk jaar worden de richtprijzen (Grondprijzenbrief) voor verkoop van (diverse categorieën) woningen, bedrijfskavels, groen- en reststroken via een raadsinformatiebrief ter kennisname aangeboden aan de raad. In de grondprijzenbrief worden bandbreedtes aangegeven maar de definitieve grondprijs wordt o.b.v. taxatie bepaald. Voor sociale huurwoningen worden vaste grondprijzen gehanteerd conform prestatieafspraken met de woningbouwcorporatie. Het

streven is de Grondprijzenbrief medio 2024 aan het college voor te leggen en de raad te informeren.

Risico's en weerstandsvermogen

- Voor niet voorzienbare/moeilijk kwantificeerbare risico's binnen de grondexploitaties wordt, op basis van een jaarlijkse actuele risicoanalyse, de gewenste reserve bepaald.
- Om de risico's zoveel mogelijk te beperken worden, waar nodig, beheersmaatregelen genomen.
- Jaarlijks bij de begroting en jaarrekening worden voorstellen gedaan over de hoogte van de algemene bedrijfsreserve grondbedrijf. Jaarlijks worden risicoanalyses uitgevoerd.

Transparant grondbeleid

Het toepassen van de kadernota Grondbeleid van de gemeente Oisterwijk door onder andere:

- Jaarlijks de grondexploitaties te actualiseren en door de raad vast te laten stellen ten behoeve van de begroting.
- Verantwoording afleggen over de financiën en voortgang van de grondexploitaties in de paragraaf grondbeleid en in een afzonderlijk document bij de jaarrekening.
- Actuele risico-inventarisatie KVL en De Leye en inschatting van de risico's van de overige exploitaties. Het weerstandsvermogen van het grondbedrijf wordt telkens bij de jaarrekening hierop afgestemd.

Belangrijkste ontwikkelingen grondexploitaties

Zoals aangegeven in de kadernota Grondbeleid worden de grondexploitaties jaarlijks geactualiseerd. Bij de actualisatie kijken wij naar mogelijke wijzingen op de onderdelen kosten en opbrengsten, rente, (woning)programma en de planning. Op de grotere en langlopende exploitaties kijken wij ook naar indexeringen van kosten en opbrengsten.

De laatste actualisatie hebben wij gedaan op basis van de werkelijke cijfers tot en met de jaarrekening 2022. Door de fors toegenomen bouwkosten zijn de kosten voor 2023 met 14% geïndexeerd, voor de jaren 2023 tot en met 2026 met 3,5% en voor de jaren vanaf 2027 met 2%. De opbrengstindexering zijn op 2% gezet. De rente is volgens de geldende spelregels van BBV aangepast en de planning van de kosten en opbrengsten is bijgesteld.

De waardering vindt plaats op basis van netto contante waarde.

Een aantal grondexploitaties zijn verslechterd vanwege de indexering van 14% op de kosten en door het opnemen van hogere plankosten, 30% over de nog te maken kosten exclusief verwerving. Deze post stond niet goed geraamd in een aantal grondexploitaties en is daarom toegevoegd. Daarnaast zijn de grond uitgifteprijsen niet geactualiseerd voor het jaar 2023. Op grond van de BBV dient er over een boekjaar van een grondexploitatie winst of verlies genomen te worden. Voor verliesgevend grexen worden voorzieningen gevormd.

Hieronder wordt per project de belangrijkste wijzigingen weergegeven.

Pannenschuur Buiten

In Pannenschuur Buiten zijn inmiddels alle zelfbouw kavels van fase I overgedragen aan de kopers en zijn de opbrengsten gegenereerd. Er volgt nog een verkaveling van de laatste 5 kavels, die op dit moment nog in een stankcirkel liggen. De opbrengsten van deze kavels zijn **geraamd op € 0,9 mln.**

De voorbereidingen om het bestemmingsplan te wijzigen zijn reeds gestart en het gesprek met de eigenaar van het uit te plaatsen bedrijf wordt op constructieve wijze gevoerd, maar is nog niet afgerond. Verwacht wordt de opbrengsten in 2024 en 2025 te kunnen genereren. Volgens de **regelgeving (POC methode) hebben wij voor € 0,2 mln. aan winstnemingen in 2023 moeten nemen.**

Bij de actualisatie is er van uitgegaan dit project eind 2025 af te sluiten.

KVL - Terrein

Als gevolg van de uitspraak van de Raad van State is het bestemmingsplan voor de realisatie van 27 appartementen aangepast en opnieuw ter inzage gelegd. Vaststelling van het bestemmingsplan is in september 2024 voorzien.

De ontwikkeling van het perceel aan de Gasstraat – Ambachtstraat wordt in 2024 uitgewerkt en de grondwaarde van het plan zal middels een taxatie worden bepaald. De taxatie dient als indicatie voor de nog te voeren onderhandeling met de marktpartij. Voor dit gedeelte van het plan zal naar alle waarschijnlijkheid een nieuwe grondexploitatie worden opgesteld. Wanneer alle gegevens bekend zijn zal de grondexploitatie door de Raad worden vastgesteld.

De resterende werkzaamheden zijn geïnventariseerd en conform huidige parameters geraamd. De **laatste geactualiseerde grondexploitatie resulteert in een contante waarde van € 6,5 miljoen negatief.** Dit is ten opzichte van de grondexploitatie vorig jaar een stijging van het tekort met € 0,04 miljoen.

Studiegebied (naast KVL)

In 2021 zijn de werkzaamheden in het kader van de herinrichting door de gemeente afgerond en het lag dan ook in de verwachting dat deze grondexploitatie eind 2021 zou worden afgesloten. Bij de geraamde opbrengsten staat nog wel een rekening open van de marktpartij met wie was overeengekomen dat hij over een periode van zes jaar (een deel van) de parkeeropbrengsten zou afdragen aan de gemeente. De marktpartij bleek vanwege de bijzondere omstandigheden van de coronapandemie haar betalingsverplichtingen niet na te (kunnen) komen, waardoor een betalingsregeling diende te worden getroffen. De grondexploitatie blijft openstaan totdat het totaal met de marktpartij overeengekomen bedrag is ontvangen. Gelet op de gesloten overeenkomst, ligt het in de lijn der verwachtingen dat de nog te ontvangen opbrengsten zullen worden ontvangen.

Verder zijn alle werkzaamheden afgerond.

Locatie de Leye

In opdracht van de raad is in september 2022 de opbrengstpotentie van een aantal scenario's van het vastgestelde concept Beekdal Park in hoofdlijnen en kengetallen doorgerekend en gepresenteerd. Hieruit is een voorkeursvariant met voldoende sociale huur en betaalbare koopwoningen gekozen. Dit scenario wordt thans met Leystromen ruimtelijk vertaald in een stedenbouwkundige uitwerking. In de voorkeursvariant is het programma 43% sociale woningbouw en 34% betaalbare koop.

Bij de actualisatie is een post Planschade toegevoegd en is er rekening gehouden met het Programma Kostenverhaal 2024 waardoor per saldo de kosten **toenemen met € 400.000. Het verwachte resultaat op contante waarde is € 89.000 positief.**

Uitbreiding bedrijventerrein (Bedrijfsweg)

Op dit moment zijn er op de bestaande bedrijventerreinen geen kavels van de gemeente meer beschikbaar. In 2019 heeft de gemeente een onderzoek laten uitvoeren met als doel inzicht te krijgen in de leegstand op bestaande bedrijventerreinen, de behoefte vanuit de lokale markt naar uitbreiding- of verplaatsingsmogelijkheden, etc. Daarbij is er ook aandacht geschonken aan de mogelijkheden van invulling / revitalisering van de bestaande bedrijventerreinen. Uit het onderzoek blijkt dat er de komende jaren behoefte is aan uitbreidingsmogelijkheden. De resultaten zijn in 2021 aan de raad gepresenteerd en op basis daarvan is om een aanvullend onderzoek gevraagd. De conclusie van het aanvullend onderzoek is eveneens dat er 8 ha bedrijventerrein nodig is om aan de uitbreidingsvraag te voldoen. De bevindingen van dit onderzoek zijn in SRBT verband aan de raad voorgelegd. Zolang deze discussie loopt, blijft de Bedrijfsweg gelabeld als een bedrijventerrein. De herziene grondexploitatie sluit op een positief **resultaat van € 2,0 miljoen** positief. Verschil hier is dat de vorige grondexploitatie uitging van lage civieltechnische kosten per vierkante meter en er geen afdracht volgens het Programma Kostenverhaal in zat. Deze zijn beide nu opgenomen in de grondexploitatie wat het verschil verklaart met de vorige grondexploitatie. In 2024 zal er gewerkt worden aan de nadere uitwerking van de grondexploitatie met bijbehorende kosten en opbrengstenramingen.

Beekdal (Haaren)

De grondexploitatie Beekdal is in 2021 aan de gemeente Oisterwijk overgedragen. Op de locatie Beekdal is een sporthal gesloopt en is een nieuw bestemmingsplan vastgesteld. Er is in 2021 een grondreserveringsovereenkomst met Woningcorporatie Woonveste en een CPO-initiatief Stichting Beekdal 2.0 afgesloten. Afgesproken is dat Woningcorporatie Woonveste 7 sociale huurwoningen realiseert. Stichting Beekdal 2.0 ontwikkelt op locatie 7 middeldure of dure woningen. De grondexploitatie is geactualiseerd en heeft een klein negatiever resultaat wat wordt veroorzaakt door het hoger uitvallen van de kosten voor het woonrijp maken en een hogere raming voor de plankosten. Op contante waarde zal het project sluiten met een tekort van € 94.000.

't Hopveld

Deze grondexploitatie is eveneens overgekomen van de gemeente Haaren. In totaal zijn er 7 kavels in het project. Vijf hiervan zijn bedrijfskavels, één kavel is een bedrijfs-woonkavel en één kavel is een woonkavel. In 2024 zal er een bedrijfsmakelaar worden ingeschakeld om de kavels actief op de markt te zetten. Totaal is er nog aan grond beschikbaar circa 3.000 m². Hiervoor is een koopovereenkomst die medio 2024 bij de notaris gepasseerd zal worden. Hierna kan de grondexploitatie worden afgesloten.

De civieltechnische kosten en plankosten zijn opnieuw geraamd. Er heeft bij de civieltechnische kosten een verlaging plaatsgevonden en de plankosten zijn toegenomen. Op contante waarde **sluit de grondexploitatie met een tekort van € 669.000.**

Financiën

KVL

Bij KVL zijn, **onderverdeeld in twee risicoclusters, vier risico's** onderkend. Het totale risicobedrag **heeft een omvang van € 280.000** en is als volgt over de clusters verdeeld:

- Baten € 195.000
- Kosten € 85.000

Ten opzichte van vorig jaar is het risicobedrag van € 280.000 gelijk gebleven. Dit komt doordat de kosten nagenoeg gelijk zijn gebleven, en de opbrengsten naar 2024 zijn verschoven.

De afname is integraal, maar aan de kostenzijde zijn de risico's met name verschoven van extra kosten wegens planvertraging naar extra kosten vanwege de inrichting van de openbare ruimte.

De Leye

De grondexploitatie is 1 januari 2024 geactualiseerd, waarbij rekening is gehouden met een aantal extra kostenposten zoals onder andere planschade. Het resultaat van de grondexploitatie is daarbij teruggelopen naar **ongeveer € 89.000 positief** op contante waarde. Dit planresultaat is **beperkt om in de toekomst eventuele risico's te kunnen opvangen mochten deze zich voordoen. Een nadere risicoanalyse van de geactualiseerde grondexploitatie geeft 7 risico's, verdeeld over drie risicoclusters. Het (gewogen) risico van de clusters is ingeschat op € 405.000, verdeeld als volgt:**

- Kosten € 70.000
- Programma & Procedures € 85.000
- Markt € 250.000

Overige

De grondexploitaties De Leye, Bedrijfsweg en Pannenschuur Buiten hebben op basis van de laatst bekende gegevens een verwacht positief eindresultaat. **De grondexploitaties Beekdal en 't Hopveld**, overgenomen van Haaren, zijn vanaf 2021 jaar aan het grondbedrijf toegevoegd. Beide grondexploitaties hebben een negatief eindresultaat.

Voor de grondexploitaties met een verwacht negatief eindresultaat zijn, conform de BBV voorschriften, verliesvoorzieningen getroffen. **Bij de jaarrekening 2023 is voor de risico's van de overige exploitaties een bedrag gereserveerd.** Dit bedrag is op basis van de nieuwe cijfers bijgesteld.

Opgemerkt moet worden dat dit jaar de verliesvoorzieningen van alle grondexploitaties op netto contante waarde zijn berekend. Dit is conform de BBV voorschriften.

Winstprognose grondbedrijf

Op basis van de geactualiseerde grondexploitaties kan de volgende indicatieve prognose worden gemaakt van de onderhanden projecten:

Resultaten op Netto Contante Waarde Getallen x 1.000 en afgerond

Grondexploitatie	Boekwaarde 31-12-2023	Einde looptijd	Te maken kosten tot einde looptijd	Te realiseren opbrengsten tot einde looptijd	Netto contante waarde bij einde looptijd
Beekdal 2.0	80	31-12-2025	178	0	-94
't Hopveld	-1.225	31-12-2025	339	867	-669
De Leye	-685	31-12-2028	3.734	4.519	89
KVL Terrein	-8.561	31-12-2025	1.545	3.382	-6.462
Pannenschuur	-155	31-12-2026	156	937	587
Bedrijfsweg	-328	31-12-2029	4.634	7.243	2.023
KVL Studiegebied	-2.759	31-12-2025	30	494	-2.206
Totalen	-13.633		10.616	17.442	-6.732

Toelichting

- Het eindtotaal van de (verwachte) verliesgevende grondexploitaties (KVL en Studiegebied, Beekdal en Hopveld) zijn weergegeven. Voor de genoemde bedragen zijn voorzieningen aanwezig.
- De rentelasten zijn geactualiseerd, dit betreft een geringe positieve wijziging van 0,65% naar 0,55%.
- **Voor de Leye is ten opzichte van de begroting 2023 het resultaat met € 0,4 mln. gedaald** door toevoeging van planschade en afdracht Bovenwijks conform het Programma Kostenverhaal.

Algemene bedrijfsreserve Grondbedrijf

Stand per 31-12-2022 (Bedragen x € 1.000)	€ 238
Overheveling van algemene reserve (besluit vaststelling jaarrekening 2022)	447
Verlaging verliesvoorziening KVL Studiegebied	52
Verhoging verliesvoorziening KVL	-48
Verlaging verliesvoorziening Hopveld	130
Verhoging verliesvoorziening Beekdal	-38
Tussentijdse winstneming Pannenschuur	194
Stand per 31-12-2023	€ 975
Benodigd weerstandsvermogen	
5% van de netto boekwaarde	210
5% van de nog te realiseren opbrengsten	872
Benodigde reserve per 31-12-2023	1.082
Verschil benodigde en beschikbare reserve	€ 107

Gezien het benodigde en het beschikbare saldo van het Grondbedrijf wordt voorgesteld een **bedrag van € 107.000** vanuit de algemene reserve naar de algemene bedrijfsreserve Grondbedrijf te storten.

Overzicht kosten per project

In onderstaande tabel worden per project de toekomstige kosten in beeld gebracht. Er is reeds 87% van de kosten gerealiseerd. Voor de Bedrijfsweg en De Leye, die nog nader uitgewerkt moeten worden, zijn nog weinig kosten gemaakt. De kosten volgen doorgaans de planning en is van 2024 t/m einde looptijd van de projecten geraamd.

Nog te realiseren kosten over de looptijd

Getallen x 1.000 en afgerond

Nog te realiseren kosten over de looptijd

Getallen x 1.000 en afgerond

Grondexploitatie	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Kostenstijging	Rente	Totaal
Beekdal 2.0	148	26					4	0	178
't Hopveld	282	37					7	13	339
De Leye	282	446	146	1.140	1.352		370	-2	3.734
KVL Terrein	746	655					48	96	1.545
Pannenschuur Buiten	61	57	33				7	-2	156
Bedrijfsweg	346	921	1.687	1.068	161	48	365	38	4.634
KVL Studiegebied	0						0	30	30
Totalen	1.865	2.142	1.866	2.208	1.513	48	801	173	10.616

Overzicht opbrengsten per project

In onderstaande overzicht worden de nog te genereren opbrengsten in beeld gebracht. Er is reeds 76% van de opbrengsten gerealiseerd. Het restant van de opbrengsten wordt voornamelijk na 2024 gerealiseerd.

Nog te realiseren opbrengsten over de looptijd

Getallen x 1.000 en afgerond

Grondexploitatie	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Opbr. Stijging	Totaal
Beekdal 2.0	0						0	0
't Hopveld	425	425					17	867
De Leye			3.209	1.070			240	4.519
KVL Terrein	559	2.735					88	3.382
Pannenschuur		405	495				37	937
Bedrijfsweg			336	2.013	3.355	1.007	532	7.243
KVL Studiegebied	82	399					13	494
Totalen	1.066	3.964	4.040	3.083	3.355	1.007	927	17.442

Paragraaf Verbonden partijen

Visie en beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Verbonden partijen voeren meestal gemeentelijke taken uit met een groot politiek belang. Ze leveren een bijdrage aan de realisatie van maatschappelijke doelen. Participatie in verbonden **partijen levert gemeenten niet alleen voordelen op, maar ook financiële en bestuurlijke risico's**. Om **voordelen optimaal te benutten en risico's te beheersen is aandacht voor de sturingsrelatie** en risicobeheersing bij verbonden partijen belangrijk.

Een partij wordt beschouwd als een verbonden partij als de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft in die partij.

Er worden vier categorieën van verbonden partijen onderscheiden, te weten:

1. Gemeenschappelijke regelingen
2. Vennootschappen
3. Stichtingen en verenigingen (niet van toepassing in Oisterwijk)
4. Overige verbonden partijen (niet van toepassing in Oisterwijk)

Bij het opstellen van deze paragraaf waren de jaarstukken 2023 van de verbonden partijen nog niet bekend. Daarom is uitgegaan van de jaarstukken 2022 van de verbonden partijen als het gaat om het eigen en vreemd vermogen en het resultaat.

Gemeenschappelijke regelingen

GGD Hart voor Brabant, gevestigd te 's-Hertogenbosch

Doelstelling	Het bewaken, beschermen en bevorderen van de volksgezondheid.
Publiek belang en reden voor deelname	Uitvoeren van de Wet publieke gezondheid (Wpg), die de gemeente verplicht tot het instellen en in stand houden van een gezondheidsdienst. Toezichtstaken Wet kinderopvang. Bijdrage leveren aan het opschalen bij grote incidenten.
Wijze van samenwerking	De GGD voert de wettelijke gemeentelijke taken uit en levert bouwstenen aan voor de 4-jaarlijkse vaststelling van het regionale gezondheidsbeleid, waarin ook een lokale paragraaf is opgenomen.
Zeggenschap van de gemeente	Gemeenschappelijke regeling van 25 gemeenten (regio's Midden-Brabant, 's-Hertogenbosch en Brabant-Noordoost). Het Algemeen Bestuur heeft 25 leden, van elke gemeente 1 collegelid met 1 stemrecht. Het Dagelijks Bestuur heeft 7 leden.
Financieel belang	De inwonersbijdrage 2023 voor Oisterwijk was begroot op 1.208.671 en de werkelijk bijdrage bedroeg € 1.208.670 (inclusief lokale accenten) Het eigen vermogen begin 2022 bedroeg op 1-1-2022 € 7.511 en op 31-12-23 € 7.325.000 Het vreemd vermogen was op 1-1-22 € 23.834 en op 31-12-2022 € 20.050.000. Het exploitatieresultaat 2022 bedroeg € 49.000 positief.
Overige relevante gegevens en risico's	Verdere samenwerking met RIVM/VWS en andere GGD-en inzake infectieziektebestrijding. Afstemmen WMO met werkzaamheden GGD (uitvoering regionaal en lokaal gezondheidsbeleid). Vergroten van de veiligheid in samenwerking met de veiligheidsregio's.

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant, gevestigd te Tilburg

Doelstelling	Uitvoering van alle vergunning-, toezicht- en handhavingstaken (VTH) op het gebied van milieu die behoren tot het verplichte basistakenpakket, aanpak van ketenvraagstukken en milieucriminaliteit (regio-overstijgende taken) en uitvoering van verzoektaken van gemeenten en provincie (milieutaken die niet tot het basistakenpakket behoren).
Publiek belang en reden voor deelname	Iedere gemeente is verplicht een groot aantal milieutaken (de zogenaamde basistaken) uit te laten voeren door een omgevingsdienst. Voor de gemeente Oisterwijk is dat de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant. Dit biedt de volgende voordelen: <ul style="list-style-type: none"> • Er is een kritische massa georganiseerd die het mogelijk maakt om te beschikken over de vereiste menskracht en deskundigheid. • Geen verschil meer in de aanpak van de handhaving en behandeling van burgers en bedrijven. • De mogelijkheid om omgevingsproblemen aan te pakken die afzonderlijke besturen te boven gaan. • De informatiehuishouding- en uitwisseling stroomlijnen voor de aanpak van de zware en georganiseerde milieucriminaliteit.
Wijze van samenwerking	De juridische verankering is geregeld via een Gemeenschappelijke Regeling.
Zeggenschap van de gemeente	Aan de Gemeenschappelijke Regeling nemen 27 gemeenten en de provincie deel. Deze 28 partners zijn vertegenwoordigd in het algemeen bestuur. Wethouder Eric Logister is afgevaardigde van de gemeente Oisterwijk in het algemeen bestuur.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Oisterwijk was begroot op € 780.959 en bedroeg in werkelijkheid € 838.921 . De definitieve invulling van de bijdrage vindt plaats aan de hand van het bestuurlijk vast te stellen werkprogramma 2024 en de eindafrekening gebeurt op basis van de werkelijk afgenomen producten en diensten. Het exploitatieresultaat 2022 bedroeg € 583.000 positief. Het eigen vermogen begin en ultimo 2022 bedroeg resp. € 2.918.000 en € 3.614.000. Het vreemd vermogen begin en ultimo 2022 bedroeg resp. € 3.285.000 en € 3.458.000.
Overige relevante gegevens en risico's	De Omgevingswet treedt op 1 januari 2024 in werking. De invoering van de wet betekent een grote verandering voor de taakuitoefening en werkwijze van de OMWB. Ondanks het feit dat de OMWB daarop goed voorbereid is, begint het feitelijke veranderproces pas na de inwerkingtreding. De financiële gevolgen hiervan zijn op dit moment nog niet in te schatten.

Veiligheidsregio Midden- en West Brabant, gevestigd te Breda

Doelstelling	De Veiligheidsregio is ingesteld om de crisisbeheersing en rampenbestrijding in ons land te verbeteren, zodat burgers beter beschermd worden tegen de risico's van brand, rampen en crisis .
Publiek belang en reden voor deelname	De deelname is verplicht op basis van de bestaande regelingen, zoals de Wet Veiligheidsregio's .
Wijze van samenwerking	Onder de basistaken van de Veiligheidsregio behoren het in stand houden van een brandweer, de bijbehorende meldkamerfunctie en het organiseren van rampenbestrijding en crisisbeheersing. In het programmaplan van de Veiligheidsregio zijn daarnaast een aantal thema's gedefinieerd waar extra aandacht voor is .
Zeggenschap van de gemeente	In de Veiligheidsregio nemen 24 gemeenten deel. De gemeente Oisterwijk wordt vertegenwoordigd door de burgemeester, die net als de andere gemeenten één stem heeft in het algemeen bestuur. Daarnaast is de burgemeester lid van het dagelijks bestuur met de portefeuille middelen.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Oisterwijk aan de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant was begroot op € 1.949.148 en bedroeg in werkelijkheid € 1.942.644. Het exploitatieresultaat 2022 bedroeg € 941.000 positief. Het eigen vermogen begin en ultimo 2022 bedroeg resp. € 18.703.000 en € 16.476.000. Het vreemd vermogen begin en ultimo 2022 bedroeg resp. € 47.802.000 en € 51.465.000.
Overige relevante gegevens en risico's	Er is een risico op ongewenste budgetoverschrijdingen. Het eventuele aandeel van Oisterwijk hierin is echter dermate klein dat dit specifieke risico voor onze gemeente te verwaarlozen is. Daarnaast is er gezien het huidige financiële beleid geen reden om deze risico's als onaanvaardbaar te beschouwen .

Sociale werkvoorziening WSD, gevestigd te Boxtel

Doelstelling	De Wet sociale werkvoorziening uitvoeren.
Publiek belang en reden voor deelname	Deelname aan de gemeenschappelijke regeling WSD maakt volwaardige participatie mogelijk.
Wijze van samenwerking	De gemeenschappelijke regeling levert in opdracht van de gemeente Oisterwijk een aantal gesubsidieerde arbeidsplaatsen, die op voorhand zijn bepaald in een contractspecificatie.
Zeggenschap van de gemeente	<p>Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling bestaat uit het Algemeen Bestuur (AB) en het Dagelijks Bestuur (DB).</p> <p>Het AB bestaat uit een raadslid per deelnemende gemeente; voor de gemeente Oisterwijk is dit Mevr. M. Hesselberth. Er zijn 9 deelnemende gemeenten met elk 1 stemrecht.</p> <p>Het DB bestaat uit een wethouder per deelnemende gemeente. Voor de gemeente Oisterwijk is dit Dhr. Dankers.</p>
Financieel belang	<p>De WSD werkt binnen het budget voor de Sociale Werkvoorziening en Participatie dat de gemeente Oisterwijk meerjarig beschikbaar heeft voor de doelgroep. De beschikbare bedragen worden bij elke circulaire van het Rijk herzien. Het bedrag voor Sw was voor 2023 begroot op € 3.883.808 en de werkelijke bijdrage was € 4.155.634</p> <p>De bijdrage in bestuurs- en indicatiekosten voor 2023 voor Oisterwijk bedroeg in 2023 € 24.562.</p> <p>Het exploitatieresultaat 2022 bedroeg € 2,9 miljoen positief, voor mutaties reserves.</p> <p>Het eigen vermogen begin en ultimo 2022 bedroeg resp. € 29.757.000 en € 29.395.000.</p> <p>Het vreemd vermogen begin en ultimo 2022 bedroeg resp. € 4.632.000 en € 8.234.000.</p>
Overige relevante gegevens en risico's	<p>Per 1 januari 2015 is de Participatiewet van kracht. Dit betekent dat de Sociale Werkvoorziening op slot is en er geen nieuwe instroom in de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) meer mogelijk is.</p> <p>Dit betekent dat het aantal Wsw medewerkers bij WSD vanaf 1 januari 2015 door natuurlijke uitstroom afneemt (geraamde uitstroom 2022 is 6% van het huidig personeelsbestand).</p> <p>De financiering van de Wsw loopt vanaf 1 januari 2015 via de Participatiewet (integratiefonds) en is dus geen apart budget meer.</p> <p>De huidige Gemeenschappelijke regeling is opgericht om de Wet Sociale Werkvoorziening uit te voeren voor de deelnemende gemeenten. Op basis van de lokale plannen en daarbij horende nieuwe risico-inschatting bekijkt het dagelijks bestuur van de WSD in 2024 welke algemene reserve van de WSD aangehouden kan worden.</p>

Hart van Brabant, gevestigd te Tilburg.

Doelstelling	Een netwerksamenwerking van Brabantse gemeenten om vanuit het publieke domein de ontwikkeling van de regio Midden-Brabant – uitgaande van het beginsel van lokale autonomie – te faciliteren en stimuleren. Maatschappelijke uitdagingen op gebied van Mens & Samenleving, Economie en Leefomgeving & Milieu worden gezamenlijk opgepakt.
Publiek belang en reden voor deelname	Schaalgrootte is nodig op verschillende, gemeentegrens overstijgende, thema's om toekomstgericht te zijn. Grote maatschappelijke opgaven zoals in het Sociaal Domein kunnen alleen opgepakt worden in samenwerking. Net als de grote opgaven op gebied van milieu en energiegebruik.
Wijze van samenwerking	Een gezamenlijk opgestelde kernagenda is uitgangspunt voor diverse uitvoeringsprojecten. Hierop sturen portefeuillehouders (bestuurders uit deelnemende gemeenten) werkgroepen aan. Gemeenschappelijk overleg vindt plaats op de Hart van Brabant-dag, die 4 keer per jaar plaatsvindt. Op deze dag is bestuurlijke vertegenwoordiging van alle gemeenten in Midden-Brabant aanwezig.
Zeggenschap van de gemeente	Het aantal deelnemende gemeenten is elf. Elke gemeente heeft 1 gelijke stem. Alle burgemeesters vormen het algemeen bestuur. Er is een dagelijks bestuur met vertegenwoordiging van enkele gemeenten.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Oisterwijk voor 2023 was begroot op € 142.514. De werkelijke bijdrage was € 140.264. Het eigen vermogen 3-1-2023 is € 1.163.027 en op 31-12-2023 € 812.372 Het vreemd vermogen 3-1-2023 is € 18.073.745 en op 31-12-2023 € 24.377.177
Overige relevante gegevens en risico's	N.v.t.

Midpoint Brabant, gevestigd te Tilburg.

Doelstelling	Een netwerksamenwerking van Brabantse gemeenten, andere overheden, onderwijsinstellingen en bedrijfsleven om de ontwikkeling van de regio Midden-Brabant te faciliteren en stimuleren. Maatschappelijke uitdagingen op gebied van Economie worden gezamenlijk opgepakt.
Publiek belang en reden voor deelname	Schaalgrootte is nodig op verschillende, gemeentegrens overstijgende, thema's om toekomstgericht te zijn. Midpoint Brabant staat voor, met name, de economische ontwikkeling in de regio, zoals bijvoorbeeld de arbeidsmarkt ontwikkeling.
Wijze van samenwerking	Midpoint Brabant is een stichting binnen regio Hart van Brabant. Een gezamenlijk opgestelde strategische meerjaren agenda is uitgangspunt voor diverse uitvoeringsprojecten. Hierop sturen portefeuillehouders (bestuurders uit deelnemende gemeenten) werkgroepen aan. Gemeenschappelijk overleg vindt plaats op de Hart van Brabant-dag, die 4 keer per jaar plaatsvindt. Op deze dag is bestuurlijke vertegenwoordiging van alle gemeenten in Midden-Brabant aanwezig.
Zeggenschap van de gemeente	Aantal deelnemende gemeenten is elf. Er is een dagelijks bestuur met gekozen vertegenwoordiging uit enkele gemeenten.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Oisterwijk voor 2023 was begroot op € 173.974. De werkelijke bijdrage in 2023 was € 157.417. Het exploitatieresultaat 2022 bedroeg € 42.423 positief. Het eigen vermogen begin en ultimo 2022 bedroeg resp. € 977.491 en € 1.019.914. Het vreemd vermogen begin en ultimo 2021 bedroeg resp. € 2.115.407 en € 2.881.415.
Overige relevante gegevens en risico's	N.v.t.

Stadsgewest 's-Hertogenbosch

Doelstelling	Het beheer van de gesloten stortplaats De Vlagheide, behartiging van de belangen van het Stadsgewest, alsmede de zogeheten contractgemeenten binnen de Bestuursraad van het Provinciale Nazorgfonds.
Publiek belang en reden voor deelname	In verband met de opsplitsing van de gemeente Haaren is de gemeente Oisterwijk toegetreden tot de GR Stadsgewest 's-Hertogenbosch . Gemeente Oisterwijk is daarom nu formeel deelnemer van deze GR.
Wijze van samenwerking	GR Stadsgewest 's-Hertogenbosch
Zeggenschap van de gemeente	1,62%
Financieel belang	<p>In 2020 is reeds een gedeelte van de risico's verlaagd doordat het negatieve eigen vermogen van het stadsgewest is verlaagd. De kosten hiervoor, zijn destijds nog ingebracht door de voormalige gemeente Haaren.</p> <p>De bijdrage van de gemeente Oisterwijk was in 2023 begroot op € 7.680. De werkelijke bijdrage was € 5.659 (gebaseerd op inwoneraantal oude gemeente Haaren).</p> <p>Het eigen vermogen begin en ultimo 2022 bedroeg resp. € -1.725.000 en € - 1.573.000</p> <p>Het vreemd vermogen begin en ultimo 2022 bedroeg resp. € 2.685.000 en € 2.581.000</p>
Overige relevante gegevens en risico's	<p>Tussen provincie en exploitanten van de vuilstortplaatsen is afgesproken dat het huidige convenant zal worden verlengd tot 2029. Hiermee zal de vuilstortplaats aan Vlagheide in Schijndel niet eerder dan in 2029 worden overgedragen aan de provincie. Het doel is hiervoor is tweeledig. Allereerst zal met de huidige rekenrente het doelvermogen dusdanig moeten hoog zijn dat dit tot onevenredige kosten voor de deelnemende gemeenten zal leiden. Ten tweede is er een onderzoek gestart voor kostenverlaging van de nazorg. Er is een overlegstructuur opgezet met meerdere werkgroepen (juridische zaken, techniek, financiën en lobby voor nieuwe wetgeving). De jaarlijkse lasten van het beheer van de stortplaats worden vanaf 2021 gedekt uit een bedrag per inwoner. Onderliggende verdeelsleutel is het inwonertal per 1 januari 1998 (datum in liquidatie gaan van het Stadsgewest). De bijdrage neemt de komende jaren af.</p>

Vennootschappen

NV Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG), gevestigd te 's-Gravenhage

Doelstelling	Voor de gemeente Oisterwijk vormt het aandeelhouderschap van de BNG een duurzame belegging. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Zeggenschap van de gemeente	Via het stemrecht op de aandelen heeft de gemeente Oisterwijk zeggenschap.
Financieel belang	<p>De gemeente Oisterwijk heeft 19.123 aandelen van € 2,50 per aandeel. Er is een jaarlijkse dividenduitkering geprognosticeerd van ca € 48.000.</p> <p>De nettowinst na belastingen 2022 bedroeg € 300 mln. Het eigen vermogen begin en ultimo 2022 bedroeg resp. € 5,1 mln en € 4,6 mln. Het vreemd vermogen begin en ultimo 2021 bedroeg resp. € 144,0 mln en € 107,5 mln.</p>

Brabant Water NV, gevestigd te 's-Hertogenbosch

Doelstelling	Doelstelling is het verzorgen van een betrouwbare en zuivere watervoorziening voor iedereen binnen het werkgebied van Brabant Water.
Zeggenschap van de gemeente	Als aandeelhouder heeft de gemeente stemrecht bij de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	<p>De gemeente beschikt over 36.320 aandelen Brabant-Water, zonder boekwaarde. Het financiële risico is daarmee nihil. Brabant Water keert geen dividend uit.</p> <p>De nettowinst na belastingen 2022 bedroeg € 5,3 mln. Het eigen vermogen begin en ultimo 2022 bedroeg resp. € 684,7 mln en € 690,0 mln. Het vreemd vermogen begin en ultimo 2022 bedroeg resp. € 534,4 mln en € 575,8 mln.</p>

Publiek Ontwikkelbedrijf REKS BV, gevestigd te Tilburg

Doelstelling	Doelstelling van het Publiek Ontwikkelbedrijf REKS BV is het ontwikkelen van de energiehubbs die zijn opgenomen in de Regionale Energie- en Klimaat Strategie (REKS) Hart van Brabant en het financieel ondersteunen van klimaatadaptatieprojecten door middel van een Regionaal Klimaatfonds.
Zeggenschap van de gemeente	Als aandeelhouder heeft de gemeente stemrecht bij de aandeelhoudersvergaderingen.
Financieel belang	De gemeente neemt voor € 878.000 deel in deze BV. Dit is ca 5,1 % van het totaal beschikbaar gesteld kapitaal.

Paragraaf Lokale heffingen

We gaan in deze paragraaf in op de ontwikkeling van de lokale algemene belastingen en de gevolgen voor de lokale belastingdruk. We sluiten de paragraaf af met het kwijtscheldingsbeleid.

Inleiding

Bij de gemeentelijke belastingen zijn drie typen belastingen te onderscheiden.

De *algemene belastingen* komen ten goede aan de algemene middelen. Dit betekent dat de opbrengsten niet gelabeld zijn, maar voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen kunnen worden ingezet. De gemeenteraad bepaalt dus zelf waaraan de gemeente dat geld besteedt.

De gemeente heft de volgende belastingen:

- onroerende-zaakbelastingen (OZB)
- forensenbelasting
- toeristenbelasting
- precariobelasting
- reclamebelasting
- parkeerbelasting.

Bestemmingsbelastingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. Voor bestemmingsbelastingen geldt dat de gemeente niet meer mag heffen dan de kosten die de gemeente voor de betreffende taak of voorziening maakt.

De gemeente heeft de volgende bestemmingsbelastingen:

- rioolheffing
- afvalstoffenheffing.

Retributies worden geheven als de gemeente een specifieke dienst verleent. De belangrijkste retributies zijn de leges. Dit zijn vergoedingen voor een bij de gemeente aangevraagde dienst, zoals het aanvragen van een paspoort of een vergunning. Net als bij bestemmingsbelastingen mogen retributies niet meer dan kostendekkend zijn.

De gemeente heeft de volgende retributies:

- marktgelden
- leges.

Gerealiseerde opbrengsten versus geraamde opbrengsten

(Bedragen x € 1)	Realisatie 2022	Begroting na wijziging 2023	Realisatie	Vershil 2023
Onroerende-zaakbelastingen	8.679.449	8.986.700	9.174.050	187.350
Afvalstoffenheffing	2.592.992	2.668.836	2.666.307	-2.529
Rioolheffing	3.335.345	3.534.349	3.290.448	-243.901
Leges (zie specificatie)	2.134.325	1.739.966	1.784.341	44.375
Parkeerbelasting	902.160	1.149.514	1.046.072	-103.442
Toeristen- / Forensenbelasting	409.886	1.015.554	657.918	-357.636
Precariobelasting	-6.142.668	103.886	113.066	9.180
Reclamebelasting	95.424	97.555	96.924	-631
Marktgelden	29.192	34.965	26.767	-8.198
Totaal	12.036.105	19.331.325	18.855.893	-475.432

Toelichting op de belangrijkste verschillen

Afvalstoffenheffing

Structureel te hoge opbrengsten begroot. Het verschil wordt verwerkt in de PPN 2024.

Toeristen- en forensenbelasting

Als gevolg van de opvang van Oekrainers op vakantieparken blijven de opbrengsten achter. Omdat deze zijn ingeschreven in de Basisregistratie Personen mag geen belasting worden geheven. De opvang eindigt vooralsnog op 1 maart 2025. Een aantal parken is in ontwikkeling en de verwachting is dat die gefaseerd gerealiseerd gaan worden. Hierdoor zal de opbrengst in de periode 2024 – 2026 naar verwachting nog lager zijn dan eerder geraamd. Omdat de Oekrainers zijn ingeschreven in de Basisregistratie Personen ontvangt de gemeente een hogere bijdrage uit het gemeentefonds.

Precariobelasting

Het verschil met 2022 wordt verklaard door een gerechtelijke uitspraak van het hof over de terugbetaling.

Leges

De bouwkosten zijn gestegen en daardoor vallen de bouwvergunningen in een hogere categorie; met name in de hogere categorie met een hogere opbrengst zijn bouwvergunningen aangevraagd dan begroot.

<i>(Bedragen x € 1)</i>	Realisatie 2022	Begroting na wijziging 2023	Realisatie	Vershil 2023
Omgevingsvergunningen	1.500.341	1.155.913	1.289.973	134.060
Beleid en uitvoering milieu	0	1.153	0	-1.153
Basisregistratie personen	38.435	47.221	32.518	-14.703
Burgerlijke stand	94.897	77.163	102.432	25.269
Reisdocumenten	193.401	152.969	183.406	30.437
Rijbewijzen	115.548	195.451	109.501	-85.950
Post en reprografie	0	0	0	0
Archiefbeheer	0	0	0	0
Parkeerbeheer	2.484	0	0	0
Overige voorzieningen gehandicapten	9.248	5.722	7.883	2.161
Huisaansluitingen riolering	3.342	0	1.746	1.746
Exploitatie verharde wegen	159.630	27.847	19.725	-8.122
Kinderopvang	3.680	5.271	7.517	2.246
Verkeersveiligheid en -maatregelen	0	0	3.013	3.013
Vergunningen, meldingen, ontheffingen APV	13.319	71.256	26.627	-44.629
Totaal	2.134.325	1.739.966	1.784.341	44.375

Mate van kostendekkendheid

Riool (incl. incidentele opbrengsten)

	Werkelijk 2023
Lasten riool	2.612.841
Toe te rekenen lasten:	
Overhead incl. (omslag)rente	554.939
BCF-BTW	219.583
Totale lasten riool	3.387.363
Opbrengst heffingen riool + overige opbrengsten	3.292.206
Dekking riool	97%

Afvalstoffen (incl. opbrengsten uit papier, glas en kunststof)

	Werkelijk 2023
Lasten afval conform taakveld 7.3	3.385.676
Toe te rekenen lasten:	
Overhead incl. (omslag)rente	104.257
BCF-BTW	691.350
Verwerkingskosten straatreiniging	23.412
Totale lasten afval	4.204.695
Opbrengst heffingen afval + overige opbrengsten	3.635.280
Dekking afval	86%

Toelichting

- **Afval**
Bij de gemaakte analyse blijken er diverse afwijkingen tussen begroot en werkelijk, onder andere door lagere afvalvolumes in 2023 en lagere marktprijzen voor afvalopbrengsten papier, glas en kunststof. Met als gevolg dat de baten lager uit vallen dan begroot. Omdat het structureel blijkt te zijn, wordt het verwerkt in de PPN 2024.
- **Riool**
Een aantal parken is in ontwikkeling en de verwachting is dat die gefaseerd gerealiseerd gaan worden. Deze realisatie gaat trager dan verwacht waardoor de opbrengsten rioolheffing achter blijven bij de geraamde opbrengsten.

Ontwikkeling totale belastingdruk

In deze paragraaf vergelijken we de totale gemeentelijke lasten 2023 voor een gemiddeld gezin ten opzichte van die van 2022. Dit doen we voor zowel een eigenaar als een huurder van een woning.

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

De OZB heffen we over binnen de gemeente gelegen onroerende zaken. Het gaat om twee belastingen, namelijk een eigenarenbelasting en een gebruikersbelasting. Het gebruikersdeel van de OZB geldt alleen voor niet-woningen en wordt dus niet in rekening gebracht voor woningen. Huurders van een woning betalen dus geen OZB. De gemiddelde WOZ-waarde van woningen **bedraagt in 2023 € 450.000.**

Onroerende-zaakbelastingen	Tarieven 2022	Tarieven 2023
Eigenaren woningen	0,1096%	0,0994%
Eigenaren niet-woningen	0,1948%	0,2022%
Gebruikers niet-woningen	0,1692%	0,1755%

Rioolheffing

Een aantal jaren geleden (in 2017), is naast de bestaande gebruikersheffing, een rioolheffing voor eigenaren ingevoerd. Ook eigenaren van panden, die geen gebruikers zijn, betalen rioolheffing. Door het invoeren van de rioolheffing voor eigenaren is de gebruikersheffing destijds naar beneden bijgesteld.

Als uitgangspunt is aangenomen dat een eenpersoonshuishouden minder dan 130 m³ water verbruikt op jaarbasis (eerste staffel van de rioolheffing voor gebruikers) en dat een meerpersoonshuishouden in de tweede staffel van de rioolheffing uitkomt.

Er zitten meer huishoudens in de eerste staffel dan verwacht, waardoor de opbrengsten lager zijn.

De rioolheffing kent voor agrarische percelen een speciale regeling. Al het water dat naar de agrarische percelen wordt toegevoerd wordt namelijk niet volledig geloosd op de gemeentelijke riolering. De agrarische percelen worden, na een verzoek, in de derde staffel van de rioolheffing voor gebruikers geplaatst. Deze staffelcode is van toepassing bij een waterverbruik tussen 251 m³ en 500 m³ per jaar.

Huisaansluitingen riolering

Rioolheffing voor eigenaren	Tarieven 2022	Tarieven 2023
Woningen	€ 108,86	€ 114,08
Niet-woningen	€ 185,13	€ 194,02
Garageboxen	€ 54,45	€ 57,06

	Tarieven 2022	Tarieven 2023
tot en met 130 m ³	€ 32,28	€ 33,84
van 131 m ³ tot en met 250 m ³	€ 141,48	€ 148,20
van 251 m ³ tot en met 500 m ³	€ 337,56	€ 353,76

Afvalstoffenheffing

Het gemiddeld aantal ledigingen voor een eenpersoons huishouden van een REST afvalcontainer bedraagt 8 stuks. Sinds 2016 is de lediging van de GFT-container gratis. Als uitgangspunt is aangenomen dat een eenpersoonshuishouden 140 liter containers heeft en een meerpersoonshuishouden 240 liter containers heeft.

Afvalstoffenheffing	Tarieven 2022	Tarieven 2023
Vast bedrag per jaar	€ 116,40	€ 122,88
Lediging 240 liter Restafval	€ 11,74	€ 12,30
Lediging 140 liter Restafval	€ 6,42	€ 6,73

Vergelijking gemeentelijke belastingen

Eenpersoonshuishouden	OZB	Riool	Afval	Totaal
Eigenaar				
woning 2022 € 410.000	€ 449,36	€ 141,14	€ 167,76	€ 758,26
woning 2023 € 455.000	€ 452,27	€ 147,92	€ 176,72	€ 776,91
Eenpersoonshuishouden	OZB	Riool	Afval	Totaal
Gebruiker				
woning 2022 € 410.000	€ 0,00	€ 32,28	€ 167,76	€ 200,04
woning 2023 € 455.000	€ 0,00	€ 33,84	€ 176,72	€ 210,56
Meerpersoonshuishouden	OZB	Riool	Afval	Totaal
Eigenaar				
woning 2022 € 410.000	€ 449,36	€ 250,34	€ 210,32	€ 910,02
woning 2023 € 455.000	€ 452,27	€ 263,00	€ 221,28	€ 936,55

Meerpersoonshuishouden	OZB	Riool	Afval	Totaal
Gebruiker				
woning 2022 € 410.000	€ 0,00	€ 141,48	€ 210,32	€ 351,80
woning 2023 € 455.000	€ 0,00	€ 148,20	€ 221,28	€ 369,48

Kwijtschelding

Kwijtschelding is, naast betaling en verrekening, één van de wijzen waarop een verschuldigde belasting kan worden voldaan. Kenmerk van kwijtschelding is dat het gaat om belastingplichtigen die niet in **staat zijn anders dan met "buitengewoon bezwaar"** de belasting te betalen. Deze groep belastingplichtigen kan geheel of gedeeltelijk kwijtschelding worden verleend. Kwijtschelding kan worden verleend voor diverse soorten belastingen. De gemeente Oisterwijk biedt in de verordeningen rioolheffing en afvalstoffenheffing (diftar) de mogelijkheid om kwijtschelding aan te vragen.

De volgende aantallen aanslagen zijn kwijtgescholden:

	2022	2023
Gehele kwijtschelding	216	225
Gedeeltelijke kwijtschelding	5	3
Afgewezen	73	113
Aantal beschikkingen	294	341

Deze zijn als volgt afgehandeld:

	2022	2023
Automatische kwijtschelding	117	114
Verkorte opgave	62	51
Individuele afhandeling	115	176
Totaal	294	341

De volgende bedragen zijn kwijtgescholden:

	2022	2023
Afvalstoffenheffing	€ 46.675	€ 46.571
Rioolheffing	€ 18.830	€ 18.410
Totaal	€ 65.505	€ 64.981

Paragraaf Wet open overheid (Woo)

Met ingang van 1 januari 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Deze wet heeft als doel overheden en semi-overheden transparanter te maken. De wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten zijn in elf openbare categorieën en goed te archiveren is. Deze wetswijziging raakt zowel onze dienstverlening als de inrichting van onze informatievoorziening.

Daarnaast maakt de landelijke overheid het makkelijker voor inwoners en ondernemers om data van de overheid te verkrijgen en gebruiken, onder andere door nieuwe wetgeving zoals Wet Hergebruik van Overheidsinformatie en Wijzigingswet Open Overheid. Dit sluit aan bij onze ambitie van open en klantvriendelijke dienstverlening.

Als gemeente is het van het grootste belang om onze informatiehuishouding op orde te hebben of te krijgen, zodat we weten over welke informatie we beschikken, welke documenten we hebben en waar we die kunnen vinden. In de ideale situatie hebben we een gecontroleerd proces waarmee onze gegevens na een voorgeschreven bewaartermijn vernietigd worden of worden overgedragen aan een archiefbewaarplaats voor blijvende bewaring. Dit gebeurt nu grotendeels al doordat we werken in een zaakstelsel of vakapplicaties met archief functie. Toch komt een ongecontroleerde opslag van gegevens op bijvoorbeeld een netwerkschijf nog veelvuldig voor.

De informatiehuishouding op orde brengen begint dan ook in het primaire proces waar medewerkers informatieobjecten creëren of ontvangen. Medewerkers dragen zorg voor opslag van die objecten in de juiste applicaties (b.v. het zaakstelsel), voorzien van heldere registraties. Beleid en een aanpak, gericht op de verbetering van de informatiehuishouding, is noodzakelijker dan ooit. Bestaande processen moeten worden aangepast en het gedrag van mensen (medewerkers in de primaire en ondersteunende processen, leidinggevend en bestuurders) moet veranderen. Een transitie-proces dat jaren vergt. Hiervoor zoeken we actief de samenwerking binnen GHO-gemeenten en worden we technisch ondersteund binnen het samenwerkingsverband van Equalit.

Wat hebben wij het afgelopen jaar gedaan

- De GHO-voorbereidingsgroep hield (en houdt) de ontwikkelingen in de gaten en speelt daar op in;
- We hebben per gemeente een (verplichte) Woo-contactpersoon aangewezen, die vragen kan beantwoorden over beschikbare informatie;
- De Wob processen zijn aangepast aan de nieuwe Woo;
- We deelden kennis en ervaringen binnen GHO.
- aansluiting op het e-depot van het regionaal archief voor opslag van digitale archiefbescheiden en hebben we een kwaliteitssysteem voor het informatiebeheer op de specifieke zaakapplicatie.
- Het aantal geregistreerde ontvangen WOO verzoeken in 2023 is 32.

Paragraaf Covid-19

Inleiding

Op 14 oktober 2021 heeft de gemeenteraad van Oisterwijk ingestemd met het coronaherstelplan. In dit coronaherstelplan zijn 14 maatregelen opgesteld, **met een totale waarde van € 1.226.877**, om de sociale en economische schade van de coronacrisis voor de Oisterwijkse samenleving te herstellen. Eind 2023 is **€ 1.092.328 hiervan uitgegeven. Hiermee wordt het coronaherstelplan eind 2023 gesloten.** De eindstand van zaken coronaherstelplan per maatregel (per 31-12-2023)

<u>No.</u>	<u>Maatregel</u>	<u>Omschrijving</u>	<u>Budget totaal</u>	<u>Al uitgegeven</u>	<u>Huidig budget</u>	<u>Stand van zaken</u>	<u>Status</u>
1	Subsidieregeling maatschappelijke organisaties	Om onze maatschappelijke organisaties tegemoet te komen in de schade die ze hebben geleden door corona en om te voorkomen dat organisaties gaan omvallen, stellen we geld beschikbaar via de subsidieregeling COVID-19 2021.	€ 350.000,00	€ 327.568,43	€ 22.431,57	Deze regeling is tweemaal open gezet voor een tegemoetkoming in financiële schade voor maatschappelijke organisaties die zij geleden hebben over het jaar 2021.	Afgerond
2	Aanvulling TVS	We vullen de tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties (TVS) regelingen aan tot 100% voor die periode zonder volledige openstelling. Dit doen we met terugwerkende kracht voor TVS 2 en voor TVS 3.	€ 33.377,00	€ 33.319,00	€ 58,00	Vrijwel het gehele beschikbare budget is ingezet voor de tegemoetkoming. Het budget is gebruikt om de huur van buitensportverenigingen te compenseren naast de bijdrage die vanuit het Rijk beschikbaar was.	Afgerond
3	Impuls evenementen, geen leges	We willen de evenementenbranche, een boost geven. Dit doen we door geen leges op te leggen voor 2021 en 2022.	€ 50.000,00	€ 29.366,75	€ 20.633,25	In 2021 zijn er voor 26 aanvragen geen leges in rekening gebracht. Voor 2022 zijn voor 93 aanvragen geen leges in rekening gebracht, wat het totaal voor 2021 & 2022 op 119 aanvragen brengt. Hiermee zijn alle aanvragen over 2021 & 2022 afgehandeld, een gedeelte van het	Afgerond

						budget voor deze maatregel is overgebleven.	
4	Impuls evenementen, muziek, cultuur en sport	We hogen de regeling "subsidie cultuurproducties gemeente Oisterwijk" op. Ook voor sport hogen we het budget op. Er kunnen dan extra activiteiten voor verschillende doelgroepen georganiseerd worden.	€ 20.000,00	€ 20.000,00	€ 0,00	<p>Van dit budget is €10.000 beschikbaar gesteld aan de subsidieregeling cultuurproducties waarop aanvragen ingediend kunnen worden. Hiermee worden extra activiteiten en initiatieven op het gebied van muziek en cultuur mogelijk gemaakt.</p> <p>Nogmaals €10.000 is beschikbaar gesteld voor het stimuleren van sportactiviteiten. Dit bedrag wordt besteed aan activiteiten door beweegcoaches bij naschoolse activiteiten.</p> <p>Het geld voor deze maatregel is in 2022 hiermee volledig besteed.</p>	Afgerond
5	Impuls accountmanagement	We zetten een jaar lang 50% meer uren in op het ondernemersaccountmanagement.	€ 27.500,00	€ 27.500,00	€ 0,00	Inzet is geregeld en werd bekostigd tot 1 oktober 2022.	Afgerond
6	Aanslag precario 50%	We heffen voor de eerste helft van 2021 geen precario op terrassen. I.v.m. de RIVM richtlijnen staan we toe dat een aantal terrassen hun terrassen uitbreiden. Hiervoor heffen we geen extra precario.	€ 46.500,00	€ 46.500,00	€ 0,00	De financiële verwerking is hiervan afgerond. Hiermee is dit gehele bedrag 'besteed' (niet opgelegd).	Afgerond
7	Hulp aan ondernemers	Voor ondernemers die in financiële problemen zijn gekomen door corona, bieden we hulp in de vorm van een adviesgesprek.	€ 4.000,00	€ 7.975,00	€ -3.975,00	Het budget is uitgegeven aan acht trajecten voor schuldhulpverlening specifiek voor ondernemers (ondersteuning en advies). Er zijn ook coachingsgesprekken geweest, pas wanneer dit heeft geleid tot een traject schuldhulpverlening is dit bedrag in rekening gebracht.	Afgerond

						Vanwege positieve ervaringen is deze manier van schuldhulpverlening aan specifiek de doelgroep ondernemers inmiddels structureel gemaakt.	
8	Impuls evenementen inwoners + prijsvraag	We stellen budget beschikbaar aan Tiliander, Den Boogaard en Den Domp voor de organisatie van een dagvullend programma voor jong en oud en faciliteren ook een prijsvraag per kern (prijs € 5.000 per kern) .	€ 65.000,00	€ 54.855,88	€ 10.145,12	Besteding van dit budget aan de specifieke kaders van de maatregel bleek in de praktijk lastig en kon niet gerealiseerd worden. Om initiatieven in de kernen wel te kunnen ondersteunen zijn vanuit deze maatregel subsidies verstrekt aan Bezoek Oisterwijk en de Nostalgie Kermis. Daarnaast is een bedrag beschikbaar gesteld voor het ontwikkelen van een toekomstplan voor Moergestel samen met inwoners.	Afgerond
9	Perspectief en jongeren	Impuls mentale en fysieke gezondheid jongeren. Onze maatregelen zijn bijvoorbeeld extra inzet schoolmaatschappelijk werk, extra inzet jongerenwerk, een beweegcoach en het stimuleren van extra activiteiten voor jongeren.	€ 75.000,00	€ 26.150,00	€ 48.850,00	Een aantal losse initiatieven zijn in 2021 en 2022 ondersteund met deze maatregel. Daarnaast is een aanvraag goedgekeurd van Contour de Twern voor €20.000 voor R-Newt zodat meer activiteiten en ondersteuning op het gebied van jongerenwerk georganiseerd kan worden. In het kader van dit onderwerp is ook €76.356 uitgegeven aan school maatschappelijk geld, maar dit is bekostigd uit de landelijke NPO-gelden (nationaal programma onderwijs). Hierdoor hoefde er geen aanspraak gemaakt te worden op het geldbedrag behorende bij deze maatregel in het coronaherstelplan.	Afgerond

10	Bestrijden eenzaamheid	Er komt extra activiteitenbudget via Buurt aan Zet en er komt een extra buurtondersteuner om deze activiteiten te helpen opzetten. Daarnaast gaan we aan de slag met het plan van aanpak eenzaamheid.	€ 145.000,00	€ 112.044,94	€ 32.956,06	<p>Van deze maatregel is €25.000 ingezet voor incidenteel budget voor losse aanvragen. Het overige bedrag is verdeeld in twee kalendersubsidies om kwetsbare inwoners te ondersteunen van ieder totaal €55.000 voor 2022 en 2023. Met de maatregel worden initiatieven (meerjarig of incidenteel) ondersteund.</p> <p>Voorbeelden hiervan zijn: het stimuleren van positieve gezondheid in de wijken, meer activiteiten door buurtwerk en het ondersteunen van evenementen zoals de WeerSamenWeek, de Haarens Dorpsquiz.</p> <p>Daarnaast is uit deze maatregel geld beschikbaar gesteld voor het ontwikkelen van digitale platformen om o.a. eenzaamheid tegen te gaan.</p>	Afgerond
11	Taalachterstanden	We willen extra inzetten op voor en vroegschoolse educatie (VVE), activiteiten richting ouders/ activiteiten taalakkoord en ondersteuning van participatietrajecten onderwijs.	€ 10.000,00	€ 10.000,00	€ 0,00	Het Taalhuis heeft met partners in het Taalnetwerk en met basisscholen in Oisterwijk plannen gemaakt. De beschikking is hiervoor in mei 2023 uitgegeven en uitbetaald. Hiermee is het volledige budget uitgegeven en de maatregel afgerond.	Afgerond
12	Reserveren voor sociaal domein	Om proactief te kunnen handelen op de risico's die we nog niet in beeld hebben en dus daar de inzet te plegen waar dat het hardste nodig is reserveren we een bedrag.	€ 70.000,00	€ 66.550,00	€ 3.450,00	Twee aanvragen zijn uit deze maatregel gedekt. Een hiervan is een aanvullende subsidieverstrekking voor Art in Oisterwijk 2022. Tijdens het programma zijn er extra activiteiten voor jeugdigen en kwetsbare ouderen (met dementie) georganiseerd. Daarnaast is een gedeelte van het budget besteed aan het opstellen van een toekomstplan voor en door de inwoners van Moergestel.	Afgerond

13	Gederfde inkomsten	Vanuit de rijksbijdrage zorgen we er voor dat alle gederfde inkomsten die we binnen de gemeente Oisterwijk hebben, zoals bijvoorbeeld minder parkeerinkomsten door corona, gedekt worden.	€ 292.000,00	€ 292.000,00	€ 0,00	Op toeristenbelasting heeft zich nagenoeg geen derving voorgedaan, ondanks dat dit wel voorzien was. Op 'parkeren' daarentegen heeft een grotere derving voorgedaan dan verwacht, waarmee het geld voor de maatregel alsnog volledig benut is. Dit komt door zowel een nadeel op parkeeropbrengsten zelf, als een nadeel op naheffingsaanslagen vanwege teruglopend bezoek aan Oisterwijk tijdens de lockdownperiodes en omdat de BOA's vooral gecontroleerd hebben op naleving van de coronamaatregelen in plaats van controle op geparkeerde voertuigen.	Afgerond
14	Invoering hybride werken	Thuiswerken blijft, maar wel in combinatie met werken op kantoor. Om deze combinatie succesvol te maken zijn er zowel op kantoor als thuis faciliteiten nodig.	€ 38.500,00	€ 38.500,00	€ 0,00	Hybride werken is in 2021 ingevoerd en de kosten hiervoor zijn gemaakt zoals begroot in dit plan. Vanaf 2022 is hybride werken onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering en zijn de kosten geen onderdeel meer van het coronaherstelplan.	Afgerond

*Totaal budget   Totaal
uitgegeven   Overgebleve
n budget*

Totalen

€1.226.877   €1.092.328   €134.549

Jaarrekening

Balans en toelichting.

BALANS - ACTIVA

ACTIVA (Bedragen x € 1)	31 december 2023	1 januari 2023
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa	644.145	609.327
- kosten onderzoek en ontwikkeling	282.673	227.772
- bijdragen aan activa in eigendom van derden	361.473	381.555
Materiële vaste activa	68.554.864	68.457.245
- Investeringen met een economisch nut	54.653.700	54.037.918
- Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5.120.384	5.251.057
- Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	8.780.780	9.168.270
Financiële vaste activa	3.817.735	2.483.291
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- Deelnemingen	329.161	53.384
Leningen aan:		
- Overige verbonden partijen	-	-
Overige langlopende leningen	3.488.573	2.429.907
Totaal vaste activa	73.016.743	71.549.862
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden	4.202.063	3.152.033
- Grond- en hulpstoffen	-	-
- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	4.202.063	2.762.033
- Gereed product en handelsgoederen	-	390.000
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	14.898.300	24.881.392
- Vorderingen op openbare lichamen	7.173.292	7.478.525
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.501.251	11.581.433
- Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	471.092	1.494.624
- Overige vorderingen	3.752.666	4.326.810
Liquide middelen	481.156	109.590
- Banksaldi	480.301	106.127
- Kassaldi	855	3.463
Overlopende activa	12.860.876	4.041.751
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	8.765.458	-
- Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	4.095.328	4.041.751
Totaal vlottende activa	32.442.395	32.184.766
TOTAAL ACTIVA	105.459.138	103.734.628

Bedrag waarvan het recht op verliescompensatie krachtens

BALANS - PASSIVA

PASSIVA (Bedragen x € 1)	31 december 2023	1 januari 2023
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	28.180.874	21.433.396
- Algemene reserve	4.486.200	8.464.135
- Bestemmingsreserves	12.882.333	13.902.561
- Gerealiseerde resultaat	10.812.341	-933.300
Voorzieningen	10.813.724	10.042.686
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	8.732.894	8.829.378
- Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden		12.620
- Onderhouds egalisatievoorzieningen	195.574	231.535
- Voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	1.885.257	969.153
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	48.795.210	54.970.526
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	48.795.210	54.969.131
- Waarborgsommen	-	1.395
Totaal vaste passiva	87.789.808	86.446.608
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	5.351.002	6.853.660
- Overige kasgeldleningen	-	-
- Banksaldi	129.756	670.641
- Overige schulden	5.221.245	6.183.019
Overlopende passiva	12.318.328	10.434.360
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	6.372.240	7.897.813
- De van De Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	3.619.573	2.178.445
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	2.326.515	358.102
Totaal vlottende passiva	17.669.330	17.288.020
TOTAAL PASSIVA	105.459.138	103.734.628

Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt

109.551

108.597

Toelichting op de balans

Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 1-2-2024 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld ingaande 1 januari 2023.

	Activeren	Waarderen
Vaste activa met economisch nut	Alle investeringen activeren.	Verkrijgingsprijs of de vervaardigingsprijs. Bijdragen van derden mogen geminderd worden; aanwending reserves niet.
Vaste activa met maatschappelijk nut	Alle investeringen activeren.	Verkrijgingsprijs of de vervaardigingsprijs. Bijdragen van derden mogen geminderd worden; aanwending reserves niet.
Immateriële activa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Activering kosten van onderzoek en ontwikkeling slechts onder bepaalde voorwaarden toegestaan 2. bijdragen aan activa in eigendom van derden 	Verkrijgingsprijs of de vervaardigingsprijs
Financiële vaste activa	Alle investeringen activeren.	Verkrijgingsprijs of de vervaardigingsprijs. Deze waarderingseis geldt ook voor deelnemingen. Als de marktwaarde deelnemingen lager is dan de marktprijs, dan afwaarderen.

Beleidsuitgangspunten voor Oisterwijk

- A. We blijven binnen de regels en randvoorwaarden van het BBV en de financiële verordening;
- B. Als regel worden geen ambtelijke uren geactiveerd. Als dat wel nodig of wenselijk is wordt dat beargumenteerd in het voorstel opgenomen;
- C. Bij investeringen is de basis dat wordt gewerkt met één afschrijvingstermijn over het volledige investeringsbedrag. De componentenmethode is gemotiveerd ook toegestaan.
- D. Toerekening van kapitaallasten vindt plaats met ingang van het jaar ná afsluiting van het krediet;

- E. Bij grondexploitatie wordt bouwrente bijgeschreven op de boekwaarde van de investering, met dien verstande dat dit gebeurt tot maximaal de marktwaarde;
- F. In geval van afschrijving wordt gewerkt met de lineaire methode. Afwijking van deze regel kan alleen door de gemeenteraad op basis van een beargumenteerd voorstel van het college;
- G. Eventuele boekwinsten bij verkoop van activa worden als incidentele baten in de jaarrekening verantwoord.
- H. Kosten van klein en groot onderhoud worden niet geactiveerd, omdat zij niet van invloed zijn op de gebruiksduur. Alleen groot onderhoud waarbij de levensduur van het actief wordt verlengd of tot een significante kwaliteitsverbetering leidt, mag worden geactiveerd.
- I. **Investerings van minder dan € 25.000,- worden niet geactiveerd.**

De hoofdlijnen van het huidige afschrijvingsbeleid zijn:

De juridische randvoorwaarden waarbinnen we beleid kunnen formuleren staan voornamelijk in art. 64 van het BBV. Daarin is onder meer opgenomen:

- Afschrijven dient onafhankelijk van het resultaat plaats te vinden. Afschrijving wordt met andere woorden gebaseerd op objectieve gegevens, met name levensduur van het actief en methode van afschrijving. Het is niet toegestaan om bijvoorbeeld positieve rekeningssaldi in te zetten voor versnelde afschrijving op activa met economisch nut.
- Alleen bij gegronde redenen mag tussentijds de grondslag voor het bepalen van kapitaallasten worden aangepast.
- Bij het bepalen van de kapitaallasten van een activum met een beperkte levensduur wordt uitgegaan van de verwachte toekomstige gebruiksduur.
- De afschrijvingstermijn bij immateriële activa bij kosten van onderzoek en ontwikkeling is maximaal 5 jaren en voor bijdragen aan activa in eigendom van derden is deze maximaal gelijk aan de afschrijvingsduur van de activa die door de betreffende derden wordt gehanteerd.

Als hulpmiddel bij het bepalen van de te verwachten levens- of gebruiksduur van een investering zijn op bijlage 1 bij deze nota voor een aantal veel voorkomende objecten normen opgenomen. Voor de goede orde; het gaat om algemene normen. Bepalend blijft het BBV, dus als een verwachte levensduur afwijkt van de norm volgens de bijlage dan geldt de werkelijk te verwachten levensduur!

Uit de 'Nota waardering en afschrijving 2021' komt de volgende tabel:

Afschrijvingstermijn	Jaren
Gronden, wegen, terreinen etc.	
Grond	Niet
Wegen, fiets- en voetpaden aanleg	40
Wegen, fiets- en voetpaden reconstructie	20
Aanleg sportvelden (natuurgras/kunstgras), sportterreinen en speelplaatsen	10-20
Reconstructie sportvelden (natuurgras/kunstgras), sportterreinen en speelplaatsen	10-15
Verlichting sportvelden en -terreinen	20-30
Aanleg/vervanging openbare verlichting	20
Parkeerterreinen	20
Verkeer remmende maatregelen	10

Afschrijvingstermijn	Jaren
Straatmeubilair	10
Gebouwen	
Nieuwbouw zoals schoolgebouwen, sportaccommodaties, kleedgebouwen etc., inclusief 1 ^e inrichting	Maximaal 40
Renovatie/verbouwing/aanpassing gebouwen, mits levensduurverlengend	15-25
Vervoermiddelen	
Bedrijfswagens, zoutstrooiers, aanhangwagens, electrocars etc.	max 7
Tractoren	7
Machines, apparaten en installaties	
Technische installaties	10-20
Automatisering - hardware	3
Verkeersregelinstallaties en knipperlichtinstallaties	15-20
Parkeerautomaten	8-10
Riolering	
Klimaatadaptatie – stedelijk waterbeheer	40 ann
Klimaatadaptatie - bergbezinkbassins	40 ann
Klimaatadaptatie – bergbezinkbassin tijdelijk	15 ann
Klimaatadaptatie – transportriolen regenwater	50 ann
Klimaatadaptatie – overige kleine maatregelen	25 ann
Transportriolen (vuilwater)	50 ann
Drukriolen en –gemalen nieuw	25 ann
Opvoergemalen	15 ann
Overige activa	
Inrichting gebouwen (meubilair etc.)	10-15

Grondexploitatie en Onderhanden werk

- Rente toegerekend aan de grondexploitatie is onderdeel van de waardering onderhanden werk
- Grondexploitatie wordt berekend op basis van de netto-contante waarde.
- De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen kostprijs (dan wel lagere marktwaarde), verminderd met de opbrengst uit verkopen.
- De kostprijs bestaat uit directe kosten (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) en eventueel de aan het werk toe te rekenen indirecte kosten en rente.
- Voor winstneming geldt de percentage of completion (POC) methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen.
- Voorzieningen voor de te verwachte tekorten in grondexploitaties worden gevormd indien nodig. Deze worden gepresenteerd als waarde correctie op de post 'bouwgrond in exploitatie (BIE)'. Deze is gebaseerd op NCW.

- Bij de jaarrekening worden de exploitatieopzetten geactualiseerd. De hierin opgenomen verkoopprijzen worden door het college vastgesteld. Aan de kostenkant van de grexen maken wij gebruik van de uitgebreide eigen kennis en kunde over lopende kosten, eventueel aangevuld met externe gespecialiseerde kennis.
- Ontvangen subsidies worden ten gunste van de grex gebracht.
- De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de actuele inzichten en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en **risico's**. Dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die jaarlijks worden herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.
- Het college hanteert de volgende algemene uitgangspunten ten aanzien van haar schattingen:
  - Voor de geraamde nog te maken kosten. Door de toegenomen bouwkosten zijn de kosten voor 2023 met 14% geïndexeerd, voor de jaren 2023 tot en met 2026 met 3,5% en voor de jaren vanaf 2027 met 2%.
  - Voor de nog geraamde te realiseren opbrengsten. De opbrengstindexering zijn op 2% gezet.
- Het gehanteerde rentepercentage is 0,55%.
- **De risico's zijn nader toegelicht** in de paragraaf Grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag.

Vorderingen en overige activa

- De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.
- De overige activa zijn eveneens gewaardeerd tegen de nominale waarde.
- Voor eventuele oninbare vorderingen (zowel lang als kortlopend) wordt een voorziening voor oninbaarheid getroffen

Reserves en voorzieningen

- Reserves en voorzieningen zijn gevormd op basis van door de gemeenteraad genomen besluiten.
- Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is het beleid ter zake nader uiteengezet.
- Voorziening grondexploitaties is gebaseerd op NCW
- Voor eventuele oninbare vorderingen (zowel lang als kortlopend) wordt een voorziening voor oninbaarheid getroffen

Schulden en overige passiva

- De schulden zijn opgenomen tegen de nominale waarde.
- De overige passiva zijn eveneens gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het rekeningsaldo

De baten en lasten worden opgenomen tegen nominale waarde en zoveel mogelijk toegerekend naar de periode waarop ze betrekking hebben. Verliezen worden verantwoord op het moment dat deze voorzienbaar zijn. Winsten worden eerst verantwoord na daadwerkelijke realisatie.

De rentelasten worden middels een nagecalculeerde renteomslag ten laste van de exploitatie gebracht. Als omslagpercentage is berekend 0,0%.

De rentelasten over de vaste activa zijn berekend over de boekwaarde per 1 januari.

Toevoeging van rente aan reserves en voorzieningen heeft niet plaatsgevonden.

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en **risico's die hun oorsprong vinden voor** het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen en vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeven van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

	Boekwaarde 01-01-2023	Investing	Des- investering	Afschrijving	Bijdrage derden	Duurz. waarde- vermin- dering	Boekwaarde 31-12-2023
Onderzoek en ontwikkeling	231.169	51.504	0	0	0	0	282.673
Bijdrage activa in eigendom van derden	381.555	0	0	20.082	0	0	361.473
Totaal	612.723	51.504	0	20.082	0	0	644.145

Per 1-1-2023 is de boekwaarde aangepast met 3.397,--. De kosten 2022 voor voorbereidingskosten Den Domp zijn overgeheveld van materiële vaste activa.

Investingen

De investeringen betreffen:

Onderzoek en ontwikkeling

- Voorbereidingskrediet Den Domp Haaren **€ 51.504**

Materiële vaste activa

	Boek waarde 01-01-2023	Investing	Des- investering	Afschrijving	Bijdrage derden	Duurz. waarde- vermin- dering	Boekwaarde 31-12-2023
Investingen met een economisch nut	54.034.521	3.112.083	0	2.180.687	312.218	0	54.653.699
Investingen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5.251.057	215.903	0	130.673	215.903	0	5.120.384
Investingen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	9.168.270	573.764	0	247.741	713.513	0	8.780.780
Totaal	68.453.848	3.901.750	0	2.559.102	1.241.634	0	68.554.863

Per 1-1-2023 is de boekwaarde aangepast met 3.397,--. De kosten 2022 voor voorbereidingskosten Den Domp zijn overgeheveld naar immateriële vaste activa.

Investerings met een economisch nut

	Boek waarde 01-01-2023	Investering	Des- investering	Afschrijving	Bijdrage derden	Duurz. waarde- vermin- dering	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	7.579.108	139.901	0	12.342	0	0	7.706.667
Gronden in erfpacht	1.005.699	0	0	0	0	0	1.005.699
Woonruimten	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijfs gebouwen	41.418.943	176.080	0	1.630.159	0	0	39.964.864
Grond, weg- en waterbouw kundige werken	1.022.925	994.683	0	91.305	118.338	0	1.807.965
Vervoermiddelen	234.089	127.724	0	102.066	0	0	259.747
Machines, apparaten en installaties	1.376.876	357.371	0	173.340	19.197	0	1.541.710
Overige materiele vaste activa	1.396.882	1.316.324	0	171.476	174.682	0	2.367.048
Totaal	54.034.522	3.112.083	0	2.180.687	312.218	0	54.653.700

Investerings

De investeringen betreffen:

Gronden en terreinen:

- Voetbalvelden Trinitas **€ 139.901**

Bedrijfsgebouwen:

- Bouwkundige aanpassingen Kikkenduut **€ 118.000**
- Bouwkundige aanpassingen kindcentrum Pannen-
Schoor **€ 58.080**

Grond, weg- en waterbouwkundige werken:

- Sportpark Stokeind Moergestel **€ 991.783**
- Flexwonen locatie Gildepad Haaren **€ 2.900**

Vervoermiddelen:

- Vervanging tractor Claas **€ 76.910**
- Lamborghini tractor sport **€ 50.814**

Machines, apparaten en installaties:

- Zonnepanelen diverse gemeentelijke gebouwen **€ 181.790**
- Monitoringsysteem zonnepanelen **€ 6.419**
- HOCO verlichting MIP **€ 159.422**
- Tweede weegbrug milieustraat **€ 9.740**

Overige materiele vaste activa:

- Vervanging meubilair vergaderkamers **€ 10.190**
- Vervanging meubilair gemeentekantoor **€ 62.976**
- HOCO Watervelden **€ 1.235.464**
- Akoestiek gymzaken **€ 3.025**
- Inrichting en inventaris raadszaal **€ 4.669**

Bijdragen van derden

De bijdragen van derden betreffen:

Grond, weg en waterbouwkundige werken:

- Sportpark Stokeind Moergestel, teruggave
SPUK-uitkering sport € 118.338

Grond, weg en waterbouwkundige werken:

- HOCO verlichting, teruggave
SPUK-uitkering sport € 19.197

Overige materiele vaste activa

- HOCO watervelden, teruggave
SPUK-uitkering sport € 174.682

Investerings met een economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven

	Boekwaarde 01-01-2023	Investering	Des- investering	Afschrijving	Bijdrage derden	Duurz. waarde- vermin- dering	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	290.339	-	-	-	-	-	290.339
Bedrijfs gebouwen	615.763	-	-	23.683	-	-	592.079
Grond, weg- en waterbouw kundige werken	4.344.955	215.903	-	106.990	215.903	0	4.237.965
Totaal	5.251.057	215.903	0	130.673	215.903	0	5.120.384

Investerings

De investeringen betreffen:

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken:

- Riolering Bosweg vervanging 2020 € 6.190
- Balbian Versterlaan (Verv. 2019) € 15.000
- Balbian Versterlaan (klimaatadaptatie 2019) € 17
- Riolering Burg. Canterslaan € 9.544
- Rioolvervanging 2021 € 111.510
- Rioolvervanging 2022 € 2.097
- Rioolvervanging Telstarlaan € 16.127
- Rioolvervanging Baerdijk € 33.142
- Rioolvervanging 2023 Reedijk Heijerbaan € 22.275

Investerings met een maatschappelijk nut

	Boekwaarde 01-01-2023	Investering	Des- investering	Afschrijving	Bijdrage derden	Duurz. waarde- vermin- dering	Boekwaarde 31-12-2023
Grond, weg- en waterbouw kundige werken	9.039.824	573.764	0	239.654	713.513	0	8.660.421
Machines, apparaten en installaties	128.446	0	0	8.087	0	0	120.359
Totaal	9.168.270	573.764	0	247.741	713.513	0	8.780.780

Investerings

De investeringen betreffen:

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken:

- Aanleg sportboulevard Den Donk **€ 95.679**
- Fietspad Haghorst deel 2 (Broekzijde-Vinkenb.) **€ 108.159**
- Verkeersplan Moergestel 2023 **€ 11.504**
- Inv.plan Wegen 2022 Marijkestraat **€ 20.558**
- Inv.plan Wegen 2022 Waterhoef/Rijpperda **€ 189.547**
- Inv.plan Wegen 2022 Stationsstraat **€ 36.644**
- Inv.plan Wegen 2022 Kantstraat **€ 18.450**
- Vervanging groen **€ 93.223**

Bijdragen van derden

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken:

- Subsidie fietspad Haghorst deel 2 **€ 137.112**
- Subsidie aanp.Spoorwegovergang Blokshekken **€ 576.401**

Er zijn geen investeringen maatschappelijk nut aanwezig van vóór 2017.

Financiële vaste activa

	Boekwaarde 01-01-2023	Vermeerderingen	Aflossing	Boekwaarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	53.384	275.777	0	329.161
Overige langlopende leningen	2.429.907	1.369.846	311.179	3.488.573
Totaal	2.483.291	1.645.623	311.179	3.817.734

Vermeerderingen

De vermeerderingen betreffen:

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen:

- Publiek ontwikkelbedrijf REKS BV € 275.777

Overige langlopende leningen:

- Verstrekte leningen bij stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn). € 1.369.846

Aflossingen

De aflossingen betreffen:

Overige langlopende leningen:

- Duurzaamheids- en startersleningen (SVn). € 265.737
- Startersleningen Haaren € 32.401
- Duurzaamheidsleningen Haaren € 13.041

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

Gereed product en handelsgoederen

	31-12-2023	01-01-2023
Bienekebolders	0	390.000
Totaal	0	390.000

Bienekebolders is verkocht aan een projectontwikkelaar in 2023.

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie (BIE)

	Boekwaarde 01-01-2023	Uitgaven	Inkomsten	Winst (+) / Verlies (-)	Boekwaarde 31-12-2023
Onderhanden werk projecten grondexploitatie	12.289.221	1.298.480	-149.347	194.364	13.632.719
Voorziening grondbedrijf	-9.527.188	0	0	96.533	-9.430.655
Totaal	2.762.033	1.298.480	-149.347	290.897	4.202.063

Uitgaven

De uitgaven zijn investeringen voor bouwgronden in exploitatie (BIE), zijnde KVL-terrein, KVL Studiegebied, Pannenschuur, De Leye, Bedrijfsweg, Hopveld en Beekdal.

Inkomsten

De inkomsten betreffen de verkoopopbrengsten van de bouwgronden in exploitatie (BIE). In 2023 zijn er gronden verkocht in Beekdal voor een bedrag van € 142.000.

Winst (+) of verlies (-)

In 2023 is er tussentijds winst genomen van € 194.364 voor Pannenschuur.

Het verloop van de boekwaarde in 2023:

	Boekwaarde 1-1-2023	Uitgaven	Inkomsten	Winst	Boekwaarde 31-12-2023
KVL terrein	8.043.787	517.057			8.560.844
KVL studiegebied	2.726.261	33.093			2.759.354
De Leye	628.994	55.871			684.865
Pannenschuur Buiten	-	398.707		194.364	154.888
Bedrijfsweg	325.439	2.831			328.270
Beekdal	-	261.549	149.347		-
Hopveld	1.195.418	29.372			1.224.790
Onderhanden werk	12.289.221	1.298.480	149.347	194.364	13.632.718

Algemene verliesvoorziening grondbedrijf

De voorziening van € 9,6 mln. bestaat uit:

	Voorziening
Beekdal 2.0	-94
't Hopveld	-669
KVL Terrein	-6.462
KVL Studiegebied	-2.206
Totaal	9.431

Het betreft de verliesvoorziening die nodig is om de verwachte verliezen bij afsluiting van de grondexploitaties op te kunnen vangen.

Resultaten op NCW

Getallen x 1.000 en afgerond

Grondexploitatie	Boekwaarde 31-12-2023	Einde looptijd	Te maken kosten tot einde looptijd	Te realiseren opbrengsten tot einde looptijd	Netto contante waarde bij einde looptijd
Beekdal 2.0	80	31-12-2025	178	0	-94
't Hopveld	-1.225	31-12-2025	339	867	-669
De Leye	-685	31-12-2028	3.734	4.519	89
KVL Terrein	-8.561	31-12-2025	1.545	3.382	-6.462
Pannenschuur	-155	31-12-2026	156	937	587
Bedrijfsweg	-328	31-12-2029	4.634	7.243	2.023
KVL Studiegebied	-2.759	31-12-2025	30	494	-2.206
Totalen	-13.633		10.616	17.442	-6.732

Nog te realiseren kosten over de looptijd

Getallen x 1.000 en afgerond

Grondexploitatie	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Kostenstijging	Rente	Totaal
Beekdal 2.0	148	26					4	0	178
't Hopveld	282	37					7	13	339
De Leye	282	446	146	1.140	1.352		370	-2	3.734
KVL Terrein	746	655					48	96	1.545
Pannenschuur Buiten	61	57	33				7	-2	156
Bedrijfsweg	346	921	1.687	1.068	161	48	365	38	4.634
KVL Studiegebied	0						0	30	30
Totalen	1.865	2.142	1.866	2.208	1.513	48	801	173	10.616

Aannames kostenstijging:

- De 2024 tot en met 2026 3,5% kostenindexatie en voor de jaren vanaf 2027 2%.
- Het gehanteerde rentepercentage is 0,55%.

Nog te realiseren opbrengsten over de looptijd

Getallen x 1.000 en afgerond

Grondexploitatie	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Opbr. Stijging	Totaal
Beekdal 2.0	0						0	0
t Hopveld	425	425					17	867
De Leye			3.209	1.070			240	4.519
KVL Terrein	559	2.735					88	3.382
Pannenschuur		405	495				37	937
Bedrijfsweg			336	2.013	3.355	1.007	532	7.243
KVL Studiegebied	82	399					13	494
Totalen	1.066	3.964	4.040	3.083	3.355	1.007	927	17.442

Aannames opbrengststijging:

- De opbrengstindexering zijn op 2% gezet.
- Het gehanteerde rentepercentage is 0,55%.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De post uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar wordt onderscheiden in

	Stand 31-12-2023	voorziening oninbaarheid	Boekwaarde 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	7.173.292		7.173.292
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan één jaar	3.501.251		3.501.251
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	471.092		471.092
Overige uitzettingen	4.332.461	579.795	3.752.666
Totaal	15.478.096	579.795	14.898.301

Vorderingen op openbare lichamen

	31-12-2023
Doorbelaste kosten in GHO verband	747.761
Declaratie BTW-compensatiefonds 2023	5.384.091
Overige verrekenbare btw	469.034
Overige debiteuren openb. lichamen	572.406
Totaal	7.173.292

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De schatkist heeft een rekening-courantsaldo van € 3.501.251.

Schatkistbankieren – Wet Hof

In verband met schatbankieren dienen de gemiddelde banksaldi per kwartaal te worden vermeld in de jaarrekening. De gemiddelde banksaldi in 2023 zijn:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	1765,66			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	66	103	164	171
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.699	1.663	1.602	1.595
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

De vrijstelling is 2% van € 88.283.000 (begrotingstotaal) = € 1.766.000

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	5.962	9.331	15.084	15.721
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	66	103	164	171

Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen

31-12-2023	
Rekening courantverhouding met niet-financiële instellingen	471.092

Dit betreft de rekeningcourantverhouding met SVN om starters- en duurzaamheidsleningen aan te gaan.

Overige uitzettingen

31-12-2023	
Debiteuren sociale zaken	697.139
Voorziening debiteuren sociale zaken	-150.279
Debiteuren gemeentelijke heffingen	1.563.216
Voorziening debiteuren gemeentelijke heffingen	-324.201
Debiteuren overig	2.062.203
Voorziening dubieuze debiteuren	-105.315
Overig	9.903
	3.752.666

Liquide middelen

	31-12-2023
Banksaldi	480.301
Kassaldi burgerzaken	855
Totaal	481.156

Overlopende activa

Voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

	01-01-2023	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	31-12-2023
Het Rijk				
Ministerie van Justitie en Veiligheid Opvang Oekraïners	2.131.511	8.628.346	2.131.511	8.628.346
Overige Nederlandse overheidslichamen				
Provincie N.Br. Subsidie fietspad Haghorst deel 2	0	137.112	0	137.112
Totaal	0	8.765.458	0	8.765.458

Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

	31-12-2023
Nog te ontvangen bedragen	
HVB afrekening jeugdzorg	1.762.326
Ledigingen 2023 afvalcontainer	908.959
Onroerende zaakbelastingen 2023	310.121
Overig	470.192
	3.451.508
Vooruitbetaalde bedragen	
Vooruitbetaalde kosten opvang Oekraïners	248.820
Vooruitbetaalde saneringskosten	395.000
	643.820
Totaal	4.095.328

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

	Boekwaarde 01-01-2023	Resultaat bestemming vorig jaar	Toevoeging	Onttrekking	Onttr. ter dekking afschr.	Boekwaarde 31-12-2023
Algemene reserve						
Algemene reserve	8.225.994	-933.300	814.125	-4.596.657	0	3.510.162
Algemene bedrijfsreserve grondbedrijf	238.140		737.897	0	0	976.037
	8.464.134	-933.300	1.552.022	-4.596.657	0	4.486.200
Bestemmingsreserves						
Reserve investeringen met maatschappelijk nut						
Reserve spaarverlof	44.125	0	0	-44.125	0	0
Reserve voormalige voetbalkantines	1.255.000	0	0	0	0	1.255.000
Reserve onderhoud wegen	770.000	0	0	-770.000	0	0
Reserve brede school en sporthal Haaren	1.237.279	0	0	0	0	1.237.279
Reserve erfpacht brede school Haaren	247.994	0	0	0	0	247.994
Reserve Aanpak wachtlijsten	582.000	0	0	-120.000	0	462.000
Reserve versnelling woningbouw	1.000.000	0	0	0	0	1.000.000
Reserve aanpak crises	1.000.000	0	0	-24.000	0	976.000
	13.902.561	0	0	-958.125	-62.103	12.882.333
Totaal	22.366.695	-933.300	1.552.022	-5.554.782	-62.103	17.368.533

Algemene reserve

De reserve vormt een algemene buffer en is onderdeel van het weerstandsvermogen.

De mutaties (conform begroting) bestaan uit:

Resultaatbestemming vorig jaar	Begroting	Realisatie
Onttrekking resultaat 2022 Raadsbesluit 1008421 28-9-2023	0	-933.300
Totaal	0	-933.300

Toevoegingen	Begroting	Realisatie
Toevoeging res. Spaarverlof Raadsbesluit 1008421 28-9-2023	44.125	44.125
Toevoeging res. Onderhoud wegen Raadsbesluit 1008421 28-9-2023	770.000	770.000

Totaal		814.125	814.125
---------------	--	---------	---------

Onttrekkingen		Begroting	Realisatie
Invoering wettelijke taken	PPN 2022/Begroting 2022	-75.000	-75.000
Doorontwikkeling website en internet	PPN2022/Begroting 2022	-20.000	-20.000
Onderhoud den Boogerd	PPN 2022/Begroting 2022	-8.000	-8.000
Aanpassing onderhoud gebouwen	PPN 2022/Begroting 2022	-88.000	-88.000
Doorontwikkeling visie recreatieparken	PPN 2022/Begroting 2022	-80.000	-80.000
Realisatie tijdelijk wonen	PPN 2022/Begroting 2022	-100.000	-100.000
Amendement A2 Visie dienstverlening	Begroting 2022; Amendement	-40.000	-40.000
bestemmingsreserve aanpak crises	2e berap 2023 nr 1011956 26-10-23	-4.923	-4.923
Onttrekking tbv alg.res. Grondbedrijf	Raadsbesluit 1008421 28-9-2023	-447.000	-447.000
Budgetoverhevelingen 2022	Raadsbesluit 22-165 15-12-2022	-1.759.581	-1.759.581
Budgetoverhevelingen 2022	Raadsbesluit 1008421 28-9-2023	-1.393.653	-1.393.653
Tijdelijke huisvesting Kikkenduut	Raadsbesluit 1008537 28-9-2023	-162.000	-162.000
Sloop huisvesting 2 College	Raadsbesluit 1008537 28-9-2023	-300.000	-300.000
Aanp. jeugdaccommodatie Lavendel	Raadsbesluit 1000526 13-4-2023	-118.500	-118.500
Totaal		-4.596.657	-4.596.657

Algemene bedrijfsreserve Grondbedrijf

Deze reserve is gerelateerd aan het Grondbedrijf en is onderdeel van het weerstandsvermogen. De mutaties bestaan uit:

Toevoegingen		Begroting	Realisatie
Toevoeging algemene reserve	Raadsbesluit 1008421 28-9-2023	447.000	447.000
Toevoeging algemene reserve	Verlaging verliesvoorziening		96.533
Toevoeging algemene reserve	winstnemingen	68.287	194.364
Totaal		515.287	737.897

Onttrekkingen		Begroting	Realisatie
Mutatie verliesvoorzieningen/winst		0	0
Totaal		0	0

Reserve voor kapitaallasten investeringen in maatschappelijk nut

Deze reserve is in 2017 gevormd om de kapitaallasten van investeringen in maatschappelijk nut te dekken. De raad heeft besloten om de kapitaallasten (rente- en afschrijvingskosten) van een aantal investeringen ten laste te laten komen van deze reserve. De investeringen die hieronder vallen zijn onder andere de aanleg sportboulevard, de spoorwegovergang Blokshekken en het fietspad Haghorst. In 2021 is de gevormde bestemmingsreserve Roonsestraat uit Haaren hieraan toegevoegd.

De mutaties bestaan uit:

Onttrekkingen		Begroting	Realisatie
Kapitaallasten Fietspad Haghorst deel 1			-12.568
Kapitaallasten parkeerterrein Seuverick			-2.802
Kapitaallasten Blokshekken			-21.875
Kapitaallasten Roonsestraat			-24.858

Totaal		-295.757	-62.103
--------	--	----------	---------

Reserve spaarverlof

Conform het raadsbesluit bij de jaarrekening 2017 is een bestemmingsreserve Spaarverlof gevormd. Deze bestemmingsreserve kan in 2023 vrijvallen, omdat hiervoor in de plaats een voorziening spaarverlof in de jaarrekening 2022 is opgenomen.

Onttrekkingen		Begroting	Realisatie
Vrijval ten gunste van alg.reserve	Raadsbesluit 1008421 28-9-2023	-44.125	-44.125
Totaal		-44.125	-44.125

Reserve voormalige voetbalkantines

Conform het raadsbesluit bij de jaarrekening 2019 is een bestemmingsreserve gevormd voor drie voormalige voetbalkantines van € 1.800.000.

In 2021 is een bedrag van € 545.000 conform raadsbesluit vrijgevallen.

Reserve onderhoud wegen

Bij het raadsbesluit tot vaststelling van de jaarrekening 2020 is besloten tot de vorming van een reserve voor onderhoud wegen van € 770.000. In 2022 is een voorziening achterstallig onderhoud wegen gevormd.

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2022 is daarom besloten om dit bedrag vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve.

Onttrekkingen		Begroting	Realisatie
Vrijval ten gunste van alg.reserve	Raadsbesluit 1008421 28-9-2023	-770.000	-770.000
Totaal		-770.000	-770.000

Reserve brede school en sporthal Haaren

In Haaren is deze reserve gevormd om een deel van de kosten van de bouw van de sporthal en brede school te dekken.

In 2023 heeft er geen onttrekking plaatsgevonden. Vanaf 2024 zijn er structureel onttrekkingen geraamd.

Reserve erfpacht brede school Haaren

In Haaren is deze reserve gevormd om de rentelasten te dekking voor de in erfpacht uitgegeven ondergrond van de school.

In 2023 heeft er geen onttrekking plaatsgevonden. Vanaf 2024 zijn er structureel onttrekkingen geraamd.

Reserve Jeugdproblematiek/aanpak wachtlijsten

Vanuit de algemene uitkering zijn incidentele middelen ontvangen, die bij de Berap 2021 zijn geormerkt voor het project "aanpak wachtlijsten en verdringing".

Het doel is om te zorgen dat de regio Hart van Brabant in 2030 wachtlijstvrij is. De middelen worden daarom de komende jaren gefaseerd ingezet. In de Berap 2022 is besloten hiervoor een bestemmingsreserve te vormen.

In 2023 heeft er een onttrekking plaatsgevonden van € 120.000 voor de aanpak van wachtlijsten.

Onttrekkingen		Begroting	Realisatie
Aanpak wachttijden	2e berap 2023 nr 1011956 26-10-2023	-120.000	-120.000
Totaal		-120.000	-120.000

Reserve versnelling woningbouw

Op 16 juni 2021 heeft de raad een motie aangenomen over het versnellen van de woningbouw.

Er is een Programmaplan Versnellingsteam "Versneld bouwen in Oisterwijk" opgesteld. Bij de

Berap 2022 is hiervoor een bestemmingsreserve ingesteld.

Er zijn geen onttrekkingen geweest in 2023.

Reserve Plan aanpak crises

Bij de berap 2022 is een bestemmingsreserve voor aanpak crises ingesteld.

Er spelen verschillende ontwikkelingen in de wereld en in Nederland. Ook inwoners in Oisterwijk ervaren hiervan de gevolgen. Er is een reserve gevormd om de gevolgen van deze crises te verzachten voor de inwoners.

In 2023 heeft een onttrekking plaatsgevonden van € 24.000 voor stichting Leergeld.

Onttrekkingen		Begroting	Realisatie
Stichting leergeld; subsidie 2023	Collegebesluit 1012485 24-10-2023	-24.000	-24.000
Totaal		-24.000	-24.000

Voorzieningen

	Boekwaarde 01-01-2023	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Boekwaarde 31-12-2023
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Voorziening pensioenen voormalige wethouders (APPA)	4.377.784	161.455	-270.170	0	4.269.069
Voorziening wachtgeld wethouders Haaren	79.015	0	-61.353	-17.662	0
Voorziening achterstallig onderhoud wegen	3.626.600	0	-23.053	0	3.603.547
Voorziening personeel algemeen	129.600	0	-46.669	0	82.931
Voorziening spaarverlof	616.380	112.679	-17.735	0	711.324
Voorziening Regeling vervroegd uittreden	0	66.023	0	0	66.023
	8.829.379	340.157	-418.980	-17.662	8.732.894
Voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven					
Voorziening beheerplan riolering	969.152	1.132.008	-215.903	0	1.885.257
	969.152	1.132.008	215.903	0	1.885.257
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden					
Voorziening egalisatie tarieven riolering	0	0	0	0	0
Voorziening subsidie Stimuleringsregeling goedkope koopwoningen provincie	12.620	0	0	-12.620	0
	12.620	0	0	-12.620	0

Voorziening ter egalisatie van kosten					
Voorziening sportaccommodatie Den Donk	231.536	126.692	-162.654	0	195.574
	231.536	126.692	-162.654	0	195.574
Totaal	10.042.687	1.598.857	-797.537	-30.282	10.813.725

Voorziening pensioenen voormalige wethouders (APPA)

De voorziening is ondergebracht bij twee pensioenverzekeraars, RAET en PROambt. Voor de oud wethouders, die een uitkering ontvangen uit de Appa voorziening, worden elk jaar nieuwe berekeningen voor de zogenaamde doelvermogens gemaakt.

In 2023 is voor een **bedrag van € 270.170 aangewend voor uitkeringen en een bedrag van € 161.455 gestort op basis van de nieuwe berekeningen.**

Voorziening wachtgeld wethouders Haaren

In verband met de opsplitsing van Haaren is er een voorziening getroffen voor wachtgelduitkeringen voor de voormalige wethouders. 2023 is het laatste jaar. Er is een bedrag **van € 17.662 vrijgevallen.**

Voorziening achterstallig onderhoud wegen

In 2022 heeft voor het eerst een uitgebreide (beeld)inventarisatie plaatsgevonden van alle wegen in de **gemeente Oisterwijk. Hier bleek dat er achterstallig onderhoud aan wegen is voor € 3,7 mln.** Hiervoor moet volgens de regelgeving een voorziening worden gevormd.

Voorziening personeel algemeen

In 2019 is een nieuwe voorziening personeel gevormd voor te betalen uitkeringen bij ontslag. De verplichtingen lopen tot en met 2025.

Voorziening spaarverlof

Voor het spaarverlof, zoals dit vanaf 2022 van toepassing is, moet voor de verplichting een voorziening worden opgenomen, omdat hier sprake is van een spaarsaldo dat in de tijd, naar verwachting, niet van gelijke omvang zal zijn wat betreft toevoegingen en opnamen van spaarverlof.

In de opbouwjaren zal naar verwachting vooral sprake zijn van toevoegingen en groei van de omvang van het spaarsaldo.

In 2023 er € 112.679 toegevoegd en € 17.735 uitgekeerd.

Voorziening Regeling Vervroegd Uittreden

In 2023 is de voorziening Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) gevormd. De gemeente vormt een voorziening voor de financiële verplichting die de gemeente tegenover de ex-werknemer en de fiscus heeft op basis van de regeling.

Voorziening beheerplan riolering

Deze voorziening staat in directe relatie met het Gemeentelijk Riolering Plan (GRP). In 2023 wordt een nieuwe versie opgesteld, met de naam Programma Water en Riool (PWR). De voorziening is bestemd voor de vervanging van de riolering. Het betreft dus een vervangingsvoorziening cfm. art 44.1.d. Het is geen onderhoudsvoorziening.

De toevoeging in 2023 aan deze voorziening is € 1.132.008. De toevoeging aan de voorziening wordt gebruikt om de boekwaarden van toekomstige investeringen in riolering te verlagen. Dit was in 2023 € 215.903.

Voorziening egalisatie tarieven riolering

Volgens het Programma Water en Riool (PWR), vastgesteld in 2023 wordt er een voorziening ingesteld voor de egalisatie van de tarieven. In 2023 is de kostendekkenheid geen 100% waardoor er geen storting heeft plaatsgevonden.

Voorziening subsidie Stimuleringsregeling goedkope koopwoningen provincie

De provincie heeft een subsidieregeling 'goedkope koopwoningen 2007-2011' gekend. Deze regeling is niet meer van toepassing en in 2023 is het **restantbedrag van € 12.620** vrijgevallen.

Voorziening sportaccommodatie Den Donk

Conform het raadsbesluit 18/11 is een voorziening ingesteld voor het jaarlijks onderhoud van sportaccommodatie Den Donk. Er wordt jaarlijks een bedrag gestort op basis van de meerjarenonderhoudsplannen en de onderhoudsfacturen worden onttrokken.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

	31-12-2023
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	48.795.210
Totaal	48.795.210

De **totale rentelasten in 2023 van alle leningen bedraagt € 535.265.**

Een overzicht van de langlopende leningen is te vinden in de paragraaf Financiering.

VLOTTENDE PASSIVA

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

Banksaldi

	31-12-2023
Banksaldi	129.756
Totaal	129.756

Overige kortlopende schulden

	31-12-2023
Crediteuren	5.221.245
Totaal	5.221.245

Het crediteurensaldo bestaat voornamelijk uit facturen die ontvangen zijn voor het einde van het jaar en begin 2024 betaalbaar zijn gesteld.

Overlopende passiva

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

	31-12-2023
Te betalen transitorisch rente	215.165
Te betalen afdracht loonheffing en premies	1.071.595
Te betalen pensioenpremies	216.873
Te betalen uitkeringen sociale zaken	635.814
TOZO	133.443
PIP-consulenten	111.166
Leerlingenvervoer december 2023	90.000
Terugbetaling gemeentefondsuitkering 2022	527.075
Ruimte voor Ruimte	2.500.000
OMWB eindafrekening	57.950
Terugbetaalverplichting soza Haaren	81.993
Tilburg WMO begeleiding	112.742
Onderhoud 2023 Den Donk	84.742
Overig	533.682
Totaal	6.372.240

Voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van Europese overheidslichamen, het Rijk en overige Nederlandse overheidslichamen

	01-01-2023	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	31-12-2023
Het Rijk				
SISA Spuk 2021/2022 onderwijsvertragingen	298.092	146.998	422.087	23.003
SISA Spuk Energiearmoede	505.946	203.410	158.874	550.482
SISA Spuk Overlast asielzoekers 2022-2023	50.000	25.000	-	75.000
SISA Spuk Overlast asielzoekers 2023-2024	-	30.000	-	30.000
SISA Stimulering verkeersveiligheid	162.314	-	39.496	122.818
SISA Spuk inburgering	204.000	240.514	244.649	199.865
SISA Spuk onderwijsroute inburgering	18.387	70.607	52.047	36.947
SISA Spuk gedupeerde toeslagenproblematiek	-	4.537	-	4.537
SISA Spuk LAI23	-	755.804	-	755.804
SISA Spuk tijd onderwijshuisv. ontheemden	34.806	90.000	-	124.806
SISA Spuk voorschool ontheemde peuters	-	45.000	-	45.000
SISA Spuk CDOKE	-	585.928	105.620	480.308
SISA Spuk Leefstijlakoord 2023	-	20.000	9.005	10.995
SISA Spuk MEOZ	-	192.104	184.643	7.461
SISA Spuk IZA 2023	-	147.691	141.041	6.650
SISA Spuk GALA 2023	-	500.493	400.860	99.633
SISA Spuk sport 2023	-	516.352	386.039	130.314
SISA Spuk Preventie	-	10.000	-	10.000
SISA Spuk kwijtschelden gem. belastingen	-	1.050	-	1.050
SiSA Blokshekken	-	576.400	576.400	-
Overige Nederlandse overheidslichamen				
subsidie 2023 flex wonen regio Hart v Brabant	-	148.500	148.500	-
RVO; SUVIS 2021 2college	393.900	-	-	393.900
RVO; Rijksbijdrage 2022 flex wonen	511.000	-	-	511.000
Totaal	2.178.445	4.310.338	2.869.261	3.619.573

Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate volgende begrotingsjaren komen

	31-12-2023
COA OHBA-gelden	1.996.568
Subsidie DUMAVA mbt zonnepanelen	310.379
Overig	19.568
Totaal	2.326.515

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Lopende claims

De uitkomst van de claims is bij het samenstellen van deze jaarrekening niet in te schatten. Er zijn enkele kleinere claims, voor o.a. schade door afgebroken takken e.a., die vallen onder onze verzekering.

Garantie- en borgstellingen

Naam	Aard	Oorspronkelijk bedrag	Percentage leningsbedrag borgstelling	1 januari 2023	31 december 2023
Tiliander	Borg	€ 1.295	100%	€ 290	€ 263
Hoco Oisterwijk	Borg	€ 250	50%	€ 150	€ 125
Trinitas	Garantie	€ 400	100%	€ 387	€ 373
WSW	Garantie	€ -		€ 106.945	€ 108.320
Gemeentegarantie woningen	Garantie	€ -		€ 812	€ 443
Totaal		1.945		108.597	109.551

Tiliander

De gemeente Oisterwijk staat borg voor de aflossing van leningen die de Tiliander is aangegaan.

Hoco Oisterwijk

De gemeente Oisterwijk staat borg voor de aflossing van een lening voor de aanleg van een kunstgrasveld. Het betreft een lening voor de duur van 10 jaar.

Trinitas

Op 4 oktober 2018 heeft de gemeenteraad besloten een geldlening te garanderen voor de voetbalfusie.

WSW

Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) staat garant voor leningen die zijn verstrekt voor sociale woningbouw aan Woonstichting Leystromen (voormalig Stroomland). De gemeente Oisterwijk staat als achtervang garant voor de WSW.

De WSW staat eind 2023 voor € 108 miljoen garant voor de verstrekte leningen aan diverse woningbouwstichtingen.

Gemeentegarantie woningen

De gemeente Oisterwijk staat borg voor een aantal geldleningen op grond van de regeling deelneming van het Rijk in de garanties van de gemeente voor eigen woningen.

Eigen bijdrage op grond van de WMO

Een aanvrager van een hulpmiddel of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en de volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de WMO geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Bij de WMO is de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid en valt derhalve niet onder de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole door de accountant van de gemeente.

Langlopende verplichtingen

Voor onze ondersteuning op het gebied van automatisering, nemen wij diensten af bij Equalit, een samenwerkingsverband van 11 gemeenten. De kostenstructuur is opgebouwd uit een vast bedrag naar omvang van de organisatie (account, licenties en verbindingen) en een variabel bedrag naar afname (hardware en overige keuzediensten). De jaarlijkse kosten bedragen € 2.500.000,-.

Er is een nieuwe overeenkomst afgesloten door Equalit met Canon Nederland voor de printers. De overeenkomst heeft een looptijd van 5 jaar, tot en met 2026.

Daarnaast nemen we buiten deze overeenkomst, ook via Equalit, een kleuren plotter af sinds 2020. De overeenkomst heeft een looptijd van 10 jaar, tot en met 2030.

Per jaar zijn de huurkosten voor de printers en de plotter € 14.923. De jaarlijkse servicekosten voor de printers en de plotter bedragen € 17.488.

Leaseverplichting

Een deel van de activa is aangeschaft met een leasecontract.

Naam	Termijnbedrag	Afloopdatum
Riemersma Leasing B.V.	476,68	31-12-2027

Inkoopverplichtingen

De gemeente heeft zich gecommitteerd aan diverse meerjarige inkoopverplichtingen. Voor de uit deze inkoopverplichtingen voortvloeiende lasten zijn in de begroting toereikende budgetten opgenomen.

Een indicatie van het jaarbedrag aan verplichtingen uit lopende contracten na een Europese aanbesteding:

Omschrijving	Indicatie jaarbedrag	Afloopdatum	Verleningsoptie	Toelichting
Gas	€ 240.000	31-12-2023	N.v.t.	
Accountantsdiensten	€ 69.500	31-12-2026	1x 2 jaar verlengen	

Overzicht van baten en lasten ●

Overzicht van baten en lasten

	Begroting voor wijziging 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Saldo
<i>(bedragen x € 1.000)</i>				
1 Dienstverlenend	-33.635	-37.909	-36.828	1.081
2 Aantrekkelijk, duurzaam, gezond en veilig	-23.355	-23.062	-21.072	1.990
3 Samen redzaam	-30.542	-40.208	-39.538	670
Totaal lasten	-87.532	-101.179	-97.439	3.740
1 Dienstverlenend	67.679	72.679	76.918	4.239
2 Aantrekkelijk, duurzaam, gezond en veilig	14.760	11.238	11.399	160
3 Samen redzaam	5.844	15.204	15.870	666
Totaal baten	88.283	99.121	104.186	5.065
Saldo van baten en lasten	751	-2.058	6.747	8.805
Onttrekkingen reserves programma 1	231	4.389	4.389	0
Onttrekkingen reserves programma 2	476	3.457	3.223	-234
Onttrekkingen reserves Grondbedrijf	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves programma 3	0	1.158	1.158	0
Onttrekkingen reserves	707	9.004	8.770	-234
Stortingen reserves programma 1	0	-3.197	-3.197	0
Stortingen reserves programma 2	0	-770	-770	0
Stortingen reserves grondbedrijf	-579	-515	-738	-223
Stortingen reserves programma 3	0	0	0	0
Stortingen reserves	-579	-4.483	-4.705	-223
Mutatie reserves	128	4.521	4.065	-456
Resultaat	879	2.463	10.812	8.349

Toelichting

Voor een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarstukken wordt verwezen naar het jaarverslag. In het jaarverslag is per programma een overzicht opgenomen met de belangrijkste verschillen.

Resultaat na overhevelingsverzoeken

	Begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking
<i>(bedragen x € 1.000)</i>			
Gerealiseerd resultaat	2.463	10.812	8.349
Overhevelingsverzoeken vastgesteld december 2023		-1.304	-1.304
Overhevelingsverzoeken maart 2024		-1.564	-1.564
Resultaat na overhevelingsverzoeken	2.463	7.944	5.481

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Saldo
Gemeentefonds	55.415	58.521	3.106
Belastingen	11.353	11.088	-265
Totaal algemene dekkingsmiddelen	66.768	69.609	2.841

Post onvoorzien

Begroot is 50.000. De uitgaven ten laste van de post Onvoorzien zijn geweest:

Bijdrage aan Aardbeving Turkije en Syrië	25.000
Bijdrage aan VNG Fonds Aardbeving Marokko	25.000

Overhead

Voor het bedrag op de post Overhead wordt verwezen naar het overzicht taakvelden (zie bijlage bij deze jaarrekening), taakveld 0.4.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

Wij verwachten, uitgaande van de voorlopige Vpb-berekeningen, over 2023 geen vennootschapsbelasting te hoeven betalen over de grondexploitaties.

Overzicht structurele onttrekking reserves

Alleen de onttrekking aan de Reserve kapitaalslasten is een structurele onttrekking.

In 2023 is **hieraan € 62.103** onttrokken voor Fietspad Haghorst, Seuverick, Blokshekken, en Roonsestraat Haaren.

Incidentele baten en lasten

Hieronder zijn alleen de posten opgenomen die naar hun aard incidenteel zijn. Posten die in het nieuwe jaar weer begroot zijn, zijn niet incidenteel en zijn hier niet vermeld. Vandaar dat bijvoorbeeld voordelen of nadelen op de jeugdzorg, de WMO, het grondbedrijf hier niet zijn opgenomen.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Werkelijk 2023
Saldo baten en lasten	-2.058	6.747
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	4.521	4.065
Begrotingssaldo na bestemming	2.463	10.812
Programma 1	-1.018	-2.621
Programma 2	-599	-1.503
Programma 3	728	220
Totaal incidentele baten en lasten (saldo)	-888	-3.904
Structureel begrotingssaldo	1.575	6.908

Programma 1	Begroting 2023	Werkelijk 2023	Toelichting
Extra rijksbijdrage herindeling Haaren	217	89	Extra lasten voor herindeling Haaren zijn incidenteel
Kosten Oekrainers	7.327	6.786	Opvang Oekrainers is incidenteel
Post onvoorzien	50	0	Is niet incidenteel
Kosten overhevelingen	470	385	eenmalige kosten door overhevelingen
Invoering wettelijke taken Omgevingswet	75	75	Implementatiekosten omgevingswet zijn incidenteel
Totaal lasten	8.139	7.335	
Invoering wettelijke taken Omgevingswet	75	75	Het BBV stelt dat de reservemutaties incidenteel zijn
Onderhoud gebouwen	88	88	Het BBV stelt dat de reservemutaties incidenteel zijn
Doorontwikkeling website en intranet	20	20	Het BBV stelt dat de reservemutaties incidenteel zijn
Visie dienstverlening	40	40	Het BBV stelt dat de reservemutaties incidenteel zijn
Onderhoud D'n Boogerd (gymzaal)	8	8	Het BBV stelt dat de reservemutaties incidenteel zijn
Ontvangsten voor Oekrainers	7.851	8.666	Enmalige toelage voor Oekrainers
Frictiekosten herindeling Haaren	604	589	Ontvangsten voor frictiekosten voor herindeling Haaren zijn incidenteel
Vrijval reserves voor overhevelingen	470	470	Het BBV stelt dat de reservemutaties incidenteel zijn
Totaal baten	9.157	9.955	
Saldo incidentele baten en lasten	-1.018	-2.621	

Programma 2	Begroting 2023	Werkelijk 2023	
Winst/verliesneming grondexploitaties	579	738	Winst- en verliesnemingen grondbedrijf zijn incidenteel
Kosten overhevelingen	1.764	1.081	eenmalige kosten door overhevelingen
Totaal lasten	2.343	1.819	

Doorontwikkeling recreatieparken/visie	80	80	Het BBV stelt dat de reservemutaties incidenteel zijn
Realisatie tijdelijk wonen	100	100	Het BBV stelt dat de reservemutaties incidenteel zijn
Omgevingswet ontvangsten in het gemeentefonds	0	222	Omgevingswet ontvangsten in het gemeentefonds zijn eenmalig
Tijdelijke huisvesting Kikkenduut	300	300	Het BBV stelt dat de reservemutaties incidenteel zijn
Aanpassing jeugdaccommodatie Lavendel	119	119	Het BBV stelt dat de reservemutaties incidenteel zijn
Winst/verliesneming grondexploitaties	579	738	De doorboeking van winst- en verliesnemingen grondbedrijf naar de reserve is incidenteel
Vrijval reserves voor overhevelingen	1.764	1.764	Het BBV stelt dat de reservemutaties incidenteel zijn
Totaal baten	2.941	3.322	
Saldo incidentele baten en lasten	-599	-1.503	

Programma 3	Begroting 2023	Werkelijk 2023	
Tegemoetkoming Audacia i.v.m. kleedkamer - Stokeind	300	283	Verstekte incidentele subsidie bedoeld als bijdrage voor een investering
Energietoeslag 2023	577	1.382	Energietoeslag is incidenteel
Kosten overhevelingen	919	837	eenmalige kosten door overhevelingen
Totaal lasten	1.796	2.503	
Gemeentefonds Energietoeslag 2023	0	1.215	Enmalige ontvangst om energietoeslag uit te keren
Bestemmingsreserve aanpak crises	5	5	Het BBV stelt dat de reservemutaties incidenteel zijn
Aanpak wachttijden	120	120	Het BBV stelt dat de reservemutaties incidenteel zijn
Stichting leergeld; subsidie 2023	24	24	Het BBV stelt dat de reservemutaties incidenteel zijn
Vrijval reserves voor overhevelingen	919	919	Het BBV stelt dat de reservemutaties incidenteel zijn
Totaal baten	1.068	2.283	
Saldo incidentele baten en lasten	728	220	

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 1-2-2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.042.000.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:¹

Er zijn geen afwijkingen geconstateerd van boven de verantwoordingsgrens.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

---

¹ De afwijkingen (fouten en/of onduidelijkheden als gedefinieerd in de notitie rechtmatigheidsverantwoording) worden alleen in de rechtmatigheidsverantwoording vermeld indien de door de raad gestelde verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid is overschreden. Op basis van afspraken tussen de raad en het college kunnen afwijkingen die lager zijn dan de verantwoordingsgrens in de paragraaf Bedrijfsvoering worden vermeld. Als voorbeeld is ter illustratie een eerder model vanuit de commissie BBV opgenomen.

Sisa Verantwoording

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
JenV	A15	Regeling eenmalige specifieke uitkering voor gemeenten in verband met het treffen van maatregelen ter vermindering van overlast en criminaliteit veroorzaakt door asielzoekers in 2022 en 2023 Gemeenten	Besteding (jaar T) - zelfstandige uitvoering	Cumulatieve besteding uitvoering projectplan (t/m jaar T) - inclusief uitvoering door derden	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee)	Toelichting op projecten die afwijken van voorlopige toekenning	Project afgerond (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Aard controle R Indicator: A15/01	Aard controle R Indicator: A15/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A15/03	Aard controle n.v.t. Indicator: A15/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A15/05	Aard controle n.v.t. Indicator: A15/06
			€ 0	€ 0	Ja	Activiteiten nog niet uitgevoerd van het COA	Ja	Nee
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
			Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	Aard controle R Indicator: A16/06
			€ 8.333.615	€ 0	€ 0	€ 0	€ 7.503	€ 75.388
		Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)			
		Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle R Indicator: A16/08	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10			
		€ 384	€ 211.890	€ 8.628.780	€ 12.669.096			
JenV	A18B	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's (SiSa tussen medeoverheden) SiSa tussen medeoverheden	Naam veiligheidsregio	Naam kostensoort	Besteding per kostensoort (jaar T)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/02	Aard controle R Indicator: A18B/03			
			1 50497 Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant	Meerkosten coördinerende gemeente	€ 0			
			Eindverantwoording (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld				
		Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/05					
		Ja	N.v.t.					

JenV	A24	Regeling eenmalige specifieke uitkering voor gemeenten in verband met het treffen van maatregelen ter vermindering van overlast en criminaliteit veroorzaakt door asielzoekers in 2023 en 2024 Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Project afgerond in jaar T (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld		
			Aard controle R Indicator: A24/01 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: A24/02 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: A24/03 Nee	Aard controle n.v.t. Indicator: A24/04 Nog geen kosten in rekening gebracht door het COA		
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021)
			Aard controle R Indicator: B2/01 0	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02 3	Aard controle D2 Indicator: B2/03 0	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04 5	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05 Ja	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06 Ja
			Wijziging keuze per (2023/2024)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1	Reeks 1		
			Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10		
			N.V.T.	Nee	0	0		
			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12 € 2.305	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/14 € 0	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/15 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/16 € 0
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17 € 0	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18 € 1.140	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19 € 0	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20 € 0	Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21 € 0	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PVA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22 € 0
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	
Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23 € 0	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/24 € 0	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/25 € 0	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/26 € 0	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/27 € 0				

BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikingsnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
			1 SUVIS21-01145879	€ 0	€ 0	Nee	In afwachting van de school betreffende de bouwactiviteit	Nee
			Kopie Beschikingsnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Aard controle D2 Indicator: C32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09			
			1 SUVIS21-01145879	Nee	In afwachting van de school betreffende de bouwactiviteit			
BZK	C41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/01	Aard controle R Indicator: C41B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/03	Aard controle R Indicator: C41B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/06
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	€ 0	€ 41.438	€ 0	0	1
			2 030010 Provincie Noord-Brabant	€ 138.600	€ 138.600	€ 100.000	1	1
			Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/09			
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	0	Nee			
			2 030010 Provincie Noord-Brabant	10	Nee			
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle R Indicator: C55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06
			199	€ 105.868	€ 186.211	90	€ 47.880	€ 62.100
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle R Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09			
			289	€ 7.225	€ 10.550			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, Voerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energiegebruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15
			1,290	432	0	0	0	0

BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
			€ 0	Ja				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
			€ 31.177	€ 0	1	0	0	
BZK	C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01	Aard controle R Indicator: C94/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03	Aard controle R Indicator: C94/04	Aard controle R Indicator: C94/05	Aard controle R Indicator: C94/06
			1 LA/23-03620338	€ 0	0	0	0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Bedrag van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)		
			Aard controle R Indicator: C94/07	Aard controle R Indicator: C94/08	Aard controle R Indicator: C94/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/10		
			1	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	

BZK	C209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C209/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/02	Aard controle R Indicator: C209/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/04	Aard controle D2 Indicator: C209/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/06
			1 RHA2022-03304824	Moergestelweg 40a	€ 0	€ 0	€ 0	0
			2 RHA2022-03305082	Scheerman of bosstraat	€ 0	€ 0	€ 0	0
			3 RHA2022-03305087	Nicolaas van Eschstraat 29	€ 0	€ 0	€ 0	0
			4 RHA2022-03305093	Gildepads 14	€ 0	€ 0	€ 0	0
			Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C209/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/09	Aard controle R Indicator: C209/10		
			1 Moergestelweg 40a	0	Nee	Nee		
			2 Scheerman of bosstraat	0	Nee	Nee		
			3 Nicolaas van Eschstraat 29	0	Nee	Nee		
			4 Gildepads 14	0	Nee	Nee		
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: C209/11					
			Nee					
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	
			€ 310.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09		
			1	€ 0		€ 0		

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld <i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen <i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	Correctie besteding (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>	
			€ 422.087	€ 0	€ 0	€ 0	€ 298.092	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/07</i>	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>		
OCW	D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: D19/01</i>	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D19/02</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D19/03</i>			
			€ 0	€ 55.194	Nee			
OCW	D22	Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: D22/01</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D22/02</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D22/03</i>			
			€ 0	€ 0	Nee			
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SISa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01</i>	Beschikingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02</i>	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker <i>Aard controle R Indicator: E44B/03</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04</i>	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E44B/05</i>	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06</i>
			1 060855 Gemeente Tilburg	IENW/BSK-2023/95642	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie CBS(code) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07</i>	Kopie beschikingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09</i>			
			1 060855 Gemeente Tilburg	IENW/BSK-2023/95642	Nee			
			Kopie CBS(code) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10</i>	Kopie beschikingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11</i>	Naam/nummer maatregel <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12</i>	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13</i>		
			1 060855 Gemeente Tilburg	IENW/BSK-2023/95642	N.v.t.	Nee		

IenW	E55	Tijdelijke regeling specifieke uitkering Landelijk Verbeterprogramma Overwegen 2021-2028	Besteding (jaar T) – totale project	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan projectkosten voor het totale project	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar) - totale project	Correctie besteding (jaar T-1) - totale project	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: E55/01	Aard controle R Indicator: E55/02	Aard controle R Indicator: E55/03	Aard controle R Indicator: E55/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E55/05	
			€ 0	€ 1.613.523	€ 0	€ 0	Ja	
IenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04		
			€ 39.496	€ 39.496	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08		
			1					
			2					
			3					
EZK	F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: F28/01	Aard controle R Indicator: F28/02	Aard controle R Indicator: F28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/04	Aard controle R Indicator: F28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/06
			€ 0	€ 105.620	€ 0	€ 105.620	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: F28/07					
			Nee					

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 4.320.051	€ 112.585	€ 285.327	€ 4.980	€ 96.323	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
			€ 36.158	€ 4.180	€ 0	€ 605.238	€ 13.146	€ 0
		Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>					
		€ 0	Ja					
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 19.775	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig)
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 10.757	€ 61.913	€ 3.985
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 7.031	€ 10.416	€ 905
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 10.790	€ 8.733	€ 1.054
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 8.866	€ 6.083	€ 486
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 2.489		
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 39.933	€ 87.145	€ 6.430
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6 Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	0	0	0		

SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente				
			<i>Aard controle R</i> Indicator: G10/01	<i>Aard controle R</i> Indicator: G10/02	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: G10/03				
			€ 244.649	€ 444.514	Ja				
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente				
			<i>Aard controle R</i> Indicator: G12/01	<i>Aard controle R</i> Indicator: G12/02	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: G12/03				
			€ 0	€ 0	Ja				
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R</i> Indicator: G13/01	<i>Aard controle R</i> Indicator: G13/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: G13/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: G13/04	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: G13/05		
			€ 52.047	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie					
			<i>Aard controle R</i> Indicator: H4/01	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H4/02					
			€ 516.352	€ 561.021					
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H4/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: H4/04	<i>Aard controle R</i> Indicator: H4/05	<i>Aard controle R</i> Indicator: H4/06	<i>Aard controle R</i> Indicator: H4/07	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: H4/08	
			1 SPUK 2023 1.1	€ 417.667	€ 417.667				
			2 SPUK 2023 1.3	€ 57.501	€ 57.501				
			3 SPUK 2023 2.1	€ 981		€ 981			
			4 SPUK 2023 2.2	€ 16.897		€ 16.897			
			5 SPUK 2023 2.3	€ 26.805		€ 26.805			
			6 SPUK 2023 3.0	€ 41.170			€ 41.170		

VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02</i>	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	
			<i>Aard controle R Indicator: H8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H8/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06</i>			
1	1042332	€ 37.717	€ 0	€ 0	€ 0	€ 46.995			
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08</i>					
1	1042332	Ja							
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle R Indicator: H12/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/04</i>			
		€ 9.005	€ 13.171	Ja	Ja				
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikingsnummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T)	Totale definitieve exploitatietekort	Totale cumulatieve besteding	Eindverantwoording		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05</i>		
			1	SPUKIJZ21-22195	€ 8.917	€ 8.917	€ 8.917	€ 8.917	Ja
				Naam locatie	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totale toezegging per locatie	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie	Besteding per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11</i>	
1	Den Donk	jan-22	€ 8.917	€ 8.917	€ 8.917	€ 8.917			
2	Staalbergen	jan-22	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			

VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06</i>	
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 21.731	€ 17.385	€ 4.346	€ 17.385	Ja	
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 256.210	€ 226.287	€ 29.923	€ 226.287	Ja	
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 33.433	€ 26.746	€ 6.687	€ 26.746		
			4 Kansrijke Start	€ 25.075	€ 20.060	€ 5.015	€ 20.060	Ja	
			5 Mentale Gezondheid	€ 11.702	€ 9.362	€ 2.340	€ 9.362	Ja	
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 29.254	€ 23.403	€ 5.851	€ 23.403	Ja	
			7 Valpreventie	€ 86.090	€ 68.872	€ 17.218	€ 68.872	Ja	
			8 Leefomgeving	€ 16.717	€ 13.374	€ 3.343	€ 13.374	Ja	
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 4.179	€ 3.343	€ 836	€ 3.343		
			10 Versterken sociale basis	€ 61.015	€ 48.812	€ 12.203	€ 48.812	Ja	
			11 Mantelzorg	€ 16.717	€ 13.374	€ 3.343	€ 13.374	Ja	
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 16.717	€ 13.374	€ 3.343	€ 13.374	Ja	
			13 Welzijn op recept	€ 9.194	€ 7.355	€ 1.839	€ 7.355	Ja	
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 4.179	€ 3.809	€ 370	€ 3.809	Ja	
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 14.878	€ 11.902	€ 2.976	€ 11.902	Ja	
			Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08</i>					
			1 Lokaal Sportakkoord	N.v.t.					
			2 Brede regeling combinatiefuncties	N.v.t.					
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	N.v.t.					
			4 Kansrijke Start	N.v.t.					
			5 Mentale Gezondheid	N.v.t.					
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	N.v.t.					
			7 Valpreventie	N.v.t.					
			8 Leefomgeving	N.v.t.					
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	N.v.t.					
			10 Versterken sociale basis	N.v.t.					
			11 Mantelzorg	N.v.t.					
			12 Eén tegen eenzaamheid	N.v.t.					
			13 Welzijn op recept	N.v.t.					
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	N.v.t.					
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	N.v.t.					
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/09</i>						
			Nee						
VWS	H31	Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen	Beschikingsnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H31/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H31/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H31/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H31/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H31/05</i>		
			SPUKNEAS230179	€ 51.909	€ 51.909	Ja			

VWS	H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Beschikkingnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) <i>Automatisch berekend</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Automatisch berekend</i>				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/03</i>				
			MEOZ23108	€ 192.104	€ 184.643				
			Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee)	Toelichting		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H32/06</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: H32/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08</i>		
			Den Donk	€ 192.104	€ 184.643	Ja	N.v.t.		
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H35B/02</i>					
			060855 Gemeente Tilburg	€ 107.338					
LNV	L16B	Enmalige specifieke uitkering Provinciaal Uitvoeringsprogramma Natuur SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Naam uitvoeringsprogramma	Besteding (jaar T) per uitvoeringsprogramma	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per uitvoeringsprogramma	Cumulatieve besteding apparaatskosten (t/m jaar T) per uitvoeringsprogramma	Uitvoeringsprogramma volgens projectplan uitgevoerd (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L16B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L16B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: L16B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L16B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L16B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L16B/06</i>	
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	GGA Kampina landelijk programma natuur	€ 33.706	€ 33.706	€ 33.706	Ja	
				Kopie uitvoeringsprogramma	Uitvoeringsprogramma afgerond (Ja/Nee)	Toelichting per uitvoeringsprogramma			
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L16B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L16B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: L16B/09</i>			
		1 GGA Kampina landelijk programma natuur	Ja						

Taakvelden overzicht

Art. 10 van de financiële verordening bepaalt dat er een stelsel van kostentoerekening moet zijn voor rechten en heffingen waarbij naast de directe kosten ook de overheadkosten doorberekend worden voor bepaalde diensten.

De medewerkers zijn in de salarisadministratie gekoppeld aan de taakvelden, waar de uren / kosten thuishoren. De salarissen zijn daarmee, via een grootboeknummer, ook aan het betreffende taakveld gekoppeld.

Alle grootboeknummers zijn gekoppeld aan de taakvelden conform het "IV-3 voorschrift gemeenten" van het ministerie van BZK.

	BEGROTING		BEGROTING	REALISATIE		REALISATIE
	Lasten	Baten	TOTAAL	Lasten	Baten	TOTAAL
0.1 Bestuur	2.036.045	-605.403	1.430.642	2.144.288	-	2.144.288
0.10 Mutaties reserves	579.091	-706.757	-127.666	4.705.256	-8.770.119	-4.064.863
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	878.794	-	878.794	-	-	-
0.2 Burgerzaken	843.426	-472.804	370.622	775.039	-427.858	347.181
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.260.146	-225.710	1.034.436	556.480	-205.366	351.114
0.4 Overhead	14.328.483	-606.310	13.722.173	17.979.908	-1.845.867	16.134.041
0.5 Treasury	183.592	-134.865	48.727	525.125	-541.226	-16.102
0.61 OZB woningen	195.352	-6.220.463	-6.025.111	1.173.515	-6.814.155	-5.640.640
0.62 OZB niet-woningen	70.570	-2.766.237	-2.695.667	39.790	-2.419.740	-2.379.950
0.63 Parkeerbelasting	-	-1.149.514	-1.149.514	-	-1.046.072	-1.046.072
0.64 Belastingen overig	279.684	-201.441	78.243	370.659	-307.502	63.157
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-52.089.838	-52.089.838	-	-58.520.734	-58.520.734
0.8 Overige baten en lasten	57.595	-	57.595	49.997	-274.759	-224.763
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-	-
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.929.946	-	1.929.946	1.786.105	-	1.786.105
1.2 Openbare orde en veiligheid	946.092	-71.256	874.836	855.691	4.629	860.320
2.1 Verkeer en vervoer	3.697.986	-54.165	3.643.821	3.837.731	-498.589	3.339.142
2.2 Parkeren	651.317	-81.737	569.580	568.707	-	568.707
2.3 Recreatieve havens	-	-	-	-	-	-
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-	-	-	-	-
2.5 Openbaar vervoer	-	-	-	-	-	-
3.1 Economische ontwikkeling	401.459	-	401.459	205.771	-	205.771

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	757.953	-757.953	-	29.372	-29.372	-
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	26.118	-34.965	-8.847	53.652	-27.297	26.355
3.4 Economische promotie	361.352	-1.228.355	-867.003	433.598	-865.500	-431.901
4.1 Openbaar basisonderwijs	35.352	-	35.352	76.956	-	76.956
4.2 Onderwijshuisvesting	1.745.303	-205.199	1.540.104	2.320.338	-1.419.481	900.857
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.602.606	-284.259	1.318.347	1.706.046	-774.554	931.491
5.1 Sportbeleid en activering	742.822	-78.600	664.222	744.705	-235.512	509.194
5.2 Sportaccommodaties	3.164.022	-1.166.271	1.997.751	3.021.042	-1.178.172	1.842.871
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.878.531	-641.895	1.236.636	1.951.177	-636.857	1.314.321
5.4 Musea	-	-	-	-	-	-
5.5 Cultureel erfgoed	66.884	-2.583	64.301	66.512	-5.400	61.112
5.6 Media	755.383	-	755.383	785.384	-31.177	754.207
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.149.808	-22.512	2.127.296	2.436.921	-42.000	2.394.921
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.065.410	-46.936	2.018.474	8.094.110	-8.482.306	-388.196
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.124.638	-	2.124.638	1.804.102	-41.921	1.762.181
6.3 Inkomensregelingen	6.876.325	-5.308.920	1.567.405	9.277.487	-5.763.441	3.514.046
6.4 WSW en beschut werk	3.894.358	-	3.894.358	4.300.663	-600	4.300.063
6.5 Arbeidsparticipatie	939.024	-	939.024	995.105	-296.696	698.409
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.631.019	-5.722	1.625.297	1.700.687	-7.883	1.692.804
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	5.044.291	-218.947	4.825.344	4.661.477	-120.462	4.541.014
6.71 a Huishoudelijke hulp (WMO)	-	-	-	-	-	-
6.71b Begeleiding (WMO)	1.028.046	-	1.028.046	1.095.684	-	1.095.684
6.71c Dagbesteding (WMO)	290.727	-	290.727	283.986	-	283.986
6.72d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-	-	-	-	-	-
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	7.005.939	-	7.005.939	-599.396	-	-599.396
6.72a Jeugdhulp begeleiding	774.108	-	774.108	2.859.735	-	2.859.735
6.72b Jeugdhulp behandeling	-	-	-	853.834	-	853.834
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-	-	-	196.035	-	196.035
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	-	-	-	1.281.095	-	1.281.095
6.73a Pleegzorg	-	-	-	372.377	-	372.377
6.73b Gezinsgericht	-	-	-	-	-	-
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-	-	-	390.863	-	390.863
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-	-	-	653.970	-	653.970
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	-	-	476.103	-	476.103
6.74c Gesloten plaatsing	-	-	-	175.227	-	175.227
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	133.745	-	133.745	123.749	-192.322	-68.573
6.81a Beschermd wonen (WMO)	-	-	-	-	-	-
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-	-	-	-	-	-

6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-199.534	-	-199.534	35.493	-	35.493
6.82a Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-	294.907	-	294.907
6.82b Jeugdbescherming	-	-	-	52.042	-	52.042
7.1 Volksgezondheid	1.253.327	-20.000	1.233.327	1.738.575	-295.165	1.443.410
7.2 Riolering	2.786.822	-3.591.446	-804.624	2.482.014	-3.329.707	-847.693
7.3 Afval	3.277.211	-4.058.807	-781.596	3.385.676	-3.635.280	-249.604
7.4 Milieubeheer	1.023.498	-1.153	1.022.345	1.329.118	-282.980	1.046.138
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-	-	-	-	-	-
8.1 Ruimte en leefomgeving	970.306	-167.181	803.125	1.287.953	-648.428	639.525
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	4.778.797	-5.056.135	-277.338	1.541.181	-1.560.306	-19.125
8.3 Wonen en bouwen	1.666.483	-705.913	960.570	1.800.317	-1.386.097	414.220
Totaal	88.990.252	-88.990.252	-	102.143.934	-112.956.275	-10.812.340

Overzicht investeringsbudgetten

Omschrijving investering	Verleend krediet	(Restant) Krediet 1-1-2023	Investering 2023	Saldo	Sluiten op 31-12-2023	Vastgesteld bij
Zonnepanelen diverse gemeentelijke gebouwen	1.000.000,00	1.000.000,00	181.790,12	818.209,88	Nee	RB 23-23
Monitoringsysteem zonnepanelen	75.000,00	75.000,00	6.419,18	68.580,82	Nee	RB 23-23
Vervanging meubilair vergaderkamers	30.000,00	15.422,00	10.189,91	5.232,09	Nee	Begroting 2018
Vervanging meubilair gemeentekantoor	190.000,00	121.807,00	62.976,38	58.830,62	Nee	Begroting 2018
Vervanging tractor Claas	76.910,00	76.910,00	76.910,00	-	Ja	Begroting 2023
Vervanging Mitsubishi VL-971-S (Fuso C)	67.500,00	67.500,00	-	67.500,00	Nee	Begroting 2023
Fuso canter gladheid (was VL-973-S) 2023	60.000,00	60.000,00	-	60.000,00	Nee	Begroting 2023
Fuso canter gladheid (was VL-974-S) 2023	60.000,00	60.000,00	-	60.000,00	Nee	Begroting 2023
Vervanging Mitsubishi VL-975-S (Fuso C)	67.500,00	67.500,00	-	67.500,00	Nee	Begroting 2023
Vervanging Mitsubishi VL-976-S (Fuso C)	67.500,00	67.500,00	-	67.500,00	Nee	Begroting 2023
Vervanging Mitsubishi VL-991-S (Fuso C)	67.500,00	67.500,00	-	67.500,00	Nee	Begroting 2023
Vervanging Fiat Ducato (6-VLL-50) 2023	62.500,00	62.500,00	-	62.500,00	Nee	Begroting 2023
Fuso canter gladheid (was VV-488-P) 2023	60.000,00	60.000,00	-	60.000,00	Nee	Begroting 2023
Aanp. elektrische installatie werf 2023	50.000,00	50.000,00	-	50.000,00	Nee	Begroting 2023
Lamborghini tractor sport 2023	41.994,00	41.994,00	50.813,95	-8.819,95	Ja	Begroting 2023
Inrichting en inventaris raadszaal	280.000,00	280.000,00	4.668,51	275.331,49	Nee	1e berap 2023
Sportboulevard Den Donk	2.750.366,00	106.144,00	95.678,88	10.465,12	Ja	RB 18-11
Fietspad Haghorst deel 2 (broekz. -vinkenb)	1.575.000,00	37.753,00	-28.953,08	66.706,08	Nee	RB 17-46
Aanp. Spoorwegovergang Blokshekken		-	-576.400,86	576.400,86	Ja	RB 15-52 en 17-47
Fietspad Noordzijde spoor	395.000,00	375.983,00	-	375.983,00	Nee	Begroting 2018
Vervanging VRI Moerg.weg en PannenschuurIn	100.000,00	100.000,00	-	100.000,00	Nee	Begroting 2018
Fietspad Ambachtstraat	75.000,00	46.604,00	-	46.604,00	Nee	Begroting 2020
Scenario 1 verkeersveiligheid	250.000,00	250.000,00	-	250.000,00	Nee	Begroting 2022
vervanging wegen 2022 gedeeltelijk	512.979,00	512.979,00	-	512.979,00	Nee	Begroting 2022
Vervanging wegen 2023	785.000,00	785.000,00	-	785.000,00	Nee	Begroting 2023
Openbare verlichting 2022	200.000,00	200.000,00	-	200.000,00	Nee	Begroting 2022
Openbare verlichting investeringsplan 2023	200.000,00	200.000,00	-	200.000,00	Nee	Begroting 2023
Verkeersplan Moergestel 2023	435.000,00	435.000,00	11.503,99	423.496,01	Nee	Begroting 2023
Verv.wegen 2022 Marijkestraat	300.000,00	289.949,00	20.557,80	269.391,20	Nee	Begroting 2022
Verv.wegen inv.plan 2022 Waterhoef/Rijpperda	350.000,00	346.625,00	189.547,10	157.077,90	Nee	Begroting 2022
Vervanging wegen 2022 Stationsstraat	175.000,00	169.381,00	36.644,10	132.736,90	Nee	Begroting 2022
Vervanging wegen 2022 Kantstraat/Oude Baan	18.450,00	18.450,00	18.450,00	-	Nee	Begroting 2022
Vervanging wegen 2023 Baerdijk wegen	590.000,00	590.000,00	-	590.000,00	Nee	Begroting 2022
Nieuwe Linde: inrichting en leerpakket 2023	48.959,00	48.959,00	-	48.959,00	Nee	RB 21-92
Aanpassing openbare basisschool Kikkenduut	1.433.380,00	1.433.380,00	118.000,00	1.315.380,00	Nee	RB 22-129/1011951
Bouwk. aanpassingen kindcentrum Pannenschuur	726.000,00	726.000,00	58.080,00	667.920,00	Nee	RB 22-178
PI school de Hondenberg	5.900.000,00	5.900.000,00	-	5.900.000,00	Nee	Begroting 2023
Tijdelijke huisvesting 2College	715.000,00	715.000,00	-	715.000,00	Nee	RB 1008537

Voetbalvelden fusieclub Den Donk	3.435.010,00	148.239,00	139.901,01	8.337,99	Ja	RB 18-61
Sportpark Stokeind Moergestel	2.500.000,00	2.500.000,00	873.444,24	1.626.555,76	Nee	RB 22-106a
HOCO Watervelden MIP 2022	1.239.000,00	1.239.000,00	1.060.782,32	178.217,68	Ja	RB 22-148/1011951
HOCO verlichting MIP 2022	145.000,00	145.000,00	140.224,77	4.775,23	Ja	RB 22-148/1011951
Akoestiek gymzalen	106.000,00	106.000,00	3.025,00	102.975,00	Nee	1e berap 2023
Vervanging groen begroting 2022	765.000,00	765.000,00	93.223,45	671.776,55	Nee	Begroting 2022
Vervanging groen 2022 Baerdijk groen (bomen)	164.500,00	164.500,00	-	164.500,00	Nee	Begroting 2022
Vervanging groen 2022 Baerdijk groen (bepl)	70.500,00	70.500,00	-	70.500,00	Nee	Begroting 2022
Vorbereidingskrediet aanpassing Den Domp	246.603,00	246.603,00	51.503,82	195.099,18	Nee	RB 22-158
Bosweg (verv. 2020)	550.000,00	541.612,00	6.190,00	535.422,00	Nee	Begroting 2020
Balbjan Versterlaan (verv. 2019)	30.000,00	15.000,00	15.000,00	-	Nee	RB 19-14
Balbjan Versterlaan (klim.adapt.2019)	10.000,00	17,00	17,32	-0,32	Nee	RB 19-14
Riolering verv. Burgemeester Canterslaan	55.000,00	55.000,00	9.543,98	45.456,02	Nee	RB 19-14
Rioolvervanging 2021	1.282.380,00	1.280.836,00	111.510,24	1.169.325,76	Nee	Begroting 2021
Rioolvervanging 2022	915.540,00	915.540,00	2.097,02	913.442,98	Nee	Begroting 2022
Vervanging riolering 2023	764.000,00	764.000,00	-	764.000,00	Nee	Begroting 2023
Rioolvervanging Telstarlaan	300.600,00	74.909,00	16.126,60	58.782,40	Nee	Begroting 2021
Vervanging riolering 2023 Baerdijk riolering	430.000,00	430.000,00	33.142,48	396.857,52	Nee	Begroting 2021
Watergang en duiker Reedijk-Heierbaan 2023	45.000,00	45.000,00	22.275,10	22.724,90	Nee	Begroting 2021
Tweede weegbrug milieustraat Oisterwijk	250.000,00	250.000,00	9.740,00	240.260,00	Nee	1e berap 2023
Publiek ontwikkelbedrijf REKS BV	877.581,00	877.581,00	275.777,03	601.803,97	Nee	RB 22-122
Flexwonen Moergestelweg Oisterwijk	352.000,00	352.000,00	-	352.000,00	Nee	RB 1007039
Flexwonen Gildepad Haaren	190.000,00	190.000,00	2.900,00	187.100,00	Nee	RB 1007039

Opmerking over riool. Riool is een gesloten systeem.

Overzicht langlopende schulden

<i>(Bedragen x € 1.000)</i>	Start jaar	Loop tijd	Rente %	Saldo 01-01-23	Nieuw	Rente kosten	Aflossing	Saldo 31-12-23
BNG (1050)	1999	25	5,360	290	0	16	145	145
NWB (1065)	2013	12	1,914	3.000	0	57	1.000	2.000
BNG (1066)	2013	10	1,899	700	0	13	700	0
BNG (1067)	2014	10	0,885	1.500	0	13	750	750
BNG (1068)	2018	15	0,915	6.233	0	57	567	5.667
NWB (1069)	2018	15	0,970	6.600	0	64	600	6.000
BNG (1070)	2019	30	0,180	13.500	0	24	500	13.000
BNG (1071)	2020	10	0,060	9.600	0	6	1.200	8.400
Haaren BNG	1998	25	5,500	45	0	2	45	0
Haaren BNG	2016	10	1,020	3.500	0	36	0	3.500
BNG (1074)	2022	15	2,464	10.000	0	246	667	9.333
Totaal langlopende geldleningen				54.969	0	535	6.174	48.795

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2023

De WNT is van toepassing op gemeente Oisterwijk. Het voor de gemeente Oisterwijk **toepasselijke bezolderingsmaximum is in 2023 € 223.000.**

Naast de hieronder genoemde functionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	CC BOODE	ML WILKE	AJFN ROBIJNS-VAN DE WIEL
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 08/02	01/09 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	18.384	39.439	89.320
Beloningen betaalbaar op termijn	2.071	6.697	13.907
<i>Subtotaal</i>	<i>20.455</i>	<i>46.136</i>	<i>103.227</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	23.827	74.537	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	20.455	46.136	103.227
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022			
bedragen x € 1	CC BOODE	AJFN ROBIJNS-VAN DE WIEL	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	ja	
Bezoldiging			

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	110.790	83.354
Beloningen betaalbaar op termijn	19.104	14.093
<i>Subtotaal</i>	<i>129.893</i>	<i>97.446</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000
Bezoldiging	129.893	97.446

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	ML WILKE
Functiegegevens	Gemeentesecretaris a.i.
Kalenderjaar	2023
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	20/03 t/m 31/08
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	6
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	636
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 212
Maxima op basis van de normbedragen per maand	162.800
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	162.800 <i>of indien dit lager is</i> 134.832
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	
Bezoldiging in de betreffende periode	91.323
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	91.323
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	91.323
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	CC BOODE
Functiegegevens ¹	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Gemeentesecretaris
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2023
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	45.273
Individueel toepasselijk maximum	75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	45.273
Waarvan betaald in 2023	45.273
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Bijlagen

EMU saldo

<i>(bedragen x € 1.000)</i>		Begroting 2023	Realisatie 2023
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	+	751	6.747
Mutatie (im)materiële vaste activa	-	2.001	132
Mutatie voorzieningen	+	0	771
Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-	-1.575	1.050
Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	-	0	0
Berekend EMU-saldo		325	6.336

Het EMU saldo is positief (er wordt minder geld uitgegeven dan er wordt ontvangen).

Overhevelingsverzoeken - nog te besluiten

Begin oktober 2022 is een eerste inventarisatie gedaan voor de overhevelingen. Deze zijn aan de raad voorgelegd en op 14 december 2023 heeft de raad hiermee ingestemd. In de laatste 3 maanden hebben zich financiële situaties voorgedaan waardoor wij voor een tweede keer overhevelingsverzoeken voorleggen.

De overhevelingen die worden voorgelegd aan de raad zijn getoetst aan de volgende voorwaarden. Met een goede argumentatie kan hiervan worden afgeweken:

- Het gaat om een incidenteel budget uit 2022 én
- Het budget is niet eerder al een keer overgeheveld én
- **Het gaat om een bedrag groter dan € 25.000 én**
- De incidentele dienst of het incidentele werk wordt pas in 2023 afgerond.

In onderstaande tabel zijn de voorgestelde overhevelingen bij deze jaarrekening opgenomen

Omschrijving	
Nieuwe tijdelijke huisvesting voor 2College/Durendael en Kikkenduut	405.248
Energietoeslag	339.500
Omgevingswet	243.000
Beschermde wonen	151.950
Versnelling woningbouw	150.840
Brabantse Norm 'Weerbare Overheid'	123.000
Buurtbudgetten	60.000
SRBT koersdocument Oostflank	54.000
Pilot aanpak wachttijden jeugd	36.500
TOTAAL	1.564.038

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Plaatsen nieuwe tijdelijke huisvesting voor 2College/Durendael en Kikkenduut als vervanging van de tijdelijke huisvesting op Den Donk</p> <p>Toelichting Uitvoering vindt plaats in 2024</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? Raadsbesluit d.d. 28 september 2023</p> <p>Consequenties indien geen overheveling n.v.t.</p> <p>Opdracht al verstrekt? Ja</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel?</p>	405.248

	Nee	
--	-----	--

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Regeling energietoeslag</p> <p>Toelichting Voorstel: Er is € 1.786.500 beschikbaar voor de energietoeslag. Dit is budget dat in de decembercirculaires van 2022 en 2023 beschikbaar is gesteld. De uitgaven in 2023 bedragen € 1.447.000. Tot 1 juni 2024 kan men een beroep doen op deze regeling. Dit is een open einde regeling. Het resterende budget dient hiervoor overgeheveld te worden. Mocht er toch sprake zijn van meer aanvragen, dan kunnen de extra kosten worden gedekt door de bestemmingsreserve Aanpak crises.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? In de RIB "Verwachte budgetoverschrijding en financiële ontwikkelingen in de jaarstukken 2023" is aangegeven dat resterende middelen overgeheveld dienen te worden.</p> <p>Consequenties indien geen overheveling Dan kan de regeling niet uitgevoerd worden.</p> <p>Opdracht al verstrekt? Zie toelichting.</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Nee</p>	339.500

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Omgevingswet</p> <p>Toelichting Als uitvloeisel van de invoering van de Omgevingswet moet o.a. de Omgevingsvisie geactualiseerd worden. Het procesvoorstel voor de actualisatie van de Omgevingsvisie is in 2020 vastgesteld. Er is echter nog geen opdracht verstrekt in afwachting van vaststelling van het Koersdocument Oostflank.</p> <p>Ook moeten we aan de slag (vanaf dit jaar tot 2030) met het opstellen van een (permanent) Omgevingsplan voor gemeente Oisterwijk (dat voldoet aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties) en het vastleggen van het beheer van dat omgevingsplan. Op dit moment wordt gewerkt aan het opstellen van een projectopdracht hiervoor (met daarin inschatting benodigde middelen).</p>	243.000

	<p>Daarnaast moet het organisatorische deel van de invoering van de Omgevingswet nog verder verankerd worden in de organisatie. (Blijven) trainen en opleiden van medewerkers, verbeteren processen en systemen, verstevigen samenwerking regionale omgevingstafel, externe ondersteuning bij vraagstukken (indien gewenst of expertise zelf niet in huis) e.d. zijn komende tijd nog van groot belang.</p> <p>Doordat de invoeringsdatum van de Omgevingswet is verschoven naar 1 januari 2024 zal een deel van de kosten Omgevingswet in 2024 uitgegeven worden. In de decembercirculaire is 222.221 euro toegekend voor de uitvoering van de Omgevingswet. Het budget van 2023 (243.000 euro) hevelen we over naar 2024.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? N.v.t.</p> <p>Consequenties indien geen overheveling Dan kan het organisatorische deel niet verder verankerd worden en kan er geen start worden gemaakt met het traject opstellen van Omgevingsplan.</p> <p>Opdracht al verstrekt? Nee, zie toelichting.</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Ja, zie toelichting. In het voorstel van december is reeds € 150.000 overgeheveld. Totaal komt de overheveling daarmee op € 393.000.</p>	
--	---	--

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Beschermd Wonen</p> <p>Toelichting Voor de uitvoering van de ontwikkelingsgerichte arbeidsmatige dagbesteding is eenmalige budget voorhanden voor de periode tot en met 2025. Deze zijn in 2023 ontvangen. Na aftrek van de uitgaven dient het restant overgeheveld te worden.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? Collegebesluit: Samenwerkingsovereenkomst Ontwikkelingsgerichte Arbeidsmatige Dagbesteding (OAD) met centrumgemeente Tilburg en afspraken met Belvertshoeve. Zaaknummer: 1007102</p> <p>Consequenties indien geen overheveling Betalingen aan de Belvertshoeve kunnen dan niet verricht worden.</p>	151.950

	Opdracht al verstrekt? Ja.	
	Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Zie toelichting.	

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Versnelling woningbouw</p> <p>Toelichting: Voor de versnelling van woningbouw heeft de raad budget (bestemmingsreserve) beschikbaar gesteld. In 2023 is het bedrag niet ingezet omdat de werving van de nodige deskundigheid voor de projecten geen kandidaten heeft opgeleverd. Het budget wordt in 2024 wel ingezet voor extra capaciteit voor het versnellen van de procedure voor woningbouwprojecten. Daarom is het wenselijk om het budget van € 150.840,- wordt overgeheveld naar 2024.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? Het college heeft in oktober 2022 ingestemd met het Rapport voor versnelling woningbouw en heeft budget beschikbaar gesteld voor vaste formatie en overige kosten ten behoeve van de procedure woningbouw.</p> <p>Consequenties indien geen overheveling indien het budget niet wordt overgeheveld blijft onvoldoende budget beschikbaar om de procedure af te kunnen ronden.</p> <p>Opdracht al verstrekt? De opdracht is nog niet verstrekt.</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Ja € 238.840 van 2022 naar 2023</p>	150.840

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Brabantse Norm 'Weerbare Overheid'.</p> <p>Toelichting Voldoen aan de norm voor een weerbare overheid.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? Collegebesluit, d.d. 11 juli 2023; 123.000 euro beschikbaar gesteld in de 2^e Berap 2023.</p>	123.000

	<p>Consequenties indien geen overheveling Niet voldoen aan de norm voor een weerbare overheid, en daarmee kwetsbaar voor criminele invloeden van binnen- en/of buitenaf.</p> <p>Opdracht al verstrekt? Ja; deze loopt van december 2023 tot en met december 2024.</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Nee.</p>	
--	--	--

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Buurtbudgetten (incidenteel budget 2023, 2024 en 2025)</p> <p>Toelichting Deze budgetten zijn bedoeld om inwoners van de diverse wijken en dorpen samen zelf regie te geven over de besteding van budgetten, hiervoor draagvlak te creëren in het dorp of wijk. Dit wordt begeleid door de wijkregisseurs. Het is een verkenning naar de mogelijkheden hiervoor, als voorganger op mogelijke latere burgerbegrotingen. Doordat de wijkregisseurs later gestart zijn, zijn zij hier nog niet voldoende aan toegekomen. In verschillende wijken is het budget (wat neerkomt op €1,80 per inwoner) wel al benoemd en aangegeven, dat ze de bedragen van 2023 en 2024 ook tegelijkertijd kunnen besteden, omdat het nu kort dag is voor creëren draagvlak en besteding in 2023.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? Raadsbesluit 8 november 2022 (Begroting 2023)</p> <p>Consequenties indien geen overheveling Dan moeten we eerder gemaakte afspraak met / belofte aan de inwoners terugdraaien.</p> <p>Opdracht al verstrekt? Er is geen opdracht verstrekt, wel toegezegd, dat inwoners op de bedragen kunnen rekenen bij mooie doelen en zelf kunnen besteden.</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? In 2023 is dit budget voor het eerst toegekend.</p>	60.000

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: SRBT Volkshuisvesting(s beleid) deel Koersdocument Oostflank SRBT (Stedelijke regio Breda Tilburg)</p> <p>Toelichting In samenwerking met de gemeente Tilburg ontwikkelen we een integrale visie over de duurzame verstedelijking van het gebied Berkel-Enschot, Udenhout, Biezenmortel, Haaren, Oisterwijk, Heukelom en Moergestel (Koersdocument Oostflank). Het project loopt over de jaarwisseling heen.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? Raadbesluit berap 2022, begroting 2022</p> <p>Consequenties indien geen overheveling Het project zal stoppen, immers door de samenwerking met Tilburg zullen een groot deel van de betalingen plaatsvinden bij de afronding van het project, welke in 2024 plaatsvindt.</p> <p>Opdracht al verstrekt? Ja. In samenwerking met de gemeente Tilburg en onder regie van Tilburg is aan externe adviseurs de opdracht verstrekt het Koersdocument voor de twee gemeentes op te stellen.</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Ja, traject wordt naar verwachting in 2024 afgerond.</p>	54.000

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Aanpak wachttijden jeugd</p> <p>Toelichting: In de 2^e Berap 2023 is een prognose gemaakt van de uitgaven in 2023 voor de aanpak van wachttijden. Dit blijkt iets te positief te zijn geraamd. De inschatting van het benodigde bedrag is o.a. gebaseerd op het aantal kinderen dat instroomt in de pilot. Op dit moment is de realisatie lager dan aanvankelijk ingeschat maar mogelijk neemt dat nog toe, het is een momentopname. We willen de resterende beschikbare middelen voor de aanpak van de wachttijden beschikbaar houden. In de in december door de raad vastgestelde overheveling werd rekening gehouden met € 30.000 over te hevelen. De uitnutting is echter lager waardoor nu het restant overgeheveld dient te worden.</p>	36.500

	<p>Raadsbesluit of collegebesluit? Nee.</p> <p>Consequenties indien geen overheveling: Dan zijn er volgend jaar mogelijk onvoldoende financiële middelen om de pilot op een goede manier verder vorm te geven en uit te breiden naar het Voortgezet Onderwijs.</p> <p>Opdracht al verstrekt? Ja.</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Nee</p>	
--	--	--

Door de raad reeds besloten verhevelingsverzoeken op 14 december 2023

Omschrijving	Bedrag
*€1	
Scenariokeuze Toekomstbestendige milieustraat	280.000
Toren Renovatie Haaren	199.000
Invoering omgevingswet	150.000
Koplopertraject Clientondersteuning	82.000
Doorontwikkeling recreatieparken (o.a. De Noenes)	80.000
Vervangen lift raadshuis	68.000
Vitaliteit	60.000
Impuls beleid klimaatadaptatie	50.000
Lift Tiliander	48.000
Tweede weegbrug milieustraat	46.000
Groenprogramma	45.000
Onderzoek- en advieskosten Staalbergven	44.000
Onderzoekkosten en herontwikkeling gebied Oisterwijk Rugby	35.000
Impuls beleid circulaire economie	32.000
Onderhoud Krekul	30.000
Aanpak wachttijden jeugd	30.000
Inwonersparticipatie	25.000
TOTAAL	1.304.000

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
2	<p>Onderwerp: Scenariokeuze Toekomstbestendige milieustraat</p> <p>Toelichting Dit budget is bij de raadsvergadering van 15 december 2022 beschikbaar gesteld door de raad. Dit budget is bedoeld om verder uitvoering te geven aan de scenariokeuze door de raad voor de toekomstbestendige milieustraat. Het projectplan ligt klaar maar moet nog opgepakt worden.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? Raadsbesluit 15-12-2022</p> <p>Consequenties indien geen overheveling Het project kan niet verder uitgevoerd worden.</p> <p>Opdracht al verstrekt?</p>	280.000

Nee	Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Ja. Het bedrag pas eind december 2022 is vastgesteld is het al een keer overgeheveld.	
-----	---	--

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Toren Renovatie Haaren (Kerkeind 10, Haaren)</p> <p>Toelichting: Planmatig incidenteel onderhoud gemeentelijk vastgoed. Toren renovatie van een monument.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? O.a. Raadsbesluit 2^e berap 2023 om extra € 80.000 beschikbaar te stellen.</p> <p>Consequenties indien geen overheveling: Geen budget voor de renovatie van het monument.</p> <p>Opdracht al verstrekt? Nee</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Nee</p>	199.000

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Invoering omgevingswet</p> <p>Toelichting Als uitvloeisel van de invoering van de omgevingswet moet o.a. de omgevingsvisie geactualiseerd worden. Het procesvoorstel voor de actualisatie van de omgevingsvisie is in 2020 vastgesteld. Er is nog opdracht verstrekt in afwachting van vaststelling van het Koersdocument Oostflank. Daarnaast moet het organisatorische deel van de invoering van de omgevingswet nog verankerd worden in de organisatie en zal onderliggend beleid opgesteld moeten worden. Hiervoor zijn eenmalige middelen opgenomen in de begroting die voortkomen uit de budgetoverheveling 2022. Doordat de invoeringsdatum van de omgevingswet is verschoven naar 1-1-2024 zal een deel van de kosten in 2024 uitgegeven gaan worden.</p>	150.000

	<p>Raadsbesluit of collegebesluit? N.v.t.</p> <p>Consequenties indien geen overheveling Dan kan er geen omgevingsvisie worden geactualiseerd, kan onderliggend beleid niet opgesteld worden en kan het organisatorische deel niet goed ingebed worden.</p> <p>Opdracht al verstrekt? Nee.</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Ja, zie Toelichting.</p>	
--	--	--

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Koplopertraject Clientondersteuning</p> <p>Toelichting: In 2021 heeft gemeente Oisterwijk zich aangemeld als koploper onafhankelijke clientondersteuning. Dit is een tweejarig project waarbij subsidie van het Rijk is ingezet.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? Bij het vaststellen van de Berap 2021 heeft de raad besloten om dit onderwerp in de begroting op te nemen.</p> <p>Consequenties indien geen overheveling Het project kan niet uitgerold worden als het budget niet wordt overgeheveld.</p> <p>Opdracht al verstrekt? Ja, er is reeds een projectleider werkzaam aan dit project.</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Ja. De reden van de vertraging was het gebrek aan ambtelijke capaciteit.</p>	82.000

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Doorontwikkeling recreatieparken (o.a. De Noenes).</p> <p>Toelichting: Dit betreft o.a. de herziening van het omgevingsplan om binnen De Noenes permanente bewoning toe te staan.</p>	80.000

	<p>Hiertoe heeft de raad op 28 september 2023 ingestemd met een nota van uitgangspunten voor herbesteding van De Noenes en de vorming van een Voorziening Landschapsverbetering. De volgende stap is de inschakeling van een bureau voor de herziening van het Omgevingsplan.</p> <p>Voor de kosten is een budget van € 80.000 beschikbaar voor 2023 en een budget van € 80.000 voor 2024. Van het bedrag worden o.a. de kosten voor de planologische procedure betaald.</p> <p>De verdere uitwerking en kosten konden pas gemaakt worden na dit raadsbesluit.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? O.a. raadsbesluit 28 september 2023</p> <p>Consequenties indien geen overheveling Indien het budget niet wordt overgeheveld blijft onvoldoende budget beschikbaar om de procedure af te kunnen ronden.</p> <p>Opdracht al verstrekt? Nee.</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Nee</p>	
--	--	--

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Vervanging lift raadhuis (De Lind 56, Oisterwijk)</p> <p>Toelichting: Planmatig incidenteel onderhoud gemeentelijk vastgoed. De voorbereiding van het vervangen van de lift is uitgevoerd en opdracht is verstrekt. Door verlate levering van materialen kan de realisatie in 2023 niet worden afgerond. Dit verwachten we in het 1e kwartaal 2024.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? N.v.t.</p> <p>Consequenties indien geen overheveling: Wanneer de lift niet zo snel mogelijk gemoderniseerd wordt dan is de kans groot op uitvallen lift.</p> <p>Opdracht al verstrekt? Ja</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Nee.</p>	68.000

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Vitaliteit</p> <p>Toelichting In 2023 is een incidenteel budget voor vitaliteit toegekend. In begin van het jaar is geïnventariseerd waar medewerkers behoefte aan hebben. Nu proberen we met dit incidenteel budget vooral zaken aan te schaffen en in te zetten die doorlopend/langer effect hebben, maar de onderzoeken lopen daar nog deels voor. De implementatie daarvan duurt echter langer dan 2023. Een aantal zaken is al besteld en worden nog in 2023 geleverd / gestart.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? Raadsbesluit Berap 2022</p> <p>Consequenties indien geen overheveling Indien geen overheveling plaatsvindt, kunnen wij volgend jaar niet inzetten op de vitaliteit van onze medewerkers. De lopende initiatieven zullen dan moeten stoppen.</p> <p>Opdracht al verstrekt? Deels</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Ja, in 2022 naar 2023. Dit budget is echter pas definitief geworden in oktober/november 2022.</p>	60.000

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
2	<p>Onderwerp: Impuls beleid klimaatadaptatie</p> <p>Toelichting Voor opstellen/ uitvoeren beleid klimaatadaptatie hebben wij voor 2023 eenmalig € 50.000 ter beschikking gekregen Dit budget wordt momenteel gebruikt voor de kosten voor het voorbereiden van klimaatadaptatieve maatregelen. Deze worden in 2024 voortgezet en zo mogelijk uitgevoerd. Dit bedrag is een onderdeel van de € 130.000 van motie 12 bij de PPN 2023.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? Een motie van de raad bij de PPN 2023</p>	50.000

	<p>Consequenties indien geen overheveling De voorgenomen en ontworpen klimaatadaptieve maatregelen kunnen niet worden uitgevoerd. Ook kan er geen budget beschikbaar gesteld worden aan de stichting "Klimaatbestendig Oisterwijk". Zij zijn voornemens klimaat adaptieve maatregelen te promoten en (deels) te financieren.</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Nee</p>	
--	---	--

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Lift Tiliander (Spoorlaan 82, Oisterwijk) modernisatie</p> <p>Toelichting: Planmatig incidenteel onderhoud gemeentelijk vastgoed. De voorbereiding van het vervangen van de lift is uitgevoerd en opdracht is verstrekt. Door verlate levering van materialen kan de realisatie in 2023 niet worden afgerond. Dit verwachten we in het 1^e kwartaal 2024.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? N.v.t.</p> <p>Consequenties indien geen overheveling: Wanneer de lift niet zo snel mogelijk gemoderniseerd wordt dan is de kans groot op uitvallen lift.</p> <p>Opdracht al verstrekt? Ja.</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Nee.</p>	48.000

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
2	<p>Onderwerp: Tweede weegbrug milieustraat</p> <p>Toelichting Dit budget is bedoeld voor de eenmalige kosten die nodig zijn om een tweede weegbrug te realiseren bij milieustraat Oisterwijk.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? Raadsbesluit 1^e Berap 2023</p>	46.000

	<p>Consequenties indien geen overheveling Het project kan niet verder uitgevoerd worden en hierdoor kunnen wij de tarieven van de milieustraten Haaren en Oisterwijk niet harmoniseren.</p> <p>Opdracht al verstrekt? Gedeeltelijk voorbereiding is al gestart.</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Nee.</p>	
--	--	--

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Groenprogramma</p> <p>Toelichting Het groenbeleid van de gemeente dateert uit 2014 en is aan herziening toe. Voor het nieuwe groenprogramma is het wenselijk dit op te stellen binnen de systematiek van de nieuwe omgevingswet, die per 1 januari 2024 in werking treedt. Dan kan het als daadwerkelijk programma binnen het regime van de omgevingswet worden vastgesteld, dit is efficiënter dan een 'tussenvorm' waarbij besloten moet worden op basis van oude wetgeving, terwijl het beleid conform nieuwe wetgeving moet zijn. Dit jaar is reeds gestart met de voorbereidende werkzaamheden en wordt het plan van aanpak met stakeholders besproken. Maar het merendeel van de werkzaamheden zal pas in 2024 gedaan kunnen worden. Daarom zijn er voor het groenprogramma in 2023 nog beperkt uitgaven te verwachten (max. 5.000 euro) en dient het (merendeel van het) budget overgeheveld te worden naar 2024. Er is eerder budget beschikbaar gesteld, maar vervolgens werd duidelijk dat er als eerste een groenbeheerplan nodig was (om het meerjaren onderhoud en reconstructies financieel goed geborgd te hebben). Daar is in 2022/2023 daarom eerst invulling aan gegeven.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? O.a. raadsbesluit Visie Openbare Ruimte (VOR) 13 april 2023</p> <p>Consequenties indien geen overheveling Dan worden de toezeggingen die aan de raad gedaan zijn niet nagekomen. Onder andere bij het vaststellen van de Visie Openbare Ruimte op 13 april van dit jaar is aangegeven dat er een Kadernota Groen (integraal groenbeleidsplan) zal volgen waarin een verdere uitwerking volgt. Ook bij raad is bekend dat prioriteit is gegeven aan de groenbeheerplannen, om vervolgens aan de slag te gaan met het groenbeleidsplan.</p> <p>Opdracht al verstrekt? Nog niet.</p>	45.000

	<p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Ja het bedrag is in 2022 overgeheveld naar 2023. In 2023 lag de focus in eerste instantie echter bij het groenbeheerplan. De voorbereidingen voor het groenprogramma zijn vervolgens gestart, maar hebben nog niet tot concrete uitgaven geleid.</p>	
--	---	--

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Onderzoek- en advieskosten Staalbergven</p> <p>Toelichting In de volgende fase zijn er nog onderzoeken te doen. Het restant wordt gebruikt voor vervolgonderzoeken De vervolgonderzoeken dragen bij aan keuzes voor wat betreft de realisatiefase.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? Raadsbesluit</p> <p>Consequenties indien geen overheveling Om een goede afweging te kunnen maken, zijn er vervolgonderzoeken in 2024 nodig</p> <p>Opdracht al verstrekt? Gedeeltelijk</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Van 2022 naar 2023 is het overgeheveld. Het restant budget is in 2024 nodig voor vervolg onderzoek en inwinnen van externe adviezen.</p>	44.000

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Onderzoekkosten en herontwikkeling gebied Oisterwijk Oysters Rugby.</p> <p>Toelichting Begroot € 50.000 en is opgenomen bij de 1^e Berap 2023.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? Raadsbesluit Berap 2023.</p> <p>Consequenties indien geen overheveling Onderzoek is nodig om scenario's voor de herontwikkeling te realiseren.</p>	35.000

	<p>Opdracht al verstrekt? Gedeeltelijk.</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Nee.</p>	
--	--	--

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
2	<p>Onderwerp: Impuls beleid circulaire economie</p> <p>Toelichting Voor opstellen/ uitvoeren beleid circulaire economie hebben wij voor 2023 eenmalig € 50.000 ter beschikking gekregen. Dit bedrag is een onderdeel van de € 130.000 van motie 12 bij de PPN 2023.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? Een motie van de raad bij de PPN 2023</p> <p>Consequenties indien geen overheveling Dan kan de motie niet worden uitgevoerd.</p> <p>Opdracht al verstrekt? Ja, de volledige uitvoering is niet mogelijk in 2023. Het project loopt door in 2024</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Nee</p>	32.000

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Onderhoud Krekul Oisterwijk, Nicolaas van Eschstraat 3, dak onderdelen</p> <p>Toelichting: Planmatig incidenteel onderhoud gemeentelijk vastgoed. De accommodatie willen we verduurzamen, o.a. door het plaatsen van zonnepanelen. Om kapitaalvernietiging te voorkomen voeren we de onderhoudswerkzaamheden</p>	30.000

	<p>gelijktijdig uit met de duurzaamheidsslag. Dit zal in 2024-2025 plaatsvinden. De middelen dienen hiervoor beschikbaar te blijven.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? N.v.t.</p> <p>Consequenties indien geen overheveling: Het pand zal niet verduurzaamd worden, zonder dat kapitaalvernietiging plaats vindt.</p> <p>Opdracht al verstrekt? Nee.</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Nee.</p>	
--	--	--

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Aanpak wachttijden jeugd</p> <p>Toelichting: In de 2^e Berap 2023 is een prognose gemaakt van de uitgaven in 2023 voor de aanpak van wachttijden. Dit blijkt iets te positief te zijn geraamd. De inschatting van het benodigde bedrag is o.a. gebaseerd op het aantal kinderen dat instroomt in de pilot. Op dit moment is de realisatie lager dan aanvankelijk ingeschat maar mogelijk neemt dat nog toe, het is een momentopname. We willen de resterende beschikbare middelen voor de aanpak van de wachttijden beschikbaar houden.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? Nee</p> <p>Consequenties indien geen overheveling: Dan zijn er volgend jaar mogelijk onvoldoende financiële middelen om de pilot op een goede manier verder vorm te geven en uit te breiden naar het Voortgezet Onderwijs.</p> <p>Opdracht al verstrekt? Ja.</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Nee.</p>	30.000

Begr. thema	Omschrijving	Bedrag
	<p>Onderwerp: Inwonersparticipatie</p> <p>Toelichting De raad heeft voor 2022, 2023 en 2024 een incidenteel budget van €40.000 toegekend voor nieuwe inwonersinitiatieven en aanverwante activiteiten.</p> <p>Raadsbesluit of collegebesluit? Raadsbesluit (met motie) op 16 december 2021</p> <p>Consequenties indien geen overheveling De wijkregisseurs hebben een aantal toezeggingen gedaan waarvoor dit budget nodig is. Ook hierbij geldt dat de wijkregisseurs nu pas echt de dorpen in gaan en de inwonersinitiatieven meer op gang komen.</p> <p>Opdracht al verstrekt? Er zijn geen opdrachten verstrekt, wel een aantal toezeggingen gedaan.</p> <p>Is het bedrag al eerder overgeheveld en wat is de reden van uitstel? Ja. De looptijd van het initiatief is 3 jaar. Het restant van het budget wordt overgeheveld.</p>	25.000

Raadsinformatiebrief 19 december 2023

Aan	:	raads- en commissieleden
Van	:	het college
Behandeld in de collegevergadering d.d.	:	19 december 2023
Bijlage	:	-
Onderwerp	:	Verwachte budgetoverschrijding en financiële ontwikkelingen in de jaarstukken 2023

Onderwerp:

Verwachte budgetoverschrijdingen en financiële ontwikkelingen in de jaarstukken 2023.

Inleiding

Bij het opstellen van de jaarstukken 2023 verwacht het college een aantal budgetoverschrijdingen, financiële ontwikkelingen en ontwikkelingen binnen het gemeentefonds die nog niet gemeld zijn aan de gemeenteraad. Het college wil hierover de gemeenteraad tijdig informeren. En om te voorkomen dat de overschrijdingen mogelijk gevolgen hebben voor de controleverklaring van de accountant en de rechtmatigheidsverantwoording door het college, worden deze via deze raadsinformatiebrief aan de gemeenteraad gemeld.

Kennisnemen van

De verwachte budgetoverschrijdingen en financiële ontwikkelingen in de jaarstukken 2023.

Informatie

VERWACHTE BUDGETOVERSCHRIJDINGEN

Flexwonen Regio Hart van Brabant

Vanuit de Provincie Noord-Brabant hebben we een subsidie ontvangen voor het project 'Flexwonen regio Hart van Brabant' van € 148.500. Deze subsidie hebben we doorbetaald aan de Regio Hart van Brabant, omdat zij de uitvoering van het beleid organiseren. Zowel de subsidie als de doorbetaling zijn niet begroot, waardoor er aan de opbrengsten en kostzijde een overschrijding ontstaat.

Omschrijving	Kosten	Opbrengsten
Flexwonen	148.500 N	148.500 V

REKS Hart van Brabant

Aan de kosten en aan de opbrengstenkant is er een overschrijding van € 177.000.

Voor de projectleiding van de REKS zijn afspraken gemaakt met de gemeente Tilburg dat Oisterwijk dit organiseert en de kosten daarvan in rekening brengt bij Tilburg.

Dit project loopt van mei 2023 tot februari 2024 en kost € 199.500, waarvan € 177.000 drukt op 2023. Het deel 2024 wordt verantwoord in 2024 via de 1^e Berap 2024.

Omschrijving	Kosten	Opbrengsten
Reks	177.000 N	177.000 V

Afrekeningen SPUK Sport en Sportakkoord voorgaande jaren

Voor de afwikkeling van het SPUK Sportakkoord 2020-2022 verwachten we een nadeel van € 66.000. Daartegenover staat dat wij voor de SPUK Sport 2022 een voordeel verwachten van € 57.000.

Omschrijving	Kosten	Opbrengsten
Spuk Sport-Sportakkoord	66.000 N	57.000 V

Overige Spuk regelingen.

Bij sommige Spuk regelingen staan tegenover de bestede kosten ook ontvangsten. Dit betreft met name:

Omschrijving	Kostenkant	Opbrengst
SPUK Integraal Zorgakkoord	107.000 N	107.000 V
SPUK Meerkosten Energie Openbare zwembaden 2022-2023	150.000-200.000 N	150.000-200.000 V

OVERIGE ONTWIKKELINGEN

Regeling reductie energiegebruik

De gemeente voert de regeling reductie energiegebruik uit. Voor de periode 2022-2025 is hiervoor € 807.000 beschikbaar. Hiervan is € 98.000 uitgegeven in 2022, in 2023 verwachten we ca € 230.000 uit te geven. Middelen die nog niet gebruikt zijn mogen uitgegeven tot eind 2025 en worden daarom overgeheveld. Het exacte bedrag verwerken we in de jaarrekening. Indien de middelen in 2025 niet volledig zijn besteed moeten ze terugbetaald worden.

Project Brabantse norm weerbare overheid

Dit project is in het 4^e kwartaal gestart en zal tot en met het 3^e kwartaal 2024 doorlopen. Het niet bestede budget in 2023 zal bij de jaarrekening overgeheveld worden. Dit zal naar verwachting ca € 100.000 zijn.

INVESTERINGSBUDGETTEN

De volgende overschrijding op investeringsbudgetten in 2023 zijn voorzien:

1. Aanschaf tractor

Met de btw kosten op de aanschaf van de tractor is per abuis geen rekening gehouden bij de begroting. Dit leidt tot een overschrijding van € 9.000 op het investeringsbudget.

ONTWIKKELINGEN VAN HET GEMEENTEFONDS

Septembercirculaire 2023

Het verschil tussen de meicirculaire en de septembercirculaire 2023 is € 1,2 miljoen. Dat bestaat uit een nabetaling van het BTW compensatiefonds, aanpassingen van de maatstaven en een door te storten bedrag naar de WSD.

Decembercirculaire 2023

- De energietoeslag
In de decembercirculaire 2023 wordt ca € 1,2 miljoen ontvangen voor uitkeringen en uitvoering van de regeling energietoeslag. Wij verwachten dit jaar nog een substantieel bedrag hiervan uit te keren. Middelen die in 2023 nog niet besteed worden hevelen we bij de jaarrekening over naar 2024. De regeling loopt tot 1 juli 2024.
- De omgevingswet
Voor de omgevingswet wordt in december 2023 € 222.000 ontvangen. Dit bedrag zal worden overgeheveld.
- De uitkeringsfactor
Een voordeel van € 200.000 voor 2023 en 2024 door een andere verdeling binnen de maatstaven.

Colofon

Uitgave gemeente Oisterwijk®

Juni 2024